

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

203

6.97

5

646

203

ԵՐԳՔ ՀՈԳԵՒՈՐՔ

ՀԱՄԱՀԱՒԱԳԵԱԼՔ ՅԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԴՐՈՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑՍՍ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ի ՁԵՆՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՀՈԳԵՒՈՐ ԴՊՐՈՑԱՑ ՀԱՅՈՑ.

5035
123970

Խ Մ Բ ա գ Ր Ե ա ց

Վ.Ա.ՀԱՆ ՔԱՀԱՆԱՑ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆՑ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՉԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՈԳԵՒՈՐ ԹԵՄԱԿԱՆ ԴՊՐԱՆՈՑԻ ՀԱՅՈՑ
ԵՐԵՒԱՆԱՑ

ԵՐԿՐՈՐԻ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԱԱԳՐԵԱԼ ԵՒ ՅԱԻԿԼԵԱԼ

Ի ՎԱԴԱՐՇԱԳԱՑ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ԷՋՄԻԱՅԻ

1893-ՈՒՅԻՐ

VI

V-223

203
5-22

Ի ՀԱՅԵՐԱԳԵՏՈՒԹԵԱՆ
Տ. Տ. ՄԿՐՏՉԻ Ա. ՍՐԲԱԶՆԱԿՈՅՆ
Կ Ա Թ Ո Ւ Գ Ի Կ Ո Ս Ի
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ.

Ի Յ Ի Հ Ա Տ Ա Կ

ՎԱԳԱՄԵՆԻԿ ՈՐԳԱՆՑ ԷՄԻՑ

Ս Ո Ւ Ր Է Ն Ա Յ

ՈՐ Ի ԾԱԳԻԿ ՀԱՍԱԿԻ ՆՆՁԵՅՑ Ի ԳՐԻՍՏՈՍ.

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԵՐԱՅ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

44-99

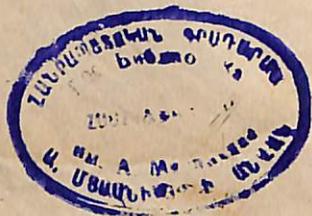
(1977-91)

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԵՐԱՅ
ՀԱՅԿ-ՍՍՐ
Մ. Ա. ՄՅԱՇԿՅԱՆ
Ս. ԾԱՍՏԻԿՅԱՆ ԱՆՆԱ

Յ Ա Ռ Ն Ջ Ա Ր Ա Ն

Համաձայն մեր եկեղեցական-ճիսական ուսումնարանների և հոգևոր դպրոցների կանոնագրութեան և ծրագրին՝ պարտադիր է ամէն մի աշակերտի և աշակերտուհոյ համար սովորել նաև եկեղեցական երգեցողութիւն. որը իբրև արուեստ (ձայնագրութիւն) սկսուած է հազիւ առաջին դասարանից՝ այնևս ոչ օրիորդաց, այլ միայն տղայոց ուսումնարաններում: Բայց ի նկատի ունենալով որ մինչև այդ արուեստի սկսիլը և աշակերտների նոյն արուեստում փոքր իշատէ գարգանալը՝ տարիներ են հարկաւոր, գորա համար իբր օժանդակ միջոց կազմեցի սոյն փոքրիկ եկեղեցական երգարանը, որի մասին աւելորդ չեմ համարում մի քանի խօսք առել:

Մանուկներին բերանացի սովորցնել և կամ ստիպել որ նորա մարումն պահեն աւանդածը, եթէ ոչ անհնարին՝ գոնէ աւելի գժուար է. ուրեմն՝ մնում է միակ միջոց արտագրել տալ՝ կամ թելադրել նրանց, նոր աւանդելի կամ արդէն աւանդած նիւթը, ինչ եթէ այդ միջոցով էլ սրբան գժուար է նպատակին հասնիլը, այդ աւելի շուտ կը հասկանայ իւրաքանչիւր բանիմաց ուսուցիչ՝ որը ունի կամ ունեցել է գործ փոքր աշակերտների հետ: Բաւական է յիշել նախ՝ որ արտագրել տալով աշակերտները ժամաւաճառ են լինում, այն ինչ՝ նորա կարող էին այդ միջո-

ցում իրենց մտաւոր զարգացման նպատու այլ և այլ
 աւարկաներով զբաղուել: Երկրորդ՝ գրութեան ժամանակ
 զանազան աղաւաղութիւններ են առաջ գալիս, որովհետեւ
 նոքա ձգտում և աշխատում են՝ սրբան կարելի է՝ շուտ
 գրել և շուտով ազատուել այգպիսի մի ձանձրալի աշխա-
 տութիւից՝ որպիսին է արտագրութիւնը: Այգպիսով էլ ան-
 տարակոյս նոքա տգեղացնում են իրանց գործը, սխալներով
 զարգարում տետրակները և նորից սրբագրութեան հա-
 մար մի նոր աշխատանքի գուռ բաց անում:

Կրթոյիս առաջին տպագրութեան մէջ նշմարած թե-
 րութիւններն ուղղելով և միքանի նոր յաւելուածներ ա-
 նելով, աւելացրի նաև եկեղեցական-ճիսական ուսումնա-
 րանների ծրագրում յիշատակուած բոլոր շարականները:

Աստի՛ մասամբ հայ մանուկներին օգնելու նրանց գոր-
 ծը հեշտացնելու և սխալներից ազատ պահելու նպատա-
 կով՝ վտահայցայ կազմել սոյն փոքրիկ եկեղեցական եր-
 գարանը. բայց թէ սրբան ինձ յաջողուեց հասնիլ իմ
 նպատակին, այդ թողնումեմ ընթերցող հասարակութեան
 անաչառութեանը, որը ի նկատի ունենալով վերոյիշեալ
 օգուտները, ներողամիտ կգտնուի ձեռնարկութեանս թե-
 րութիւններին:

Վ.Ա.ՀԱՆ. ԲԱ.ՀԱՆԱՅ ՄԱՄԻՎՈՐՆԵԱՆՅ.

Ժ Ա Մ Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ն

Որ կատարի ի մէջ զիջերի

Սղծ. -- Գ. -- **Տէր**, զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բա-
 զումք յարեան ի վերայ իմ:

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկու-
 թիւն սորա առ Աստուած իւր:

Այլ գու՛ Տէր, օգնական իմ ես, փառք իմ և
 բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի, և լուա-
 ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:

Ես ննջեցի և ի քուն եղէ, զարթեայ և Տէր
 ընդունելի իմ է:

Ոչ երկեայց ես ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, ոյք
 շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս:

Արի՛, Տէր, և փրկեա՛ զիս Աստուած իմ. զի
 դու հարեր զամենեսեան, ոյք էին ընդ իս թըշ-
 նամութեամբ ի տարապարտուց և դատամունս
 մեղաւորաց փշրեսցես:

Տեառնդ է փրկութիւն, ի վերայ Ժողովրդեան
 քոյ, օրհնութիւն քոյ:

Սղծ. -- Զ. -- **Տէր** Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կար-
 դացի և գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնար-

հետցի ունին քո ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք իմ ի դժոխս մերձեցան. և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝ որք իջանեն ի գուր:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և ի մեռեալս ազատ:

Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն ի գերեզմանս: Զորս գու ոչ յիշեցեր, նորա՞ ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան:

Եզին զիս ի գբի ներքնումն, ի խաւարի և ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրամուտութիւն քո, զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Հեռի արարեր յինէն՝ զծանօթս իմ, և եզին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ և ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Ազաղակեցի առ Տէր, զօրհանապաղ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Միթէ մեռելոց առնիցես զսքանչելիս քո, կամ բժիշկք յարուցեալ՝ խոստովան առնիցին առ քեզ:

Միթէ պատմեսցէ՞ որ երբէք ի գերեզմանի զորմութիւնս քո, կամ զճշմարտութիւնս քո ի կորստեան:

Միթէ ճանաչիցին ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արգարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ, Տէր, ազաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեցեն առ քեզ:

Ընդէր, Տէր, մերժես զանձն իմ, կամ զարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ի մանկութենէ իմմէ. ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ափշեցայ: Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Նըջեցան զինև որպէս ջուր, զօր ամենայն պաշարեցին զիս ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուառութեան իմնց:

Սղ. — ձԲ. — Օրհնեա՛, անձն իմ զՏէր, և ամենայն ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա:

Օրհնեա՛, անձն իմ զՏէր, և մի մոռանար զամենայն տուրս նորա:

Ո քաւէ զվեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո:

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պաակէ զքեզ ողորմութեամբ և գթութեամբ:

Ո լնու ի բարութենէ զցանկութիւն քո՝ նորօգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո:

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, և իրաւունս ամենայն զրկելոց:

Եղոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսէսի, և որդւոցն իսրայելի զկամս իւր:

Գթած ողորմած է Տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ:

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ Տէր, և ոչ յաւիտեան պահէ ոխս:

Ոչ ըստ մեզոց մերոց արար մեզ Տէր, և ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ:

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս

զօրացոյց Տէր զօղորմութիւն իւր ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Արչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր:

Արպէս գթաց հայր ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս գթացի Տէր յերկիւղածս իւր:

Չի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց թէ հօղ եմք:

Մարդոյ՝ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի:

Շնչէ ի նմա հօղմ, և ո՛չ է, և ո՛չ ևս երեւի տեղի նորա:

Բայց սղորմութիւն ճեառն՝ մնայ յաւիտեանս յաւիտենից ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, և արգարութիւն նորա յորդւոց մինչև յորդիս:

Այք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատուիրանս նորա և առնեն զնա:

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր, արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն հրեշտակք նորա, հզօրք զօրութեամբ՝ ոյք առնէք զբան նորա, ի լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեացք և արարողք կամաց նորա:

Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն գործք նորա, զի բնդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա, օրհնեան անձն իմ զՏէր:

Սղ. — ձիւր. — Տէր, լուր աղօթից իմոց, ունկնդիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով: Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտա-

ներ ի գառաատան ընդ ծառայի քում, զի ո՛չ արգարանայ առաջի քս ամենայն կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս ի խաւարի, որպէս մեռեալ յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հօգի իմ, և սիրա իմ խոսվեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յորարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ, Տէր, զի նուազեցաւ յի նէն հօգի իմ:

Մի գարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ ոյք ի ջանեն ի գուրք:

Լսելի արա ինձ առաւօտու զօղորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ, Տէր, յուսացայ:

Յոյց ինձ ձանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ:

Փրկեան զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսն ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիդ:

Վասն անուան քո, Տէր, կեցուցես զիս արգարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ, և կորս զամենայն նեղիչս անձին իմոց, զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ: Այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ե Ր Գ

Տեառն ներսիս (շնորհակէ) կախարհիս չայց:

Յիշեսցուք ի գիշերի զանուն քո Տէր:
Բզխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի. և լնզուք մեր
պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորիդ:

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ Տէր:
Չաղօթս մեր տացուք քեզ, Տէր, ի գաւիթս քո
ի մէջ նոր երուսաղէմի:

Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբութեամբ առ
քեզ, Տէր:

Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք օրհնեցէք
զՏէր:

Փ. Ի. — **Չարթիք** փառք իմ, զարթիք, և ես զարթեայց ա-
ռաւօտուց. ալէլուիա:

Չարթիք ընդ զուարթունս. մանկունք վերինն
Սիօնի. ալէ.

Չարթիք որդիք լուսոյ. ի յօրհնութիւն Հօրն
լուսոյ. ալէ.

Չարթիք փրկեալք արեամբ, և տուք զփառս փրկ-
կողին. ալէ.

Չարթիք նոր ժողովուրդք, նոր երգս առեալ նո-
րօգոյին. ալէ.

Չարթիք հարսունք հոգւով. սպասեալք գալոյ սուրբ
փեսային. ալէ.

Չարթիք վառեալք լուսով ըստ իմաստուն սուրբ
կուսանացն. ալէ.

Չարթիք պատրաստեցէք իւր լապտերաց զջերմ
արտասուս. ալէ.

Չարթիք և մի ննջէք, նման յիմար կուսից նիր-
հէք. ալէ.

Չարթիք երկիրպագոյւք, և արտասուօք զայս ա-
սացուք. ալէ.

Փ. Ի. **Չարթիք** ընդէր ննջես, Տէր, մի մերժեր զմեզ իս-
պառ:

Սրի, Տէր, օգնեա՛ մեզ, տացուք անուանդ քում
զփառս:

Այժմ և յաւէտ. Հօր և Որդւոյ, և Սուրբ Հոգւոյն,
ամէն:

Փ. **Չարթուցեալքս** ի զբազմանէ գիշերային հանգըս-
տենէ:

Շնորհեսցէ մեզ մարգասէր Տէր մխիթարութիւն և
ի սիրփանս եկեղեցւոյ:

Ահիւ և զողութեամբ կացցուք ի յաղօթս:
Եկեալ խոստովանեսցուք զյանցանս:

Եւ գացուք ի Գրիստոսէ զքաւութիւն և զմեծ զօ-
ղորմութիւն:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Նորին պետան Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի երգ:

Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար
Առիս լոյս ծագեան:

Գանձդ ողորմութեան,
Գանձիդ ծածկելոյ,
Գըտող զիս արան:

Երբեակ միութիւն,
Եղելոց իմամոզ,
Եւ ինձ ողորմեան:

Էդ Հայր անըսկիզբն,
Էակից Որդի,
Է միշտ Սուրբ Հոգի:

Թագաւոր փառաց,
Թողութեանց տուող,
Թող ինձ ըզյանցանս:

Իքէն Տէր Հայցեմ,
Ի մարգասիրէդ,
Ինձ բըժըշկութիւն:

Խորհրդոց գիտող,
Խաւարիս շնորհեան,
Խորհուրդ լուսաւոր:

Կենարօր փրկիչ,
Կեցո՞ ըզմեռեալս,
Կանգնեան զգլորեալս:

Բղիսումն ի Հօրէ
Բղիսեան ի հոգւոյս
Բան քեզ ի հաճոյս:

Դուռն ողորմութեան,
Դաւանողիս բաց,
Դասեցո՞ վերնոցն:

Զարթիր Տէր, յօգնել,
Զարթո՞ ըզ թմրեալս,
Զուարթնոց նմանիլ:

Ընկալ զիս գթած,
Ընկալ ողորմած,
Ընկալ մարգասէր:

Ժողովոյ բարեաց,
Ժողովեան և զիս,
Ժողովս անդրանկաց:

Լեր կեանք մեռելոյս,
Լոյս խաւարելոյս,
Լուծանող ցաւոյս:

Մուռնդ Հօր-ծոցոյ,
Ծածկելոյս ստուերաւ,
Ծագեան լոյս փառաց:

Հատեա հաւատով,
Հատաւեան յուսով,
Հիմնեցո՞ սիրով:

Ձայնիւս աղաչեմ,
Ձեռօքս պաղատիմ,
Ձիր բարեաց շնորհեան:

Ճառագայթ փառաց,
Ճանապարհ ինձ ցոյց,
Ճեպել ի յերկինս:

Յերթամ գան փառօր,
Յահագին տուրն,
Յիշեան զիս Քրիստոս:

Շնորհատու բարեաց,
Շնորհեան զքաւութիւն,
Շնորհեան զթողութիւն:

Չար մշակողին,
Չար սերմանց նորին,
Չորացո՞ զպտուղն:

Զուր շնորհեան աչացս,
Զերմ հեղուլ արտօսր,
Զընջել ըզյանցանս:

Սէր անուն Յիսուս,
Սիրով քով ճըմլեան,
Սիրտ իմ քարեղէն:

Տենչաւոյդ տեսեամբ,
Տուր ինձ յագենալ,
Տէր Յիսուս Քրիստոս:

Յօղ արեան քո Տէր,
Յօղեան ի հոգիս,
Յրնձասցէ անձն իմ:

Ղամբարամբ լուսոյ,
Ղեկավար ճարտար,
Ղօղեալս ամբացո:

Միածինրդ Հօր,
Մոյժ զիս յառագաստ,
Մարուր հարսանեացդ:

Նորոգող հնութեանց,
Նորոգեան և զիս,
Նորոգ զարդարեան:

Ուրախացո՞ Տէր,
Ոգւոյս փրկութեամբ,
Ոյր փասն եմ ի սուգ:

Պարգեւիչ բարեաց,
Պարգեան իմոց,
Պարտեացս թողութիւն:

Ռետինրդ քաղցու,
Ռամ հոգւոյս արբոս,
Ռահ ցոյց ինձ լուսոյ:

Վասն գըթութեան,
Վասն ողորմութեան,
Վերստին կեցո:

Բաբունդ երկնաւոր,
Բոտեան զաշակերտս,
Բամից երկնայնոց:

Իիւծեալս մեղօք,
Իիւծեալ աղաչեմ,
Իիւտել ինձ բարիս:

Փրկիչ բոլորից՝ **Քաւիչ յանցանաց՝**
 փութն զիս փրկել՝ **Քաւեան զօրհնաբանս՝**
 փորձութեանց մեղաց՝ **Քեզ երգել ըզփառս՝**
 Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ՝
 Յիշեան՝ **Տէր՝ և ողորմեան՝**

Նորին արարչի ներսիս շայնց կախիչի երգի:

Աշխարհ ամենայն՝ **Բանամ զչրթունս՝**
 Առիս նայեցեալ՝ **Բարբառիմ լեզուաւս՝**
 Ախտակից լերուք՝ **Բողոքեմ՝ զանձնէս՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Գող եղէ մեղաց՝ **Դաւեցի զանձն իմ՝**
Գտող կորստեան՝ **Դաւաճանեցի՝**
Գուր ինձ փորեցի՝ **Դարան գործեցի՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Երբեմն էի լոյս՝ **Զխորդ պատմեցից՝**
Եւ այժմ եմ խաւար՝ **Զթիւ մեղաց իմոց՝**
Եւ ստուերս մահու՝ **Զիբաղում են յոյժ՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Երկինք և երկիր՝ **Ընորեցի զչարն՝**
Եկայք ողբացէք՝ **Ընկալայ կամու՝**
Եզկելի զանձն իմ՝ **Ըզհոյս մեղաց՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Թաթաւիմ տղմով՝ **Ժանտ ախտիւ լցեալ՝**
Թաւալիմ ի մեղս՝ **Ժահահոտ եղէ՝**
Թօթափել չկարեմ՝ **Ժամանակս բաղումն՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Իբաց մեկնեցայ՝ **Լաւ վարկաւ անձն իմ՝**
Ի սուրբ խորհրդոց՝ **Լուսոյն հեռանալ՝**
Ի բարեաց գործոց՝ **Լինել ընդ խաւար՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Խորհուրդք չարին՝ **Մածկեն անդնօք՝**
Խաբեն զհոգիս՝ **Միծաղին գլորմամբս՝**
Խորասոյզ առնեն՝ **Մանակ զիս առնեն՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Վամու կորացայ՝ **Հուր մեղաց կիզող՝**
Կարկամեալ անձամբ՝ **Հրդեհեաց որ յիս՝**
Կանգնիլ ոչ կարեմ՝ **Հոգևոր բարիս՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Չաղկեցայ մեղօք՝ **Ղեղի դառնութեան՝**
Չաղեցին տեսողք՝ **Ղօղեալ ի սիրտ իմ՝**
Չանձրացաւ հոգիս՝ **Ղամպար իմ շիջաւ՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Չաշակմամբ մեղաց՝ **Մեռեալ եմ հոգևովս՝**
Չաշեցի ըզմահ՝ **Մոլորեալ մտօքս՝**
Չոխս աղքատացայ՝ **Միայն կամ մարմնովս՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Յորոգայթ մահու՝ **Նեախից թշնամւոյն՝**
Յորսողին անկայ՝ **Նշաւակ եղէ՝**
Յաղթեցայ յաղախից՝ **Նոր միշտ խոցոտիմ՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Շուրջ պատեալ զինև՝ **Որս եղէ չարինս՝**
Շունք բազումք եղեն՝ **Ուռկանաւ մեղաց՝**
Շաղախին արեամբս՝ **Որսացաւ անձն իմ՝**
Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝ Տէր ողորմեան՝

Չարաչար վըշտօք՝	Պարտապան գըտայ՝
Չարչարի անձն իմ՝	Պարտուց յանցանաց՝
Չունիմ գազարումն։	Պատրեալս ի մեզաց։

Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝

Չանամ գըղջանալ՝	Ռաբբի կոչեցայ՝
Չեռանիմ գարձեալ՝	Ռակայ անուանիմ՝
Չեռնում հրով մեղաց։	Ռամկական վարուքս։

Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝

Սիրով ցանկութեան՝	Վիրօք յանցանաց՝
Սաստիկ բարկութեան՝	Վշտանայ հոգիս՝
Սիրա իմ խոցեալ է։	Վարանեալ շըրջիմ։

Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝

Տիրեցին ինձ չարք՝	Քարունւոյն բարւոյ՝
Տարագիր հանին՝	Քախճական ձայնին՝
Տերական գըրկացն։	Քոտինս ոչ լուայ։

Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝

Յանկութիւն չարեաց՝	Իւրաքանչիւրոց՝
Յանկալի դիմօք՝	Իւրամամբ խուռն ախտից
Յաւեցոյց զաչս իմ։	Իւրծեալ է հոգիս։

Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝

Փութացիր անձն իմ՝	Քեզ միշտ մերձ ծանիլ
Փախչիլ ի չարեաց՝	Քուն մահու եկեալ՝
Փախազիլ բարեաց։	Քըննոց գատաւոր։

Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝ Տէր ողոր՝

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ։

Յիշեալ Տէր և ողորմեալ։

Նորին պէտան Նէրսիսի Հայոց Կաթողիկոսի երգ։

Յառաւօտեան ժամերգութեան կիւրակէց մեծի պահոց եւ ի տօնս Խաչի երգել փոխանակ հանգստեան շարականի։

ԴԿ. **Ս**յօր անձառ լուսոյն ծագումն

Ի վրկութեան մեր կատարումն,
 Խոնարհի ի վերնատունն՝
 Ի ստուերական տօնից լըրումն.
 Նախքան զԸնթրիսըն խորհրդոյ՝
 Սփածաւ դենջակ արկաղն լուսոյ,
 Եւ ջուր առեալ ծառայաբար,
 Զտալս լուանայր զաշակերտացն։

Բանին չօր փառաց լուսոյ՝
 Պետրոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր,
 Այնմ ձեռաց՝ որոյ են գործք
 Երկնից երկինք և երկրաւորք.
 Որով կուրաց ասքք բացան
 Խուլք և համերք արձակեցան,
 Որ վերածեաց զինքն ի ծովէն
 Սաստեաց ալեացն և լուեցին։

Գըլխոյն ընարեալ հօտին փսքու
 Սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ,
 Որով գառնայր և հնազանդէր
 Զոտս և զգլուխս մաքրել մաղթէր.
 Գըլխոյդ ասէ՛, չէ ինչ պիտոյ
 Լուացումն ջրոյ՝ զի լուացեալ է
 Ոտիցըդ պէտք են մաքրութեան
 Յօղիլ ի գլուխս սրբութեամբ։

Գասուց իւրոց աշակերտաց
 Զոր նախ բանիւ վարդապետաց,
 Այսօր գործով ըզձայրագոյնն
 Եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն.
 Սպասաւորեալ հողեղինաց
 Այն որ անտեսն է հրեղինաց,
 Տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն
 Այն որ պաշտին ի սրովբէից:

Եթէ Տէրս, ասէ, էից
 Եւ վարդապետըս բոլորից,
 Զաշակերտացդ և զծառայից
 Զոտըս լուացի ի հնոյ աղտից.
 Միմեանց և դուք համաբնութեամբ
 Յուցէք ըզնոյն խոնարհութիւն,
 Բարձրացելոյն ի կործանումն
 Եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն:

Զոր մաքրեցեր յաւազանին
 Մաքուր ձեռօք զոտըս նոցին,
 Եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ
 Յաղթող լինել չար հպարտին.
 Եւ զիմ լուս զտիզմըն մեղաց
 Աղաչանօք սրբոյ գընդին,
 Եւ ըզգնացս ուղղեան զտաին
 Խոնարհութեամբ ելիւք յերկինս:

Էից զօրէնսըն Մովսիսի
 Զոր խօսեցաւն ի Սինայի,
 Եկեր ըզգառն օրինակին
 Եւ զբաղարջն ընդ եղեգին:

Ըզհինն ի նորրս փոխելով
 Զբառուերն ի լոյս ճշմարտելով,
 Փոխան գառինն ինքըն գօլով
 Գառն Աստուծոյ նըւիրելով:

Ընդ բաղարջին հաց անխըմօր
 Ետ ըզմարմինն իւր գերկնաւոր,
 Ըզկուտածինն անսերմնաւոր
 Զանապականն և զհօգււոր.
 Ընդ ոչխարին արեան ուխտին
 Ետ մեզ զՍրիւնն իւր ուխտ կրկին,
 Եւ եղեգան դառնագունին
 Փոխան ըզլարս աստուածային:

Թագաւորն արարածոց
 Զհացըն կենաց ետ քաղցելոց,
 Եւ զբաժակն ուրախարար
 Որք յԱգամայ տըրտմեցելոց,
 Այս նոր ուխտ է իմոյ Արեան
 Փոխան հընոյ ուխտին արեանց,
 Զոր յիշատակ իմ առնիցէք
 Մինչև եկից ես միւսանգամ:

Թողովեալքս ի քէն հայցեմք
 Ընդ ժողովեալ Մեաասանին,
 Որ զկենարարդ քո Մարմին
 Բաշխեալ ետուր ընդ Բաժակին.
 Շնորհեան և մեզ Տէր ընդ նոսին
 Հաղորդ լինել քում սեզանին,
 Կենաց Հացիդ յոր փափագիմք
 Եւ Ըմպելոյդ ում ծորաւիմք:

Ի յընտրելոց աշակերտացն
 Յուզաս մեկնեալ ի սուրբ գառանցն,
 Զքարձող մեղաց զԳառն Աստուծոյ
 Մատնէր ի մահ ընդ արծաթոյ՝
 Ի յԼնթրիսըն հոգեւոր
 Մերձի ժրպիրհն և նենգաւորն,
 Ուտելով ընդ վարդապետըն
 Յաճախէ զխաբէութիւն:

Լոյսըն խօսէր ազերսալի
 Խաւարելոյն վասն դարձի,
 Մի ոմն ի ձէնջ, ասէ, եղբարք
 Զիս մատնելոց է առ ի մահ:
 Պետրոս լուեալ զայն զարհուրէր
 Եւ ակնարկէր առ Յովհաննէս,
 Հարցանել թէ ո՛վ իցէ
 Գաւաճանող վարդապետին:

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն
 Ըզտրտմութիւնըն փարատեաց,
 Թացեալ պատառ տայ Յուզայի
 Նըշաւակեալ զգողըն մատնիչ:
 Զոր առեալ և մերկացաւ
 ՅԱստուածային Հոգւոյն շնորհաց,
 Մատնեցաւ նախաջարին
 Ընդ մատնութեան վարդապետին:

Մայրագոյն լուսոյն զըրկեալ
 Խաւարասէրն արտաքս ելեալ,
 Տէրըն յայտնէր լոյս եղելոյն
 Ըզգայթակղիւն ի գիշերին:

Պետրոս խօսէր խրախուսելի
 Եւ կշտամբիւր հաւախօսի,
 Զիւրն յաշխարհէ զփոխիլն ասէր
 Եւ զգալուստ Հոգւոյն պատմէր:

Վեգրոնեան յայնկոյս Զորոյ՝
 Ի վերնատունն ել խորհրդոյ,
 Էմուտ պարտեզ ընդ պարտիզի
 Էմոյժ զԱգամ յԱղին գրախտին,
 Մուծցես և զմեզ Տէր ընդ նմին
 Ուստի հաներ նախ գառաջինն,
 Զի ժառանգել զհայրենին
 Արժանասցուք մեր վերըստին:

Ջոգայր ըզկրիցն տրրտմաբար
 Երիւքն եղեալ առանձնաբար,
 Փրրկել զաշխարհս հոգիս յօժար
 Բայց է բնութիւն մարմնոյս տրկար,
 Ոչ ոմն ուժեղ և զօրաւոր
 Եւ ոմն անգօր վրտանգաւոր,
 Այլ մի և նոյն գոլ միաւոր
 Կրէր ըզկիրսըն կամաւոր:

Զայնիւ մաղթէր աղօթական
 Վասն իմ առ Հայր իւր էկան,
 Ծուներր զընէր խոնարհական
 Որում կրրկնի ծուներ ամենայն,
 Եթէ փրրկիլ մարդկան հնար է
 Առանց մահու իմ որ գրեալ է,
 Բաժակ մահուս յինէն անցցէ
 Ոչ իմ կամաւ, այլ քոյդ եսցէ:

44-99
 223970

Ղօղեալ յերկիւղ քրտանց հօսման
 Ոլտունաձեւ կայլակ վիժման,
 Ի զօրանալ Հրեշտակ մերձեալ
 Զօրինական գիրըն լըցեալ,
 Զի կատարեալ էառ զընութիւն
 Աստուածըն Բան ըզմարդկութեան,
 Պարտէր զերկիւղ և զտրտմութիւն
 Յիւրումըն կրել անօրէնութեան:

Ճառագայթ փառաց էին
 Որ ըստ բնութեանս մարդկային,
 Տազնապեցար ի գիշերին
 Աղօթեցեր առ Հայր յերկին.
 Ծագեա՛ ի մեզ զլոյսդ երկնային
 Եւ փարատեա զերկիւղ չարին,
 Մասունք հոգւոց մեր և մարմին
 Յերկիւղ քո սուրբ բեւեռեսցին:

Մերձեալ Յուդաս որ մատնելոյ
 Հանդերձ դասուն փարխեսցւոյ,
 Անկան նրման ստորանկելոցն
 Որք յաւիտեան չեն կանգնելոց,
 Յուդաս նենգաւ համբուրելով
 Առիթ մահու նըշան տալով,
 Փոխան սիրոյ զնա մատնելով,
 Զար ընդ բարւոյ վրձարելով:

Յայնժամ առ գութ սիրոյն Պետրոս
 Ըզճառային անուն Մաղքոս,
 Եհատ սուսերք գականջն աջոյ
 Որ ոչ լուաւ Տեառըն իւրոյ:

Իսկ Տէրըն մեր արագապէս
 Յունկըն մերձեալ բըժըշկապէս,
 Առողջացոյց Աստուածապէս
 Զոր ոչ տեսին կուրացն հանդէս:

Նոր հօտին փոքուցըրուեալ
 Քանզի զշովիւրն քաջ հարեալ,
 Պետրոս միայն ըզհետ երթեալ
 Ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ,
 Նըշանակեալ հաւըն խօսէր
 Առ ի Պետրոս Տէրն ակնարկէր,
 ԶԲանըն յիշէր դառն արտասուէր
 Ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր:

Ընօրհեալ վիմին եկեղեցւոյ
 Զոր պահեցեր ի հօսելոյ,
 Եւ կանգնեցեր ի գլորելոյ
 Վասըն սրտիւն արտասուելոյ,
 Կանգնեա՛ և զիս Տէր ընդ նմին
 Ի գլորմանէ սայթաքողին,
 Տալով աչացս յորդ արտասուս
 Եւ ջուր նման ծովու գըլխոյս:

Ով կամաւ զանկապելին
 Կապեալ ըզձեռս արձակողին,
 Ի յապարանսըն տանէին
 Կայիափայ և Աննային,
 Ծառայն զերեսն այն ապտակէր
 Յորմէ սրովբէն թեւասքողէր
 Թուք արձակեալ պիղծ բերանովն
 Յայն որ կուրին լոյս ծագեաց թքովն:

Չար կապանաց մարդկան լուծիչ
 Որ կապեցեր ընդ կապելոյն,
 Զիս արձակեան յինքնակապէս
 Մեղաց կապից գրժոխայնոյն.
 Որ ընդ մեղօք պարտաւորին
 Կացեր անմեղդ ի յատենի,
 Յորժամ փառօք գաս հայրենի
 Մի՛ գատեսցես զիս ընդ նոսին:

Պատկառանօք հինն Ագամայ
 Որ ձաղեցար վասըն նորա,
 Զընջեան զամօթ մեղաց լըրբին
 Որով զերեսս իմ՝ ծածկեցին.
 Որ ներեցեր չար ծառային
 Ածել ձեռօք քեզ ապտակին,
 Հոր ուժգնակի զգէմըս չարին
 Որպէս և զիս եհար ուժգին:

Զահրն լուսոյ յառաւօտին
 Ի յուրբաթու հրնոյ զատկին,
 Կայր առաջի գատաւորին
 Ծառայն նստէր ի յատենին.
 Ի հարցանել Պիղատոսի
 Տէրն ոչ առնէր պատասխանի,
 Զի կանխասաց Յիւրըն լըցցի
 Եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի:

Ռամկական դատք զինուորացն
 Արկին հանդերձ նախատանաց,
 Այնմ որոյ զգեստն է լոյս փառաց
 Իբրև զօթոց զինքեամբ արկած.

Ի Ծուներ իջեալ կատակէին
 Զգլուխն եղեգամբ հարկանէին,
 Պսակ ի փշոց բոլորէին
 Ըզփուշ մեղացըն բարձողին:

Սոսկալին քերովբէից
 Բառնայր ինքեամբ զփայտ խաչին,
 Մինչ ի տեղի Գողգոթային
 Յորում եղեալ մարդն առաջին.
 Ետուն ըմպել գինի զմըռսեալ
 Եւ կերակուր լեղեաւ խառնեալ,
 Որով զպըտողոյն դառըն ճաշակ
 Փոխեաց մեզ քաղցր և ախորժակ:

Վերնականքըն զարհուրեալ
 Տեսին զՏէրըն մերկացեալ
 Եւ զհանդերձըն բաժանեալ
 Պատմուճանին վիճակ արկեալ.
 Ըզձեռան և զոտսըն ծակեցին
 Ըստ յայտնապէս Գաւթեան ձայնին,
 Ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին
 Զմատուճան որ գրեաց ի տախտակին:

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց
 Ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց,
 Փայտ ընդ փայտի դառըն պըտողոյ
 Կեանք ընդ մահու փոխարկելով.
 Ի մէջ երկուց անօրինաց
 Կայր մերկացեալ տուողն օրինաց,
 Զոր ոչ տեսին ազգըն կուրաց
 Բայց ի միոյն յաւազակաց:

Քոպէից արեգականն
 Ըզտիւն արար գիշերանման,
 Զբստուերըն քօղ արկ մերկութեան
 Զի մի տեսցէ ակն անարժան.
 Ի միջօրեայն նրսեմացաւ
 Յորժամ Ազամ՝ մեղօք մեռաւ,
 Ի յիններորդն ի լոյս դարձաւ
 Յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ:

Յօղէր արտօսրր զաւագին
 Մայր Տեառն որ կայր մերձ առ խաչին,
 Յորժամ լսէր ըզժարաւին
 Բարբառելոյ իւր Միածնին.
 Ետուն քացախ խառնեալ լեզի
 Այնմ որ բրխեաց գետ յԱզենի
 Եւ ի վիմէն վրտակ բարի
 Արբոյց տոհմին դառնացողի:

Իւրծեալ յերրորդ ժամու օձին
 Զմիտըս նախնւոյ մօրն Եւային,
 Ի վեցն անկեալ մարգն առաջին
 Հաւանական բանիւ նորին.
 Ի սոյն ժամու Տէրն ի խաչին
 Զի քաւեսցէ զմեղրս նոցին,
 Եւ յորժամ ել Ազամըն հին
 Եզ զաւագակն ի մէջ զրախտին:

Փարեղի բարբառ ընդ իմ
 Ելի Ելի առ Հայր գոչէր,
 Զհոգին կամաւ Հօր աւանդէր
 Զհոգիս մարգկան նոյն ընծայէր:

Երկիր հիմամբ սասանեցաւ
 Եւ վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ
 Վէմբ ի յինքեանց պատառեցան
 Եւ գերեզմանք մահու բացան:

Քարոզի ի սքանչելեացս
 Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ,
 Մերով բնութեամբըս մեռանի
 Աստուած անմահ խոստովանի.
 Կրրկնավրտակ կողին աղբերբբ
 Եկեղեցի իւր հասցատի,
 Զրովըն մաքրի զԱրիւնն ըմպէ
 ԶՈրդի ընդ Հօր փառաւորէ:

Սաղմոս աստուծոյն զինչ Այսօր անձառին:

Ալէլուիա. ալէլուիա. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
 քոց և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի կարգալ իմում լուար ինձ Աստուած ըստ արգարու-
 թեան, ի նեղութենէ ինձ անդօրր արարեր, ողորմեա՛ ինձ
 և լուր աղօթից իմոց:

Որդիք մարգկան մինչև յերբ էք խոտասիրտք, ընդէր սի-
 ւէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն,

Ծաներուք զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում, և
 էր լուիցէ ինձ ի կարգալ իմում առ նա:

Բարկանայք և մի մեղանչէք, զոր ինչ ասէք ի սիրտս
 ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արգարութեան և յուսացարուք
 Տէր:

Բազումք ասէին թէ ո՞ր ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն.

նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պողոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք:

Ձի դու Տէր միայն առանձին յուսոյ քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա օրթի:

Նորին արեւուն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի երգ.

Ձկնի խաչելութեան աւետարանին.

ԲԿ. ԴԿ.

Սորոգող տիեզերաց

Որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց,

Արկար ըզբեւ ի զինուորաց

Քրամիդ կարմիր նախատանաց .

Մերկեան յինէն ըզքուրձ մեղաց

Ըղտըրումագինն արեամբ ներկած,

Եւ ըզգեցո՞ զուրախալին

Ըզպատմունձանն իմ զառաջին:

Երկնաւոր թագաւորիդ

Ի ծունր իջեալ խաղ առնէին,

Ծածկեալ ըզգլուխդ կրուփէին

Եւ եզեգամբ հարկանէին.

Եւ զիմ՝ անկեալ մինչ ի գետին

Ի հնազանդիլ կամաց չարին,

Մի թողուցու խաղալ սովին

Ա. ի կանգնեսցես զիս վերստին:

Բամեալ բոլորդք քո մարմին

Յետ վրձըռոյ դատաւորին,

Սատոիկ էառ զհարուած գանին

Վասն գանից նախատեղծին.

Ձիս որ յտից մինչև ցրգլուխ

Յաւօք նեղիմ՝ անհնարին,

Առողջացո՞ գարձեալ կրկին

Որպէս շնորհօք յաւաղանին:

Սրբափայլ պըճնեալ գարգուն

Ձոր զգեցուցեր Ահարօնին,

Փոխան պըսակ ի փշոց եզին

Մշակք այգւոյն իսրայէլին.

Ըզփուշ մեղաց հանցես յինէն

Ձոր յիս եհար իմ՝ թշնամին,

Եւ ողջացո՞ զխայթուած վիրին

Ձի սպիք մեղացըն ջընջեսցին:

ԲԶ. ԴԶ.

Ետուն ըմպել քեզ ըզլեղին

Եւ զքացախն ի ծարաւին,

Արբեր կամու զի քաղցրասցին

Ճաշակք պըտղոյն դառնագունին.

Ըզդառնութիւն թիւնաւորին

Ձոր ի մասունս հոգւոյս արկին,

Հերքեան ի բաց հանդերձ սովին

Եւ քաղցրասցի սէր քո ի սմին:

Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին

Այնմ՝ որ բուսաւ ի մէջ դրախտին,

Փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին

Ի Գողգոթա հաներ տեղին.

Զիմ առ ի մեղս անկեալ զոգի
Եւ ծանրագոյն բարձող բեռին,
Բարձ ի յուսոյդ ըստ ոչխարին
Հան ի յերկինս յուխտեալ տեղին:

Ի յուրբաթու ժամ երրորդին
Բեւեռեցար Տէր ի խաչին,
Լուծեր զկապանս նախաստեղծին
Եւ կապեցեր ըզթըշնամին.
Զիս ամրացո՞ ընդ հովանեաւ
Կենդանարար քո նշանին,
Եւ ի ծագելն յարևելից
Լուսաւորեա՞ լուսով նորին:

Էրանեալ Աւագակին
Բացեր ըզգուռն Ազին դրախտին,
Ըստ հաւատոյ սրբաի նորին
Կատարեցեր ըզխնդրելին.
Տուր և ինձ Տէր ընդ նմին
Լսել ըզնոյն պատասխանին,
Այսօր ընդ իս իցես յԱզին
Ի հայրենիս քո առաջին:

Ա. Կ. Գ. Կ.

Բարբառելով զելի ելին
Հիմունք երկրի տառանէին,
Եւ վարագոյր հին օրինին
Վերուստ ի վայր պատառէին.
Արդ ընդ վիմանցն շարժէին
Շարժեա՞ զանշարժ սիրտս ի բարին,
Ընդ պատառել վարագուրին
Զիմ պատառեա՞ ըզգիր պարտին:

Արեգական լոյս քօղ արկեալ
Խաւարանայր միջօրէին,
Եւ գերեզմանը բանային
Մարմինք սրբօցըն յառնէին.
Ընդ խաւարիլ լուսաւորացն
Մաքրեա՞ յինէն զգործ խաւարին,
Ընդ մեռելոցն որք յառնէին
Կանգնեա՞ զմեղօք մեռեալ հոգիս:

Նոր սիրոյ պատուիրանին
Գործով լըցոյ եղեր բանին,
Ազօթելով առ Հայր յերկին
Թողուլ զմեղս որ ի խաչին,
Ինձ որ հոգւովս հաւատացեալ
Երկրպագեմ քեզ Միածին,
Թող զլուծումըն հրամանին
Մի յիշեսցին մեզքն առաջին:

Սարսեցին սանդարամիտք
Ի յաւանդել առ Հայր զհոգիդ,
Որ ի գլժոխս իջեր ներքին
Ի բանդ մահու և խաւարին.
Կապեալ զիշխանըն մահածին
Հաներ զհոգիսն որ ի բանտին,
Եւ զիս հանցես՝ Տէր, ընդ նոսին
Բանդէ մեղաց աղջամըղ ջին:

Ա. Զ. Գ. Զ.

Աղբերայն անապական
Որ յետ մահուն անմահարար,
Բըզխեալ ի քէն վըտակ կրկին
Ի նորագու՞մըն կողածնին:

Բաց զբերան իմ յարբուցումքն
 Քո արեան կենարարին,
 Լըւն գարձեալ յաւազանին
 Թէ ոչ շնորհօք այլ արտասուօք:

Յանմահիդ մեռանելոյ
 Զմեռեալ հոգիս կենդանացո՛ւ,
 Թաղմամբ ի նոր գերեզմանի
 Զթաղեալս ի մեզս վերածեա՛ս
 Ի գրի ներքնումն իջանելով
 Ի գրոյն մեղաց վերաբերեա՛ս,
 Ի ստուեր մահու քո բնակելով
 Լուսաւորեա՛ս և զիս հոգւով:

Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ
 Բանդ որ ընդ Հօր իսկզբանէ,
 Որ կամաւոր վասըն մարդկան
 Կրեցեր մարմնով զայս ամենայն,
 Ինձ լսելի արա՛ս ըզձայն
 Յարբայութեանըն քո կոչման,
 Ընդ ժողովոցն անդ անդրանկացն
 Օրհնել ըզքեզ միշտ յաւիտեան:

Տեառն Ներսէսի Հայոց կաթողիկոսի երգ. (վառն շնջեցելոյ):

Զկնի հանգստեան աւետարանի.

ԲԿ. ԴԿ.
 Մատ.

Ստուած անեղ անժամանակ
 Հայր անըսկիզբն և անբանակ,
 Որդւոյ պատճառ ծննդեան անճառ
 Հոգւոյն բրիամամբ անքննաբար.
 Աղաչեմք ըզքեզ գըթած,

Երկայնամիտ և ողորմած,
 Ողորմեա՛ քս ստեղծուածոյս
 Ի քեզ յուսով նընջեցելոյս:

Բանդ որ ի ծոց Հօր միածին,
 Եւ կերպարան սկըզբնատրպին
 Որով երկինք քոյացան
 Աշխարհ լրիւ հաստատեցան.
 Հայցեմք իբէն Տէր և փրկիչ
 Ամէնողորմ և կեցուցիչ. Ողորմ:

Գերագոյն շնորհաց բաշխող
 Երկնաւորաց և երկրայնոց,
 Կեանք և կենաց տըւող Հոգի
 Հօր և Որդւոյ սրբաշակից.
 Խնդրեմք ի քէն աղբիւր բարեաց
 Արբուցանողդ ծարաւեաց. ողորմ:

Դաւանիմք ընդ սրովբէից
 Զկենդանարարդ համայնից,
 Երեք սրբեան մի Տէրութիւն
 ԶՀայր և զՈրդի և սուրբ զՀոգի.
 Յոր հանգուցեալս մրկբրտեալ
 Եւ հաւատով խոստովանեալ. Ողորմ:

Երբակի թիւ կատարեալ
 Յերիս անձինըս բաժանեալ,
 Երրորդութեամբ միաւորեալ
 Միով բնութեամբ հաւասարեալ.
 Յորմէ կապեալք և արձակիմք
 Եւ վերբստին անոյծ կապիմք. Ողորմ:

Ձէակիցըդ Հօր զՈրդի
 Փառաւորեմք անլըռելի,
 Որ իջեր յարգանդ Կուսին
 ԶԱղամային առեր մարմին.
 Աղաչանօք Աստուածածնին
 Անապական քում՝ ծընողին. Ողորմ:

Էրեւեցար մարմնով յերկրի
 Որ ի Հօրէ անմեկնելի,
 Ընդ հողեղէնըս բնակեցար
 Ի հրեղինաց երկրպագեալդ.
 Պաղատանօք երկնաւորաց
 Փառաբանիչ քոց հրեշտակաց. Ողորմ:

Ըստ օրինացն Մովսիսի
 Ընծայեցար ի տաճարին,
 Զի ըզքնութիւնըս մարդկային
 Ընծայեսցես Հօր ի յերկին.
 Խնդրուածովք սուրբ ծերունւոյն
 Քեւ ի կապից արձակելոյն. Ողորմ:

Թագաւորըդ հրեղինաց
 Որ ընդ մարդկան հողեղինաց,
 Շրջեցար անօրինաբար
 Կրեցեր զկիրքս մարդկաբար.
 Որ վասըն մեր զայս ամենայն
 Ի յանձն առեր խոնարհութեամբ. Ողորմ:

ԲԶ. ԴԶ.
 Մրկ.

Ժողովեալքս ի հրաժարումն
 Ծառայի քո յաշխարհէ,
 Հայցեմք ի քէն արտասուելով

Եւ պողատիմք զայս ասելով.
 Ճանապարհ ընդ քեզ ելից
 Ննջեցելոյս լեր ուղեկից,
 Ի յօթեւանս Հօր քոյ լուսոյ
 Բզննջեցեալքս մեր հանգս:

Ի փրկութեան մերոյ սկըզբան
 Մըկըրտեցար ի Յորգանան,
 Զոր շնորհեցեր նոր աւագան
 Ի մաքրութիւն մեզաց մարդկան,
 Հայցմամբ կրկին Կարապետին
 Մեծին ի ծնունդըս Մըկըրտչին. Ի յօթ.

Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից
 Զքեզ դաւանեաց Հայր Էակից,
 Ազանակերպ Հոգին իջեալ
 Առ համագոյգ իւր հանգուցեալ.
 Ըզմըկըրտեալս նովին հոգւով
 Յորդէգրութիւն Հօր հաւատով. Ի յօթ.

Խաւար մեզաց հալածեցաւ
 Լոյս գիտութեան քեւ ծագեցաւ.
 Խայթուած օձին բըժըշկեցաւ
 Հիւանդութիւն մեր տղջացաւ.
 Կենդանաբարբդ մեռելոց
 Եւ լուսատուկ խաւարելոց. Ի յօթ.

Մագումն անուն առ ի Հօրէ
 Որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ,
 Լուսաւորիչ տիեզերաց
 Ըզդասս ընտրեալ աշակերտացն

Աղաչանք Առաքելոցն
Փող յարութեան մեր եղելոց. Ի յօթ.

Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ
Որ ստեղծեր զմեզ ի հողոյ,
Նորոգեցեր դարձեալ կրկին
Ծնընդեամբ սրբոյ աւազանին.
Ձոր կեցուցեր շնորհիւ քոյին
Ի մահուանէն այն առաջին. Ի յօթ.

Հոգւով լրցեր զմարդն առաջին
Ձոր կորուսեալ խաբամբ չարին,
Ըզնոյն հոգի բանիւ քոյին
Հեղեր յագիս մեր վերստին.
Նովին հոգւով սուրբ և բարի
Առաջնորդեալ հոգւոյ սորին. Ի յօթ.

Ձայնեցեր առ Ղազարոս
Որով ետուր մեռելոց յոյս,
Կենդանութեամբ չորեքօրեայն
Կենդանացան որք յԱգամայն.
Կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ
Կոչեալ ըզսա յայսրմ հողոյ. Ի յօթ.

Ղօղեալ սարսեաց պահակ մահու
Ի կենարար ձայնին լրոյ,
Արագապէս զոյգ ընդ բանին
Եւ ըզմեռեալն ըստ հրամանին.
Իշխանք օդոյս այս սարսեցին
Ձհոգի սորա մի արգելցեն. Ի յօթ.

Ա. Գ. Գ. Գ.
Ղ. Լ. Կ.

Ճանապարհ մուրելոց

Եւ ճառագայթ խաւարելոց,
Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ
Ի յերկնային հարսանիս քո.
Ընդ զուարճալից անդ ժողովոց
Արժանացո՞ ըզսա դասուց,
Լի լապտերօք մոյծ յառագաստ
Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն:

Մերով բնութեամբ զոր ըզգեցար
Ի փայտ խաչին բեւեռեցար,
Լուծանելով զմեզ ի մեղաց
Ի նախահօրըն կապանաց,
Լոյծ և ըզսա ի յանցանաց
Վասն քո սուրբ չարչարանաց. Լի լապ.

Յետ կամաւոր մահու խաչի
Եգար ի նոր գերեզմանի,
Երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի
Նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի.
Ձիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու
Վերակոչեալ ձայնիւ փողոյ. Լի լապ.

Նըստեալ կանանցն իւղաբերից
Եւ ողբային արտասուալից,
Իբր ըզմեռեալ անյուսալից
Ըզկենդանիդ յաւիտենից.
Վասն նոցին սուրբ արտասուաց
Մաքրեալ ըզսա ի յանցանաց. Լի լապ.

Շարժեալ հիմանցըն զըժողոց
Ի տեսանել ըզքեզ ներքնոց,

Հաներ զհոգիսն որ ի բանտին
 կապեալ զիշխանըն մահաճին.
 Ընդ հանգուցեալ հոգիս սրբոց
 Հանգսն զհոգիս նընջեցելոց. Վի լապ.

Ուրախութեամբ զօրք երկնային
 Յերկնից յերկիր իջանէին,
 Յորժամ՝ յարեար ի մեռելոց
 Լոյս ծագեցար արարածոց.
 Սուրբ յարութեամբ քո կենարար
 Յարձ ըզսա ի կեանս անմահ. Վի լապ.

Չըհանդուրժեալ պահապանացն
 Ի յերկիւղէ երկնաւորացն,
 Որք աւետիս տային կանանց
 Թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց.
 Սո՛ որ մահու քո տընկակից
 Լիցի կենացդ հազորդակից. Վի լապ.

Պարակցեալ անմարմնականքն
 Առ կենսատու սուրբ գերեզմանն,
 Տան աւետիս ազգի մարդկան
 Վասն կենացն յաւէժական.
 Դասաւորեան պարուց նոցին
 Ըզնընջեցեալս յօրըն վերջին. Վի լապ.

Ձահաւորեալ նըջան խաչին
 Յարեւելից փայլեալ ծագին,
 Հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին
 Եւ ուրացողքըն կոծեսցին.
 Չերկրրպագուս սրբոց խաչին
 Պայծառացս լուսով նորին. Վի լապ.

ԱՁ. ԳՁ.
 Յովհ.

Ռահ գործեալ երկնաւորաց

Գան առաջի քո նախընթաց,
 Չընտրեալքս քո ժողովելով
 Քեզ ընդ առաջ բերեն ամսով.
 Ընդ աղաւնեաց օգապարից
 Խառնեան ըզսա սուրբ երամից,
 Դասաւորեան ըզսա վերնոցն
 Երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն:

Սարսափին տարերք երկրի
 Յորժամ՝ փառօք գաս հայրենի,
 Արեգական լոյս խաւարի
 Լուսինն աստեղբքըն նըւաղին.
 Ըզսա յաւուրն աներեկի
 Լուսաւորեա լուսով քոյին. Դասա.

Վերնական զօրացըն պեռ
 Փողէ բարբառ աւետաբեր,
 Արիք մեռեալք որք Ագամայ
 Քանդի ահա՛ եկըն փեսայ.
 Ընդ հարմնացեալ մաքուր հոգեոց
 Կարգեան ըզսա ի թիւ սրբոց. Դասա.

Տիրական յաթոռ նըստիս
 Յարարածոց երկրրպագիս,
 Արդարութեամբ զաշխարհ գատես
 Վարձս ըսա գործոց հատուցանես.
 Յայնժամ՝ շնորհեան ողորմութիւն
 Նընջեցելոյս մեր թողութիւն. Դասա.

Բամեալ մարդկան ազգ ժողովին

ՉԱզամային առեր զմարմին.
Ազաչանօր Աստուածածնին
Անապական քում ծընողին. Ողորմած.

Քառասներեայ Գալստբան:

Ըստ օրինացն Մովսէսի
Ընծայեցար ի տաճարին,
Զի. ըզբնութիւնքս մարգկային
Ընծայեցես չօր ի յերկինս.
Խընդըրուածովք սուրբ ծերունւոյն
Քև ի կապից արձակելոյն. Ողորմած.

Յարո-Նեան:

Աւրախացան ազգըք մարգկան
Յորժամ լըւան զքո յարութիւնդ,
Նորափետուր զարգարեցան
Ի յարութեան սմբը Միածնիդ. Ողորմած.

Աւրախութեամբ զօրք երկնային
Յերկնից յերկիր իջանէին,
Յորժամ յարեար ի մեռելոց
Լոյս ծագեցար արարածոց.
Սուրբ յարութեամբ քո կենարար
Յարս և զմեզ ի կեանս անմահ. Ողորմած.

Մաղկաղաղբի և համբարձման:

Թագաւոր փառաց Քրիստոս
Որ ժամանեալ գաս ի յերկնից,
Ի վերայ թևոց հոյմնց
Քո հայրենի կերպարանօք

Եւ առնես հրափարձութեամբ
Զքրննութիւն սրգւոց մարդկան. Ողորմ.

Հոգեգալստբան:

Պաւանիմք ընդ սրովբէից
Զկենդանարարըդ համայնից,
Երեքսրբեան մի Տէրութիւն
Զչայր և զՈրդի և զՍուրբ զՀոգիդ.
Յոր հանգուցեալքս մրկրտեալ
Եւ հաւատով խոստովանեալ. Ողորմած.

Թագաւոր թագաւորաց
Առատաբուզիս Հոգիդ շնորհաց,
Ժողովելոցն ի վերնատանն
Առաքելոց երկոտասան.
Ի հրոյ լեզուս երևեցար
Յոգիս նոցա վերանըստար,
Լուր յանուն քո ժողովելոցս
Էջ և առ մեզ յերբօրդ ժամուս:

Վարդազատի:

Ի վերինն երուսաղէմ
Ի բնակարանըս հրեշտակաց.
Ուր ենովք և եղիաս
Կան ծերացեալ աղաւնակերպ.
Ի գրախտին եղեմական
Պայծառացեալ արժանապէս. Ողորմ.

Մովսէս Աստուածախօս
Եւ Ահարօնը Ղևտացին,
Մարգարէքն Իսրայելի

Եւ քահանայք հին օրինին.
 Յառաջագոյն մեզ ծանուցին
 Եւ ըզգալուստ Սուրբ Միածնին.
 Ի փրկութիւն մեզ յայտնեցին
 Յանապատի կերակրէին. Ողորմ.

Խաչի:

Տրումահաղորդ չարչարանօք
 Ի յանձն առեր ըզմահ խաչին,
 Եւ փայտին բարձող եղեր
 Վասն Ազամայ Նախաստեղծին. Ողորմ.

Ջարհուրեցան զօրք երկնային
 Յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին,
 Արեգական լոյս քօղարկեալ
 Եւ լոյս լուսնին նըլաղեցաւ.
 Յահեղ փառաց Աստուածորդւոյդ
 Խաւար եղև ընդ տիեզերս. Ողորմ.

Առաւելոյ:

Սրարիչ և մարգասեր
 Անոխակալ և բարեգութ
 Որ գովիսդ ի սրովբէից
 Տէր դատաւոր արդարութեան.
 Ընդ սրբոց առաքելոց
 Տէր պրսակեան զմեր նընջեցեալսն. Ողորմ.

Մարգարէից:

Յորժամ գըրեալքըն կատարին
 Որ զայնմ աւուր մեզ պատմեցին,

Մարգարէից բանքըն յարգին
 Առաքելոցըն վըճարին. Ողորմ.

Ի գնել բեմին բազմի Փետայն
 Եւ առագաստըն զարգարի,
 Գաբրիէլեան փողըն գոչէ
 Սուրբք ամենայն անդ հաւաքին.
 Արդարոց դասըն բերկրին.
 Իսկ մեղսասէրքըն թախանձին. Ողորմ.

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի
 Եւ Ղևտական գիրըն յայտնի,
 Ճառագայթ Սրբոյ խաչին
 Յարևելից փայլեալ ծագի.
 Հրեշտակաց գունդք ծաւալին
 Հրեշտակապետք պարունակին. Ողորմ.

Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Կոստանաց ևլն:

Աղաչանօք սրբոյ խաչին
 Եւ անբարբառ բարեխօսին,
 Եւ սրբոյ Աստուածածնին
 Եւ Յովհաննու կարապետին,
 Եւ սրբոյն Ստեփաննոսին
 Եւ առաջին մարտիրոսին,
 Եւ սրբոյ Ղուսաւորչին
 Հայաստանեայց Հայրապետին.
 Եւ սրբոց Առաքելոց
 Եւ համօրէն Մարտիրոսաց. Ողորմ.

Վասն պաշտօնի:

Ի վերինն երուսաղէմ 39

Ահեղ խորհուրդ քահանային
 Բազկատարած կայ ի բեմին,
 Առաջի սուրբ Սեղանոյն
 Հուր շիջանի խաւար մերժի,
 Տրբամեալ հոգիքն ուրախանան
 Զի թողութիւն մեղաց լինի. Աղորմ՛.

Ի ԿՅՆԻ Ս. ԵՋԻՄՅՆԻ:

Շինող էիցրս համայնից
 Արարածոց ի յանգոյից,
 Նոյն շինեցեր զեկեղեցի
 Վէմդ ի վերայ վիմին Բանի.
 Ընդ եզեալ հիմունան ի նոր Սիովն
 Ըզմեզ յօգեալ շինամք ի նոյն. Աղորմ՛.

Ե Ր Գ

Ըստ Եղանակի Նորաստեղծեալի

Զոր ասնն միաբանք՝ ի տօնի սրբոյ Եջմիածնի. պլելու ի յատկացեալ առուրս՝
 զառաջեալ Վեհարանի.

Աստուած հըզօր Հայր գրթութեան
 Աղբիւր առատ ողորմութեան,
 Պատճառ Արդւոյդ անեղ ծնընդեան
 Եւ Սուրբ Հոգւոյն անհաս բըղխման.
 Ընդ որս մի Տէր ի մի հրաման
 Հաստիչ բոլոր եղելութեան,
 Արով յաւէտ փառաբանի
 Երրորդութիւնդ անճառելի:

Արդիդ Աստուած Տէր և հաստիչ
 Նրկարագիր Հօր էութեան,
 Ար ըզպատկեր քօ Տիրական
 Տեսեալ ի վիհըս կորստեան.
 Զըհանդուրժեալ սէրդ անսահման
 Մերժեր ըզնա ի յաւիտեան,
 Աւստի և մեք փառաւորեմք
 Ըզսէր անունդ անճառելի:

Եւեր ի փայտըն մահաբեր
 Յօր զփրկական արիւնդ հեղեր,
 Արով ըզմեզ ազատեցեր
 Ի գերողէն և կեցուցեր.
 Ի գերեզման մահու իջեր
 Եւ զմահացեալսըն յարուցեր,
 Ընդ որս և մեք փառաւորեմք
 Զտնօրէնութիւնդ անճառելի:

Երգ յառաջ Կան զիւրաբերեց աւերարանն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ ի յայտմհետէ մինչև
 ի յաւիտեան:

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, և օրհնեցէք զանուն Տեառն:
 Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայտմհետէ մինչև ի յա-
 վիտեան:

Յարևելից մինչ ի մուտն արևու օրհնեալ է անուն Տեառն:
 Ի յայտմհետէ մինչև ի յաւիտեան:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Արդւոյ և Սրբոյ Հոգ-
 ւոյն:

Եւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն.
 Ի յայտմհետէ մինչև ի յաւիտեան:

Արի՛, Տէր, օգնեա՛ մեզ, և փրկեա՛ զմեզ. վասն անուան քո:

Արի՛ և մի մերժեր զմեզ իսպառ վասն անուան քո:

Թագաւորեցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո Սիօն յազգէ յազգ:

Օրհնեա՛ անձն իմ՝ զՏէր, օրհնեցից զՏէր ի կենդանութեան իմոյ:

Օրթի.

Խաղաղութիւն ասէ.

Երկիւղածութեամբ լուարուք.

Սքէյ Աւետարանին.

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր.

Պրօֆիտումէ.

Ասէ Աստուած.

Ձկն է զաբեբեց Խաղաղութիւն:

Փառք յարութեան քո Տէր, ո՛չ դադարեցայց Գրիստոս, օրհնել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Փառք յարութեան քո Տէր, ո՛չ դադարեցայց Յիսուս, գովել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ես ոչ դադարեցայց Փրկիչ, փառաւորել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ի գիշերի համբարձէք ըզձեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնեցէք ըզՏէր:

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն ըզՏէր ի սրբութիւն և օրհնեցէք ըզՏէր:

Զասկի:

Լուսապայծառ հրեշտակն նստելով ի կենսատու գերեզմանին, և աւետէր կանանց, յարեաւ Աստուած:

Յառաջ ձեռի պահաց Խաղաղութեան.
Չամենայն աւուրս կենաց իմոց, ես ո՛չ դադարեցայց օրհնել ըզքեզ Գրիստոս Փրկիչդ աշխարհի: (Երեց Կրկնեա և Ղեպինն Բարձր ասս.)

Ի Բի. — **Ի գիշերի համբարձէք** զձեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր:

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր:

Օրհնութիւն ասս.

Փառք ի բարձունս Աստուծոյ. և յերկիր խաղաղութիւն ի մարդիկ հաճութիւն: Եւ օրհնութիւն քեզ ի բարձունս, օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ: Խոստովանիմք Տէր զքեզ և երկիրպագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ, գոհանամք Տէր զքեզ. վասն մեծի փառաց քոց: Տէր թագաւոր Սուրբդ երկնաւորս, Աստուած և Հայր ամենակալ: Տէր և Որդի Հօր միային, Աստուած և Հայր ամենակալ: Տէր Աստուած Գառն ծին Յիսուս Գրիստոս և Սուրբ Որդի: Տէր Աստուած Գառն Աստուծոյ և Որդի Հօր, որ առեր զմերս ի կուսէն: Ողորդեցար, բարձեր զմեզս աշխարհի. և արդ ընկալ զազամեցար, բարձեր զմեզս աշխարհի. և արդ ընկալ զազաջանս մեր: Սուրբդ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ: Ձի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Գրիստոս: Տէր և Հոգիդ Սուրբ՝ որ ի փառս Աստուած ընդ Հօր. Ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ. Տէր և գովեմք զԱնուն սուրբ քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտեանից: Արժանի արա՛, Տէր, զօրս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պահեա՛ զմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ և փառաւորեալ է Անուն սուրբ քո

յաւիտեանս. Ամէն: Օրհնեալ Տէր, ուսո՞ ինձ զարգարութիւնս քո. (Երեց՝ Կրկնեա՞): Տէր, ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ: Ես աղաչեմ Տէր, ողորմեա՞ ինձ և բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ: Յոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո, և զփրկութիւնս քո տուր մեզ: Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ: Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՞ ինձ առնել զկամս քո՝ զի դու ես Աստուած իմ:

Ի բէն է, Տէր, աղբիւր կենդանութեան. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Շագեն՝ զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ, Տէր:

Աստուած էրք Յարութեան:

ՁԵԻ Փառք ի բարձանց:

Ձ. Զարութիւն զփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Յարեաւ Աստուած. և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա:

Բ. Բ. Զարութիւն զփրկչին

Զյարուցեալն զՔրիստոս օրհնեսցուք. և զյարութիւն նորա փառաւորեսցուք:

Գ. Գ. Զարութիւն զփրկ

Որ ելն ի բարձունս, և գերեաց զգերութիւն. էառ աւար բաշխեաց պարգևս և ետ որդւոց մարդկան:

Դ. Դ. Զարութիւն զփրկ

Որ համբերեաց խաչի, և եգաւ ի նորափոր վի-

մի, և Աստուածային Յարութեամբն զմահացեալսն վերաբերեաց ի կեանս:

Զմբարձմն. Զյարութիւն զփրկ

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ. և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Խաչի. Ետուր երկիւղածաց քոց նշան. զի ապրեսցին յերեսաց աղեգան:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՞ աջով քով և լուր մեզ:

Յարութեաց, Մանրեան և Նիփոսիտեան զայս աստ . . .

Սուրբ Աստուած. Սուրբ և հզօր. Սուրբ և անմահ. որ Յայանեցար վասն մեր. սղորմեա՞ մեզ: (Երեց՝ Կրկնեա՞):

Քառասնորեաց Մալաքեանն Քրիստոսի. և Մաղկապարտին:

Սուրբ Աստուած . . . որ Եկիր և գալոց ես. ողորմեա մեզ:

Որքեմնս Մարտիրոսն գեղեցիկ:

Սուրբ Աստուած . . . որ Մատնեցար վասն մեր. ողորմ.

Որքեմնս Տաշուհի և Կոնստանտինոսի Սրբոց, Խաչի և Եկեղեցոց, Կալ և յաստուած Պահոց:

Սուրբ Աստուած . . . որ խաչեցար վասն մեր. ողորմ.

Որքեմնս Երեկոյնն և Շաբաթոս գեղեցիկ:

Սուրբ Աստուած . . . որ թաղեցար վասն մեր. ողորմ.

Զարիկ և Կոնստանտինոսի Յարութեան կերակուց:

Սուրբ Աստուած . . . որ Յարեար ի մեռելոց. ողորմ.

Համբարձման Բրիգադան:

Սուրբ Աստուած . . . որ Համբարձար փառօր առ Հայր ողորմեան .

Գալուսթեան Հոգեւոյն Բրիգոյ:

Սուրբ Աստուած . . . որ Եկիր և Հանդեար յԱռաքեալսն . ողորմեան .

Վարդապետան:

Սուրբ Աստուած . . . որ Յայտնեցար ի Թաբօր լերինն . ողորմեան .

Փոխման սուրբ Աստուածանքն:

Սուրբ Աստուած . . . որ Եկիր ի փոխումն Մօր քոյ և կուսի . ողորմ .

Թովմայի Առաքելոյն ասացեալ:

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ մայր Բրիտանոսի մասն զաղաչանս մեր՝ Որդւոյ քոյ և Աստուծոյ մերոյ:

Յառաջ Կերակելի յառաջընկաց աստուծանէն ասի Աստուծոյ Յայնի:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայտն հետէ մինչև յաւիտեան:

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, և օրհնեցէք զանունն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայտն հետէ մինչև յաւիտեան:

Յարեւելից մինչև ի մուտս արևու՛ օրհնեալ է անունն Տեառն:

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, և յերկինս են փառք նորա:

Ո՛վ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զազքատս յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց:

Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ:

Որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

Ալէլուիա օրթի Աւետարան

Ե Ր Վ

Ներսիսի Ենայնացոյ:

Վասն առաջնոյ աւուր միաշաբաթին:

Նորաստեղծեալ Բանն յանէից
Ի սկզբանէ զերկինս երկնից
Եւ զերկնային զօրս անմարմնոց
Իմանալեացըն զըւարթնոց
Եւ զգալի տարերց քառից
Հակառակաց միաբանից
Որով յաւէս փառաբանի
Երրորդութիւնն անձառելի:

Երեքսրբեան Մի Տէրութիւն
Միով բնութեամբ Աստուածութիւն,
Լոյսն որ անեղ արարչական
Ասաց լինել լոյս եղական:

Զոր և ծագեաց յօրն առաջին
Միաշաբաթ հիւրակէին. Արուի:

Բարունօրէն բացատրեսցուք
Զճածկեալ խորհուրդըն ծանկցուք,
Զի լոյսն անտես իմանալի
Մաքուր հոգւոց տեսանելի.
Ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ
Մեզ յարութեան սուրբ ճառագայթ,
Եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն
Տճւք օրհնութիւն Յարուցելոյն:

Սերբդ սիրով խոնարհեցար
Ի փրկութիւն մեր մարմնացար,
Նովին մարմնովըն խաչեցար
Ի գերեզման մահու եղար.
Այսօր յարեար աստուածաբար
Ի հրեշտակաց քարոզեցար. Եկայք:

Երեւեցար խրնկաբերիցն
Յողջոյն կենաց սրախալից,
Եւ ի լերիննն Գալիլիա
Առաքելոց մետասանից.
Արժանացօ զմեզ ընդ նոսին՝
Զքեզ տեսանել յօրըն վերջին. Եկայք:

Սիովնի սրգիք զարթիք
Հարսին լուսոյ տուք աւետիք,
Եթէ Փեսայն քո յարուցեալ
Յաղթեաց մահու իշխանութեամբ,
Գայ պսակէ ըզքեզ փառօր

Ե՛լ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք՝
Երգեա՛ երգ նոր Յարուցելոյն
Ննջեցելոց կենաց պըտոյն:

Ե Ր Գ

Տէառն Ներսիսի Շնորհալոյց:
Վասն երկուշաբթի աւուր:

Արարչական բանին հրաման
Ի յերկրորդումն աւուր սկըզբան,
Ըզջուրսն ի ջուրքըն բաժանեաց
Հաստատութեամբ պարունակեաց.
Որով զաշխարհս հողեղինաց
Անջրպետեաց ի հրեղինաց
Ընդ նոսին սրգիք լուսոյ
Տճւք օրհնութիւն երրեակ Նուոյն:

Բազմաչեայ հոյլք Քրովբէից
Երեքսրբեանըդ Արովբէից,
Աթոռք անեղ Աստուածութեանըն
Համաքոյ երրորդութեան.
Բարեխօս լերուք առ Տէր
Վասն մանկանց եկեղեցւոյ. Ընդ:

Գերագոյն իշխանութիւնք
Եւ անփոփոխ միշտ Տէրութիւնք,
Անյաղթելի սուրբ Զօրութիւնք

Ի Արարչին փառատութիւն.
Ազաչեցէք զՏէրն ոչորմամ
Անտես չառնել զգործս ձեռաց. Ընդ.

Պատր անմարմնոցն պետութեանց
Հրեշտակապետք բարձրութեանց,
Հոգիք հրեղէնք և սպասաւորք
Հրեշտակաց զինուորութիւնք.
Մաղթեցէք զՏէրըն տերանց
Վասրն մարգիան երկրաւորաց. Ընդ.

Երկնաւորաց գասուց Վերնոց՝
Օրհնաբանից քոց զըւարթնոց,
Քաղցրացին առ քեզ գըթած
Որ վասրն մեր ձայն մաղթանաց.
Զորս և տացես մեզ պահապան
Յայրմ հետէ մինչ ի վախճան. Ընդ.

Զօրութեանց և Տէրութեանց
Իշխանութեանց և պետութեանց,
Եւ ամենայն անուանելոց
Որք ի յերկինս պապատանօք.
Ընկալ Քրիստոս ուրախութեամբ
Զմեզ յօր մահու և յարութեան,
Ընդ նոսին օրհնել հոգւով
Ըզբեզ ընդ Հօր փառատրելով:

Երեւոյթի:

Էական Բանն որ ընդ Հօր
Արարչակից և Համոզօր,

Յերրորդ աւուր զՂուրսն գատոյց,
Ըզբոյսս և գառնկրս բըղխեցոյց,
Իսկ ի յերրորդ գարուն դարձեալ
ԶՂուրսն հեղեղ ցամաքեցոյց.
Զնոյ տապանաւն իւր ապրեցոյց
Ըզկենդանեաց սեռս աճեցոյց,
Տուք օրհնութիւն անձառ լուսոյն
Հօր և Որդւոյ և Սուրբ Հոգւոյն:

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց
Տընկեաց և գառնկս իմանալեաց,
Զհեղեղ մեղացըն ցածուցեալ
Զգասս արդարոց բազմացուցեալ.
Յորոց և մեծն ի ճնունդս կանանց
Միջնորդ շնորհաց և օրինաց. Տուք.

Թագաւորին երկնից զինուոյ
Արքայութեանն աւետաւոր,
Խընդրեալ գընել ելս ի սրաի
Առ ի հովտէս արամականէ.
Յուխտեալ տեղին Տէրունական
Ի խոտացեալն որդւոց մարգիան. Տուք.

Ժառանգին Հօր սպասաւոր
Ի յարգանդէ երկրրպագող,
Կարապետ և Մըկրտիչ
Այնմ որ մեղաց մերոյ քաւիչ.
Լէր բարեխօս առ նոյն գըթած.
Զընջել ըզգիր մեր յանցանաց. Տուք.

Ի Հօրէ լոյս ծագեցար
Մեռեալ բնութեանս կենդանարար,

Առաքեցեր յառաջընթաց
Սուրբ զՅովհաննէս քարոզ կենաց
Սերին հայցմամբն Ամենակալ
Ըզպագատանըս մեր ընկալ. Տ՛ուք.

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին
Հողանիւթեայ սուրբ Հրեշտակին,
Արժանացո՞ ըզմեզ նորին
Նեղ և անձուկ ճանապարհին.
Զի հեռեւոյ գոլով նորին
Հօր քո վերին օթեփանին,
Եւ երգեսցուք ընդ երջանկացն
Որդւոց լուսոյ քեզ երգ փառաց:

Զորէ՛ւ շաբթի:

Խաւարն անգոյ և ոկրզբնածին
Հալածեցաւ յօրն առաջին,
Լոյսն այն պայծառ յօր չորրորդին
Յարեգական նիւթ հաւարեալ.
Լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ
Եւ աստեղաց պարք յօրինեալ
Որով օրհնի ստեղծողն Եկց
Ի բանաւոր պաշտօնէից:

Մածկեալ խորհուրդըն ծանուցաւ
Չորրորդ գարուն խաճակաւ,
Ի չորրորդ օր գարձեալ հրեշտակն
Եւ զաւետիսըն կուտական.
Թէ Լոյսն որ ոչ բովանդակի
Ի քէն մարմնով պարունակի,

Յօր օրհնեսցայք ազգ երկրածինք
Տուք օրհնութիւն Պրազոյ կուսին:

Կուսին նախնւոյ մօրն Եւայի
Յորմէ Ագամըն հին պարտի,
Բարձան անէծքըն տրամական
Քո սուրբ ծնընդեամբ կոյս Մարիամ.
Ազաչեա՞ զքո Միածինն՝
Թողուլ զմեզս որդւոց նոցին. Յօր.

Հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս
Յօր համբառնամք առ քեզ զհօգիս,
Յօր լըսելոյ քո զաւետիս
Խնդրեա՞ լինել մեզ լսելիս.
Զձայն աւետեաց քո Միածինն՝
Եթէ Եկայք օրհնեալք Հօր իմ. Յօր.

Ձայնիւ առ քեզ Տէր պաղատիմք
Եւ առաջի քո անկանիմք,
Ազաչանօք Աստուածածնին
Շիջո՞ ի մէնջ ըզբոց հնոցին.
Տուք արտասուօք զմեզս ջրնջել
Եւ վերստին զմեզ նորոգել. Յօր.

Ղեկավար ճարտարապետ
Անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ,
Վերաբերեա՞ ընդ Պետրոսի
Զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս.
Պաղատանօք գերագունին
Անապական քում ջրնոցին. Յօր.

ԷՆԳՆԱԲԵՆԻ.

Ճառագայթեալ Բանն ի Հօրէ
 Յօր Հինգերորդըն հրամայէ,
 Բրդիսել ի ջրոց սեռս կայտառաց
 Եւ թեւաւորս օգականաց.
 Իսկ ի դարուն հինգ մըկըրաին
 Յամպն և ի ծովն իտրայէլ հին.
 Տացաւք հրաշից ներգործողին
 Պատիւ և փառս անեղ բանին:

Մաքրապէս օրինակի
 Առաքելոցըն Գրիստոսի,
 Որք ի ծովէն Տիբերական
 Ի յերկնայինսն կոչեցան.
 Անցին ընդ ծով աշխարհական
 Եւ ի հոգին մըկըրտեցան. Տացուք.

Յուրախութիւնսն անզրաւական
 Ի հարսանիսն անապական,
 Զձեզ առաքեաց Հայրըն փառաց
 Հրաւիրաաւք տըրամականաց.
 Սուրբ Հարսանեացն այն հայցեցէք
 Ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից. Տաց.

Նորոգողք տիեզերաց
 Ի նախահօրըն յանցանաց,
 Նորափետուր զարգարեցիք
 ԶՆկեղեցիս հեթանոսաց.
 Պաղատեցէք առ նոյն գըթած
 Զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց. Տաց.

Երեսուց Երջրս համայնից
 Արարածոց ի յանգոյից,
 Նոյն շինեցեր զՆկեղեցի
 Վէմդ ի վերայ վիմին բանի.
 Ընդ եղեալ հիմունսն ինոր Սիովն
 Ըզմեղ յօգեա՛ շինմամբ ի նոյն. Տաց.

Ուրախացաւ գնացիւք գետոց
 Քաղաք ի քէն շինեալ Յիսուս,
 Յորմէ վըտալք շնորհաց հօսեն
 Զոգիս մարգկան սոռգանեն.
 Արբո՛ և մեզ ի ջրոյն կենաց
 Հայցմամբ Հոգւոյն մատըռուակաց,
 Զի բանաւոր երկիրըս քո
 Պաղաբերցի ի փառըս քո:

ՈՒՐԷՄԻ.

Զըհանդուրժեալ բնութեամբ Բարւոյն
 Ունիլ միայն զանճառ բարին,
 Այլ ստեղծեալ մարդ յիւր պատկերին
 Ի վեցերորդն առաւօտին.
 Եւ ի յերրորդ ժամ զկողածինն
 Ի յօգնութիւն ետ հոգածնին,
 Զորս ի Վրախտին եզ վայելել
 Բայց ի պողոյն մահու արգել:

Պաղանձեալ առ դատողին
 Յետ յանցանաց Աղամըն հին,
 Զկիրնն պատճառ եղեալ խաբման
 Եւ կիրնն զօճըն դաւաճան
 Որով երկիրս այս անիծաւ

Փուշ և տատասի ի սմն բուսաւ,
Վրճիւ մահու մարդոյն տըւաւ
Գառնալ ի հող՝ ուստի ստեղծաւ:

Զընջել փութայր Հայրըն փառայ
Ըզգիր պարտեաց մեր յանցանաց,
Որով զգեցաւ Որդին գրթած
Ի վեց դարուն զմարմին մեղաց,
Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին
Եկրն կամու ի յուրբաթին,
Գառն զենաւ ի հին զատկին
Փոխան գառանցն օրինակին:

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին
Արդարութեան ճանապարհին,
Բարձրանալով քո ի խաչին
Բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս,
Քո անպատում խոնարհութեամբդ
Եւ կամուոր խաչելութեամբդ
Հաշտեաց ընդ մեզ, Տէր, գրթութեամբ
Եւ թող ըզմեզս սղորմութեամբ:

Սուկալիզ Սերուբէից
Եւ ահաւորըդ Գրովբէից,
Խոնարհեցար ի չարչարանս
Չարչարելի բնութեամբ մարդկան,
Ի խաչին զմեզս ըսպաներ
Եւ զգատակնիք մահու լուծեր,
Հաշտեաց ընդ մեզ, Տէր գրթութեամբ
Եւ թող զմեզս սղորմութեամբ:

Վեհազոյն բնութեանց էից
Եւ Արարիչըդ բոլորից,

Յորժամ ծագես զխաչից նրշան
Ի գալստեան քո միւստնգամ,
Չերկրպագուս այժմ՝ հաւատով
Լուսաւորեան նորին լուսով,
Չի համաձայն խաչազգեցիցն
Ըզքեզ օրհնելք յաւիտենից:

Եւքաթ:

Տէրն յետ ստեղծման արարածոց
Հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոց,
Այն որ հանգիստ աշխատելոց
Եւ կամքըն գործ է եղելոց,
Ուստի և մեզ յոյս հաստատուն
Ետ հանգբստեամբըն շաբաթուն,
Թէ աստ գործել զգործս Աստուծոյ
Անդ է հանգչել ընդ Աստուծոյ:

Րաբունաբար վարդապետիմք
Յօրինակէ Տեառն խրատիմք,
Որ ի յերկրորդ արարչութեան
Յետ կատարման տնօրէնութեան,
Յեօթներորդ օր հանգստեան
Իջեալ մարմնովն ի գերեզման,
Զկապեալ հոգիսըն վերածեաց
Չանանց հանգիստըն պատրաստեաց:

Յօղդ որ ի քոյդ կողէ ցօլեալ
Բըժըշկեսցէ ըզհանգուցեալսն,
Իջցէ ի հող մահու նոցին
Եւ բուսուցէ յօրըն վերջին,
Կենդանաբար ձայնիւ ըդ քո

կոչեա՛ զնոսա ի կեանքս քո,
եւ գասեցո ընդ արգարոցն
երգել քեզ փառս ընդ զըւարթնոցն:

Ի իւծեալ զընութիւնս կենաց ունոյ
Դարձոյց յանցանքն ի մահու հոյ,
Իսկ Անմահիդ մեռելութիւն
Շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն,
Զորս են ընդ քեզ թաղեալ մահուամբ
Աւազանին մըկըրտութեամբ,
Յարո՛ ընդ քեզ քոյին փառօր
Արեգական նրման լուսով:

Փայլին արգարքն յարքայութեան
եւ ճրգնաւորքն ի հանդստեան,
Մարտիրոսքն պըտակին
եւ կուսանաց լապտերք վառին.
Դատեցո՛, Տէր՛ ընդ նոսին
Որ զքեզ Աստուած խոստովանին,
Արգարութեամբ մի գատեցին
Այլ գթութեամբ քո քուենոյին:

Քս անպատում խոնարհութեամբդ
Որ թաղեցար մեռելութեամբ,
եւ յարուցեր յորդուոց մարգկան.
Որք հաւատով ի քեզ անկան,
Յարո՛ և զմեզ արգարութեամբ
եւ զնրնջեցեալսն ողորմութեամբ,
Զի կենդանեացրս բերանով
Տացին քեզ փառս ընդ Հօր Հոգւով:

ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԽԱՉԻ

ԲԿ. Խաչի քո Քրիստոս երկիր պագանեմք, և զսուրբ
(Մարնա-Բի-նդ + ու, Խաչ-Եր-նի-նդ + ու, Թաղ-Տոյ + ու) մե-
ծացուցանեմք, և զՍուրբ չարչարանագ (չո-րէ Յար-
նի-նդ) քո փառաւորեմք: Եկայք հաւատացեալք եր-
կրրպագեցուք Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ: Վասն զի
եկն ի ձեռն Խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգևս աշխար-
հի: Սուրբ Աստուած, Սուրբ և Հզօր, Սուրբ և Ան-
մահ, Որ (Մարնեցար, Խաչեցար, Թաղեցար, Յարեար) լի-
վան մեր ողորմեան մեզ (Երեց՝ Կրնեա):

Փառք Սուրբ Խաչիդ՝ ալէլուիա՛, Սուրբ Մատու-
թեանդ՝ ալէլուիա՛, Չարչարանացդ՝ ալէլուիա՛, (Խաչ-
եկայդ՝ ալէ՛: Սրբոյ Թագմանդ՝ ալէ՛: Սուրբ Յարնի-
անդ՝ ալէլուիա):

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց և ետուր
ուրախութիւն սրտից մերոց, ի պողոյց ցորենոյ, գին-
ւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա: Փառք Սուրբ
Խաչիդ (Կրնեա):

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հօգ-
ւոյն Սրբոյ՝ այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ամէն: Փառք սուրբ Խաչիդ (միայն և ապա)

Խաչն կենարար որ եղև մեզ փրկութիւն, սովա-
ւամենքեան զքեզ բարեբանեմք:

Որ ի Հօրէ Նուսոյ լոյս ճառագայթեալ ի յերկրի և
գաւազան զօրութեան հաւատացելոց, սովաւ ամենե-
քեան զքեզ բարեբանեմք:

Որ լուսափայլ ծագմամբ հրաշափառապէս մեզ ցու-

ցաւ ի յօգնութիւն ընդդէմ թշնամւոյն. սովաւ ամե-
նեքեան զքեզ բարեբանեմք: (Լ ադա՛ գո՛ւն ի վա՛ռ
«Ա.յԺճ և Ֆրչի»)

Եւեր Տէր՝ բւեռեցար ի Խաչին, ըզմեռանիլ յանձն
առեր կենդանատու մեռելոց:

Եդար Տէր՝ ի նորափոր ի վիժի, և մատանեաւ կրն-
քեցար գանձըդ կենաց աշխարհի:

Յարեար Տէր, աւերեցեր ըզդըժօխա՛, ի յերկինքս
համբարձար և ընդ աջմէ Հօր նրստար:

Ազազակէր Աստուածային բարբառովն Տէր Յիսուս
ի Խաչին և ընդդէմ աստեղաց կրնքէր հրացեալ Աս-
տուածային Սուրբ ձեռօքն և բարկութեամբ զարթու-
ցեալ ի վերայ խաւարասէր իշխանին:

ԵՐԳ ԱՐԵՒԱԳԱՍԻՆ:

Զհէ՛ եղիցի անուն Տեառն Աստուծոյն:

Յարեւելից մինչ ի մուտս, ի հիւսիսոյ և ի հարաւոյ,
ամենայն ազգ և ազի՛ք, յօրհնութիւն նոր օրհնեցէք զԱ-
րարիչն արարածոց, որ ծագեաց ըզլոյս արեգականն այսօր
յաշխարհս:

Եկեղեցիք արգարոց, փառաբանիչք ամենատուրք Երրոր-
դութեանն, յառաւօտըս լուսոյ զառաւօտ խաղաղութեան
Քրիստոս՝ գովեցէք ընդ Հօր և Հոգւոյն, որ ծագեաց զլոյս
գիտութեանն իւրոյ՝ ի մեզ:

Յորդորակ:

Յարեւելից յարեւմուտս մանկունք Սիովնի, օրհնեցէք
միշտ անդադար զծագողըն լուսոյ:

Եկեղեցիք արգարոց և փառաբանիչք, բարեբանեցէք որ
ես զիմաստըս լուսոյ:

ԵՐՔ ՂԷԷ «Ա.զազակեցէք» Աստուծոյն

Ճգնաւորք Աստուծոյ և ժառանգորդք երկնից ար-
քայութեանն, որք փոխանակեալք զանցաւորս առիք զա-
նանցըն բարութիւնսն, բարեխօսեցէք առ Տէր, վասն ման-
կանց եկեղեցւոյ:

Նահատակք պանծալիք, և սիրեցեալք ի յերկնաւոր Հօ-
րէն, որք մկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ
Խաչին, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ:

Մարտիրոսք ցանկալիք, և օթեւանք Հոգւոյն ճշմարտու-
թեան, որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց և ցանկութեան
բարեխօսեցէք առ Տէր:

Գովելիք աշխարհի, և բաղձալիք վերնոցն պետութեանց,
որք երանութեան մասին հասիք քան զամենայն, որդիս մարդ-
կան, բարեխօսեցէք առ:

Կամաւոր պատարագք, մանկունք տիօք և կատարեալք
իմաստութեամբ, որք փոխանակ կաթին արբիք զգինին զմայ-
լեցուցիչ, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ:

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Ճրգնաւորք ճշմարիտք, վրկայք Քրիստոսի, բարեխօսե-
ցէք առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Նահատակք կենդանիք, սիրողք Քրիստոսի, որք չարչա-
րեցայք մարմնով վասն անուանըն տեառն:

Մարտիրոսք ցանկալիք մարդկան ըզձալիք, հայցեցէք ի
Սուրբ Հոգւոյն տալ մեզ զբարիս:

Գովելիք վերնոց դասուց, պարծանք աշխարհի, խնդրեցէք զխաղաղութիւն տալ եկեղեցւոյ:

Կամաւոր սուրբ պատարագք, հասակաւ մանկունք, հայցեցէք լինել և մեզ՝ ձեզ պըսակակից:

Երբ զի՛ն «Աստուած Աստուած» սպա՛նն:

Լոյս արարիչ լուսոյ առաջին լոյս, բնակեալդ ի լոյս յանժատոյց, Հայր երկնաւոր՝ ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա՛ն ի հոգիս մեր ըզլոյս քս իմանալի:

Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արգար, անձառ ծրնունդ Հօր՝ Արդի, յառաջ քան զարեւ անուն քո գովեալ ընդ Հօր, ի ծագել լուսոյ առաւօտ:

Լոյս, ի Հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան, Հոգիդ Սուրբ Աստուծոյ, մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս ըզքեզ բարեբանեն, ի ծագել լուսոյ:

Լոյս, երբեակ և մի անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն, զքեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքըս միշտ փառաւորեմք, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ծագեա՛ն ի հոգիս մեր զլոյս քս իմանալի:

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Անեղանելիդ Աստուած, Հայր ամենակալ, ընկալ զաղաչանս մեր քոց պաշտօնէից:

Ի Հօրէ ծագումն անձառ, արեգակն արգար, ծագեա՛ն ի յանձինքս մեր զլոյսդ օղորմութեան:

Ի Հօրէ բղխեալ Հոգի՛ աղբիւր բարութեան, լուսով քով ցո՛ւ ըզմեզ յայսմ առաւօտուս:

Երեք անձինք և մի բնութիւն, մի Աստուածութիւն, զքեզ խոստովանիմք յաւէտ Սուրբ երրորդութիւն:

Երբ զի՛ն «Տէր հովուեսցէ» սպա՛նն:

Ճանապարհ, և ճշմարտութիւն և կեանք Քրիստոս, առաջնորդեա՛ն հոգւոյ մերոց, յերկրէ ելանել յերկինս:

Գուռըն կենաց մտից Յիսուս մոյ՛ծ և զմեզ առ Հայր քս և Հոգի, երգել միշտ ըզփառս:

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Ճանապարհ բարի՛ Քրիստոս և ճշմարտութիւն, առաջնորդ հոգւոյ մերոց յերկրէ՛ ի յերկինս:

Գուռըն կենաց միտից Յիսուս, Աստուած ճշմարիտ, մոյ՛ծ և զմեզ առ Հայրըդ քս, Հոգւովըդ Սրբով:

ԺԱՄԱՄՈՒՏԲ

Կէր:

Միածին Արդի և Բանդ Աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի Սրբուհւոյ Աստուածածնէն և ի միշտ կուսէն, անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար Քրիստոս Աստուած մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր, մինդ ի Սրբոյ երրորդութեանէն փառաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյն, կեցո՞ զմեզ:

Գար:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց, և Յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգեւեաց, նմս փառք յաւիտեանս, ամէն:

Խաչ. Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց, քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան, և այժմ՝ փասն որբոյ Աստուածային քո նշանի՝ շնորհեա՛ զերկնային զխազազութիւնդ ամենայն աշխարհի:

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ՅԵՐԵՒՈՅԻ ԿԻՒՐԱԿԱՄՏԻՅ:

Սշ. Յէ. / **Խ**ոնարհեցո՛, Տէր, զունկն քո և լուր ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես:

Պահեա՛ զանձն իմ՝ սուրբ, Տէր, և փրկեա՛ զժառայս քո, Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապաղ ուրախ արա՛ զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ:

Զի դու, Տէր, քաղցր և ուղիղ ես, բազումնողորմ՝ առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ քեզ:

Ունկն զիր, Տէր, աղօթից իմոց, և նայեա՛ ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ:

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածոս, Տէր, և ոչ որ է որպէս զգործս քո:

Զամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեացեն և երկիրպագցեն առաջի քո, և փառաւոր արացեն զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եո դու, Տէր, և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես Աստուած:

Առաջնորդեա՛ ինձ ի ճանապարհի քում, և գնացից ի ճշմարտութեան քում՝ և ուրախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչիլ յանուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ, Տէր Աստուած իմ, բոլորով սրտիւ իմով՝ փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղև ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր, և փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ներքնոց:

Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Այլ դու, Տէր Աստուած իմ, գթած ես և ողորմած երկայնամիտ՝ բազումնողորմ՝ և ճշմարիտ, նայեա՛ առիս և ողորմեա՛ ինձ:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առիս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Սշ. Յէ. / **Ա**պրեցո՛ զիս, Տէր, ի մարդոյ չարէ, յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս:

Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիրտս իւրեանց, զօր ամենայն պատրաստեցան ի պատերազմ:

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի և թոյնք իժից ի ներբոյ շրթանց նոցա:

Պահեսն զիս, Տէր, ի ձեռաց մեղաւորի, և ի մարդոյ չարէ փրկես զիս:

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ, թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, շուրջ ըզշաւոթ իմովք եզին ինձ զգայթակղութիւն:

Ասացի, Տէր, Աստուած իմ ես դու, ունին զիր, Տէր, ձայնի աղօթից իմոց:

Տէր, Տէր, գորութիւն փրկութեան իմոյ, հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Մի մատներ զիս, Տէր, ի ցանկութիւն մեղաւորաց, ոյք խորհեցան վասն իմ՝ մի ընդ վայր հարկաներ զիս:

Ձի մի երբէք բարձրացին, և խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին, վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց՝ ծածկեսցէ զնոսա:

Արկցես ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զնոսա, ի տառապանաց մի կարացեն կեալ:

Մարդոյ լեղունանոյ մի յաջողեսցի ի վերայ երկրի, զայր մեղաւոր՝ չարիք իւր որսացեն ի կորուստ:

Ծանեայ զի առնես, Տէր, դատաստան աղքատի, և իրաւունս տնանկի:

Արդարք գոհացին զանուանէ քումմէ և բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց:

Տէր.

Տէր կարգացի առ քեզ և լիւր ինձ, նայես ի ձայն աղօթից իմոց, ի կարգալ իմում առ քեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո, Տէր, համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի:

Դիր, Տէր, պահապան բերանոյ իմոյ, և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան:

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, և ոչ եղէց կցորդ ընարելոց նոցա:

Խրատեսցէ զիս արգարն ողորմութեամբ՝ և յանդիման արասցէ իւր մեղաւորի մի օձցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ ի կամս նորսա:

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա, լուրցեն բանից իմոց և քաղցրացին:

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է ի վերայ երկրի, ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ ի դժոխս:

Առ քեզ, Տէր, Տէր, են աչք իմ, ի քեզ յուսացայ, մի հաներ զհոգի յինէն:

Պահեսն զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ, ի գայթակղութենէ՝ գործողին զանօրէնութիւն:

Անկցին ի ցանցս նորա մեղաւորք, միայն եմ ես մինչև անցից:

Տէր.

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի, ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի:

Սփռեսցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ, և զնեղութիւնս իմ՝ առաջի նորա պատմեցից:

Ի նուազել յինէն հոգւոյ իմոյ՝ գու, Տէր, ծանեար զշաւիղս իմ, ի ճանապարհ յոր և գնայի թագուցաւ ինձ որոգայթ:

Հայէի յաջմէ՝ և տեսանէի, և ոչ ոք ճանաչէր զիս, կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ ինդրոյ անձին իմոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէր, և ասացի՝ զու ես
յոյս և բաժին իմ՝ յերկիրին կենդանեաց:

Նայեա՛, Տէր, յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ եղե-
յոյժ. ապրեցս զիս ի հալածչաց իմոց՝ զի հզօր
եղեն քան զիս:

Տէր, հան ի բանտէ՛ զանձն իմ, գոհանամ՝ զա-
նուանէ՛ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արգարք՝ մինչև հատուցես:
Փառք Հօր և՛ Այժմ՝ և միշտ.

Ալէլուիա Ալէլուիա

Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի, Հօր երկնաւորի
սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս:

Եկեալքս ի մտանել արեգականն, տեսաք զյոյս երեկո-
յիս: Օրհնեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ Աստուծոյ:
Եւ ամենբեանն ասեմք. Ամէն:

Արժանաւորեա՛ զմեզ յամենայն ժամ, օրհնել ձայնիւ
երգով՝ զՍնուն փառաց Ամենասուրբ Երրորդութեանդ. որ
տաս կենդանութիւն, վասնորոյ և աշխարհս զքեզ փա-
ռաւորէ:

Մե՛տքէ՛:

Հիւսիս-
համարի

Մերեցի՛ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց:

Ձի խոնարհեցոյց զունկն իւր առիս, և ես
յաւուրս իմ կարգացի առ նա:

Ս. Խաչի

Ետուր երկիւղածաց քոյ նշան, զի ապրեացին
յերեսաց աղեղան:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո՛ կեցո՛ աջով քո
և լուր մեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ,

Որպէս խունկ առաջի քո Տէր,

Համբարձումն ձեռաց իմոց,

Պատարագ երեկոյի:

Սուրբ Աստուած 47 (ըստ պատշաճի.)

ՍԷ.
ՏԷ.

Համբարձի զաչս իմ ի լերինս, ուստի՛ եկեացէ
ինձ օգնութիւն:

Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ՛ եկեացէ, որ արար
զերկինս և զերկիր:

Մի՛ տար ի սասանութիւն զօտն քո, և մի նըն-
ջեացէ պահապան քո:

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ ի քուն երթայ պահապանն
իսրայելի:

Տէր պահեացէ զքեզ, և Տէր ընկալցի աջոյ ձե-
ռամբ իւրով:

Արեգակն ի տուէ քեզ մի մեղիցէ, և մի լուսին
ի գիշերի:

Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն չարէ, պահեացէ
Տէր զանձն քո:

Տէր պահեացէ զմուտ և զել քո՛ յայսմ հետէ
մինչև յաւիտեան:

Փառք Հօր և՛ Այժմ՝ և միշտ.

*) **Սուրբ ես Տէր** զօրութեանց, որ բնակեալք ես ի յերկինս. և բարեբանիս ի սրբոց քոց:

Երկնային զօրութիւնք. Սերովբէք և Քերովբէք. անդադար օրհնեն սուրբ զԱնունդ քո:

Քահանայք ընդ նոսին պաշտօնեայք և ժողովուրդք. երկրպագեսցուք Տէրութեանդ քո:

Լոյսք որ յառաջ քան զյաւիտեանս ի չօրէ առաքեցար. և լուսով իմանալեալ լցեր զարարածս. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից:

Ար զլոյսն ի սկզբանէ հաստատեցեր վերստին. և զխաւարն անգիտութեան յարութեամբդ քո հաւածեցեր. օրհն.

Աւստի և մեք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէն զըլարթնոցն, երգեսցուք ցնծութեամբ ի յարութեան երեկոյիս. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից:

Երկնաքաղաքացին Յովհաննէս մեծ ի ծնունդս կանանց, բարողէր յանապատի ազգ արարող բարբառովն՝ զծագումն լուսոյ Արեգականն արդարութեան:

Ջմարիա Մարգարէ և ձեռնադրող Արգւոյն Աստուծոյ. յառաջընթաց կարապետ և պատմող Աստուածային օրինացն, հորդէր ճանապարհս թագաւորին յաւիտենից:

Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ Հերովդիադայ. ի պարգև ի մասին խնդրէր զգլուխ Մարգարէին. շխջուցանել զարուսեակն և զանաղօտ լապտերն:

Փառք չօր և Արգւոյ և.

Արբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ, պարգևեալ երկրպագուացս Ամենասուրբ Երրորդութեանդ. զյարութիւն յուսոյ կենացն յաւիտենից:

Այժմ և միշտ և.

Ի քանի Մարտիրոսաց:

Ջհաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ Երրորդութեանդ. և զապաւինեալս ի խորան փառաց քոց՝ պահեալ անխռով ի խաղաղութեան:

Ի քանի Հայրապետաց և Վարդապետաց:

Ար զխորհուրդս փրկականս աստուածգիտութեան, շնորհեցեր մեզ ի ձեռն Քահանայապետին քո և վկային, նորին աղաչանօք խնայեալ ի մեզ:

*) **Ի քէն հայցեմք բազումնորմս** ի ձեռն սրբոց քոց առաքելոցն. խնայեալ Տէր ի յանձինս մեր:

Ջորս ընտրեցեր յառաջգիտութեամբ զարժանացելոց անձինս. տպաւորել ի նոսա զհոգի շնորհաց քոց. որով վանեալ հերքեցին զապրտամբ թշնամին. բարեխօսութեամբ սոցա, խնայեալ Տէր, ի յանձինս մեր:

Արք զխաւարն անգիտութեան մերկացին յամենայն ազանց զգեստաւորեալ զհեթանոսս. առաքելական կոչմամբ ի յոյս կենացն յաւիտենից. բարեխօսութեամբ սոցա խնայեալ Տէր, ի յանձինս մեր:

Վասնորոյ և մեք հաւատացեալքս, կատարեսցուք զյիշատակ սրբոց առաքելոցն. աղաչեմք գրեզ, որ

միայն գլխած գ ես, առատաձեռնեան ի մեզ զմեծ քո
ղորդմութիւնդ, Տէր, որ կեցուցանես զամենայն արա-
րածս:

Փառք Հօր և Որդւոյ:

Արդ աղաչեան Մայր Աստուծոյ, զճնեալն ի քէն
վասն մեր, զի ընդ նմին պահելով, սուրբ յարութեամբ
Նորա նորոգեսցուք. առ նա միշտ բարեխօսեան կե-
ցուցանել զմեզ:

Այժմ և միշտ.

Եւ համբարձեալ զձայնն Յուդայի, խնդրելով
ի Տեառնէ գահնչալին ամենեցուն սուրբ զԽաչ, և հա-
ւատով գոչէր, եկայք երկրպագեսցուք Աստուածային
սուրբ Նշանիս, մեծացուցանելով զճնեալն ի կուսէն:

Արշակունի քի:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն Բարձրելոյն, ընդ հովա-
նեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասացէ Տեառն, ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ Աս-
տուած, և ես յուսամ ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ի բանից
ի խռովութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, ի հովանի թւոց նո-
րա յուսացիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա:

Ոչ երկիցես դու յերկիւզէ գիշերի, և ոչ ի նետէ որ
թռչի ի սուէ:

Յիրէ որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ գիւհն
ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք և բիւրք ընդ աջմէ
քումմէ, և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցու-
մքն մեղաւորաց տեսես, զի դու, Տէր, յոյս իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն զի ոչ հասցեն առ
քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ի պահել
զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբէք
հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից գնացես դու, և առ ոտն
կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա, հովանի ե-
ղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարգացէ առիս՝ և ես լուայց նմա, և առ նմա եղէց
ի նեղութեան:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրբք
լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Տէր. Առ քեզ Տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալք
ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ, և որպէս
աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչև
ողորմեսցիս ի վերայ մեր:

Ողորմեան մեզ Տէր ողորմեա մեզ, զի բազում լցաք ար-
համարհանօք:

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք, որք նա-
խատէին զմեզ, և արհամարհանօք ամբարտաւանից:

Ձգ. * Աստուած յանուան քում կեցո՞ զիս, և ի զօրու-
թեան քում իրաւ արան ինձ:

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունին գիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հօրք ինդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ, և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեալ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան քում Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Փառք Հօր Այժմ և միշտ և.

Փ-ի կե-րակամարից:

ՏԼԴ. Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր. ո՛ր կայք ի տուն Տեառն և ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ: Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն, և օրհնեցէք զՏէր:

Օրհնեցէ զմեզ Տէր ի Սիօնէ, որ արար զերկինս և զերկիր:

ՏԼԵ. Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ բոլորով սրտիւ իմով: առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ:

Ձի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկրպագից ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղէց անուան քում, վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քո:

Կեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո՛ յորում աւուր կարգամ առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ. և բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քո. և օրհնեցեն զձանապարհս քո:

Կեծ են փառք Տեառն. բարձր է Տէր. զխոնարհս տեսանէ, և զբարձունս ի հեռաստանէ ճանաչէ:

Թէ գնացից ես ի մէջ նեղութեանց, կեցուցես զիս ի բարկութենէ թշնամոյն:

Ձգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ քո. և Տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ:

ԺԳ. * Աստուած յանուան քում կեցո՛ւ . . . 75 և 77

ՅԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻ.

ՄԻ. Ընորհեա՛ մեզ, Տէր, ի գիշերի զերկնային զխաղաղութիւն քո. և պահեա՛ զմեզ ի պատրանաց թշնամոյն՝ ամենայաղթ զօրութեամբ սուրբ Խաչի քո:

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարգացի՛ և գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր՝ խոնարհեցի ունկրն քո ի ինդրուածս իմ:

Եկեցէ առ մեզ Տէր, պահապան ի քէն՝ և պահեցէ զմեզ յամենայն ժամ:

Առաքեա ի մեզ, Տէր, զզօրութիւն սրբոյ Խաչին՝ որ պահեցէ զմեզ յամենայն ժամ:

Արժանի արան, Տէր, զերեկս զայն խաղաղութեամբ,
և առանց փորձութեան անցն զմեօք:

Արժանաւորեան Տէր զգիշերս զայս, խաղաղութեամբ և
առանց մեղաց պահելով զմեզ:

Ընդ մեզ Տէր Աստուած, գիտասցիք հեթանոսք և պար-
տեցարուք, զի Աստուած ընդ մեզ է:

Եւ լուարուք զայս ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի. զի
Աստուած ընդ մեզ է:

Եւ հզօրացեալքդ պարտեցարուք, զի Աստուած ընդ
մեզ է:

Եւ զի թէպէտ և դարձեալ զօրանայք, դարձեալ ի
պարաութիւն մատնեսցիք, զի Աստուած ընդ մեզ է:

Եւ զխորհուրդն զոր խորհիք՝ խափանէ Տէր, զի Աս-
տուած ընդ մեզ է:

Եւ զբանն զոր խօսիք՝ մի մնասցէ առ ձեզ, զի Աս-
տուած ընդ մեզ է:

Եւ քանզի յերկիւղէ ձերմէ մեք ոչ երկիցուք, և ոչ
խռովիցուք, զի Աստուած.

Եւ զՏէր Աստուած մեր փառաւոր արասցուք, և նա
եղիցի մեզ յերկիւղ, զի Աստուած.

Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի նա, և նա եղիցի մեզ
ի սրբութիւն. զի Աստ.

Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի նա, և նա եղիցի մեզ
ի փրկութիւն. զի Աստ.

Եւ ահաւասիկ ես և մանկունք իմ. զոր ետ ինձ Աս-
տուած. զի Աստ.

Եւ ժողովուրդ որ նստէր ի խաւարի՝ ետես զլոյս մեծ.
զի Աստուած.

Եւ որ բնակեալքդ էք ի խաւարի և ի ստուերս մահու,
լոյս ծագեսցի առ ձեզ, զի Աստուած ընդ մեզ է:

Եւ քանզի Մանուկ ծնաւ, Որդի և սուաւ մեզ, զի
Աստուած.

Եւ որոյ իշխանութիւն իւր ի վերայ ուսոց իւրոց, զի
Աստուած.

Եւ որ կոչի անուն նորա Մեծի խորհրդոյ Հրեշտակ,
զի Աստուած.

Եւ Սքանչելի խորհրդակից, զի Աստ.
Եւ Աստուած հզօր իշխան. զի Աստ.

Եւ իշխան խաղաղութեան Հայր հանդերձելոյ յաւիտե-
նին. Տէր Աստուած ընդ մեզ է:

Եւ փառք Հօր և Որդւոյ և Հօգւոյն Սրբոյ, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն:

Տեառն Ներսիսի Շնորհաւորոյ երգ.

Ե

Սայեաց սիրով, Հայրըդ գըլթած,

Ի քո ստեղծեալ գործըս ձեռաց,
Եւ ըզբանակըս Հրեշտակայ՝

Տուր պահապան մեզ տըկարացս,
Փրկեա՛ զանձինս ի փորձանայ՝

Ի խաւարի շրջող գիււաց,
Ձի ի տուընջեան և գիշերի

Տացուք քեզ փառս անլուելի:

Էին անեղ անըսիլըբան

Ծընունդ անձառ Որդի և Բան,
Որ արարեր ըզտիւ գործոյ՝

Եւ ըզգիշեր ի հանգիստ քնոյ,
Տուր ի նընջել աչաց մարմնոյ՝

Արթուն լինել մեզ ըստ հօգւոյ, Ձի.

Քարուն հոգւոց բանաւորաց
 Աղբիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց,
 Ի փակիլ դրանց բնութեանց մարմնոց
 Լոյս սուր աչաց սրբաից մերոց,
 Ի գիշերաց առ քեզ կանխել՝
 Ընդ հրեղինացն օրհնաբանել. Զի.

Սուրբբոց Սրբոց երրորդութիւն
 Ըզմեզ մաքրեա՛ ղեզ բնակութիւն.
 Շնորհեա՛ ընդ մանկանցն առագաստի
 Հանգչել ընդ քեզ ի յանկողնի.
 Տուր ըզհայցուած բարեկամին
 Ըզփօխ երից նըկանակին. Զի.

Երևելի լոյս ըստեղծեր
 Զաիւ և զգիշեր բաժանեցեր,
 Ծագեա՛ մեզ, Տէր, ի գիշերի
 Ըզճառագայթս իմանալի.
 Տուր յամենայն ժամանակի
 Զպահպանող աջ քո հովանի. Զի.

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր
 Բորբոքեսցի ի հոգիս մեր,
 Զնորհուրդ սրբաից մեր մաքրեսցէ
 Զլոյս գիտութեան քո փայլեսցէ.
 Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուցէ
 Զմիտրս բոցով քով վառեսցէ. Զի.

Ի քեզ նայիմք Լոյսդ անմատոյց
 Ի զգայական ծածկեալ լուսոյ,
 Որ վասըն մեր եգար ի գբի
 Եւ նընջեցեր ի տապանի.

Առ մեզ նընջեա՛ արթուն բնութիւն,
 Հերքեա՛ զչարին ներգործութիւն. Զի.

Էիզ լուսոյ անրատուերի
 Պաղատանօք կամք առաջի,
 Որ փակեալ դրամբք երեկոյին
 Երևեցար Մետասանին.
 Ընդ Թովմայի առ քեզ գոչեմք
 Տէր և Աստուած զքեզ գաւանիմք,
 Էջ և առ մեզ յերեկոյիս
 Եւ սուր զողջոյն քո ի հոգիս:

Քամեալքս ըզքեզ, Տէր, աղաչեմք՝
 Մէջ յօգնութիւն նախա՛ հայցեմք,
 Պահապանդ իսրայէլի
 Անձանց մերոց լեր հովանի.
 Օթեա՛ առ մեզ խաղաղարար,
 Եւ նընջեսցուք անխռովաբար,
 Զի ընդ առաւօտըս կանխեսցուք
 Որհնել ըզքեզ ընդ Հօր Հոգւով:

Պոչման փողոյն Կաբրիէլի
 Որ ի վերջնու՛մն գիշերի,
 Լքսել արա՛ զմեզ արժանի
 Եւ աջակողմն օդեաց դասի.
 Անշէջ վառեալ լոյս լապտերաց
 Ըստ իմաստուն Հինգ Կուսանաց,
 Զի ընդ Փետայիդ ի յառագաստ՝
 Հարսունք հոգւով մրտցուք ի փառս:

Հայածեա՛ ի մէնջ, Տէր, նըշանաւ Խաչի քո՝
 Ղընդգիմամարտ և զաներևոյթ գազարն. և մի

տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւնս:

Բարեխօսեալ վասն մեր, Աստուածածին Մարիամ, որ ծնար զՏէր Աստուած, որ հովուէրն զխորայել՝ ամենազօր և սքանչելի փառօքն իւրովք:

ԷՅ.

Ի քէն հայցեմք, Հայր զթութեանց և Աստուած մխիթարութեանց, ի տիրական գիշերային մերձեալ ժամուս, մխիթարեալ զմեզ ի տրտմութեանց մեղաց, և շնորհեալ զուրախութիւն գործովք արգարութեան, աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին և ամենայն արգարոց:

Ըստ քաղցրագոյն Աստուածային քո հրամանի կոչման, Որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալք և ծանրաբեռնեալք. թեթեւացո՞ ի ծանրութեանց մեղաց զանձինս, և զօրացո՞ բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց. աղաչանօք:

Պաղատիմք առ քեզ հօգւով, ի հանգստեան հասեալ ժամուս, մարդասէր Հոգի Աստուծոյ, յորժամ նորօգես զերեսս երկրի, և վերստին ստանաս զոգիս մարդկան, նորափետուր զարգարեալ զննջեցեալսն մեր զծնեալսն ի քէն սուրբ աւագանան. աղաչանօք:

Չկենդանագիր անարատ Ծնողի քոյ, արկանեմք առաջի անտխակալ Տէրութեանդ քոյ յորժամ գաս

փառօք Հօր դատել զթշնամին խաչի քո, ներեալ յանցանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ Մօր քո և կուսի, աղաչեմք զքեզ, Տէր. պահպանեալ զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սուրբ:

Հաղորդս արա՛ և զմեզ, Տէր, ընդ սրբոց քոց Առաքելոցն, որք արժանի եղեն տեսանել զքեզ ի Յարութեան քո. արժանաւորեալ Տէր տեսանել զքեզ ի միւսանգամ քո գալստեանն. օրհնութիւն Առաքողին ի բարձունս:

Ի նստիլ քո յատենի, Գատաւոր ահեղ, աղաչանօք Սուրբ Աստուածածնին՝ յիշեալ զննջեցեալսն մեր, յորժամ գայցես անճառ փառօք. քանզի քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

ԷՅ.

Արի Աստուած հարցըն մերոց, Որ ապաւէնդ ես նեղելոց.

Հաս յօգնութիւն ծառայից քոց
Անօգնական ազգիս Հայոց:

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.:

Միջնորդութեամբ սրբոց խաչիդ
Եւ անարատ Սուրբ ծրնողիդ,
Յիշեալ զհեղուժն արեան Փրկչիդ
Եւ ի խնդիր փոքու հօտիդ:

Տէր ողորմեալ, Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.:

Զի գիտացաք մեք հուսատեալ
Թէ չափ մեղաց մերոց լըցաւ.

Ուստի Տէրըդ մեր բարկացար
 Առ ի խրատել ըզմեզ զարթեար: Տէր ող.
 Արդ անկանիմք առաջի քոյ
 Գոչեմք մեղայ Տեառնըդ մերոյ,
 Դարձն իմէնջ զյատուցին քոյ
 Վասն անըսպառ գրթութեան քոյ: Տէր ող.

ԵՐԳԻ, ՇԱՐԱԿԱՆԻ, ԳԻՐԻ, ԱԼԷԼՈՒԻ ԵՒ ՍԱՂՄՈՍԻ.

Ս. Ծննդեան

ՔԻ. Այսօր տօնէ ծընընդեան, աւետիս.
 Տեառըն մերոյ և յայտնութեան, աւետիս:

Այսօր արեն արդարութեան, աւետիս.
 Երևեցաւ ի մէջ մարդկան, աւետիս:

Այսօր սուրբ կոյսն անապական, աւետիս.
 Ծնաւ երբ զանմահ արքայն, աւետիս:

Այսօր հրեշտակք յերկնից իջան, աւետիս,
 Ընդ մեզ օրհնեն զանմահ արքայն, աւետիս:

Այսօր զըթոխքըն սարսեցան, աւետիս.
 Գունդըք զիւաց յոյժ տրամեցան, աւետիս:

Ահա երեք արքայ եկին, աւետիս.
 Որ երեքեանըն անուանին, աւետիս:

Մեղքոն, Գասպար և Բաղդասար, աւետիս:
 Որք ի Սաբայ և յԱրաբայ, աւետիս:

Ոսկի կնգրուկ, զըմուռ նմա, աւետիս.
 Ունին երեք ազնիւ ընծայ աւետիս:

Յերուսաղէմ քաղաք մլտին, աւետիս.

Ի մէջ աստղին զկոյսըն տեսին, աւետիս:
 Ունէր ըզմեր Տէրն ի գրկին աւետիս.
 Երուսաղէմ գըղըրդեցաւ, աւետիս:

ՐԻ.

Խորհուրդ մեծ և սքանչելի
 Որ յայտմ աւուր յայտնեցաւ,
 Հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս,
 Տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր Արքայ
 Ի Բեթղեհէմ քաղաքի,
 Որդիք մարդկան օրհնեցէք
 Զի վասըն մեր մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի և երկրի
 Ի խանձարուրս պատեցաւ,
 Ո՛չ մեկնելով ի չօրէ
 Ի Սուրբ այրին բազմեցաւ:

Այսօր ցնծան երկինք ի վերուստ
 Մեծապայծառ աւետեօր,
 Եւ արարածք ամենայն
 Զգեցան հանգերձ փրկութեան:

Այսօր յայրին ընծայեցաւ
 Քրիստոս Որդին Աստուծոյ,
 Եւ հրեղինաց բազմութիւնքն
 Յերկնից յերկիր վայր իջեալ:

Այսօր հովուացըն տեսեալ
 Զարդարութեան Արեգակն,

եւ ընդ հրեշտակս երգէին
Փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

Գ Վ զարմանալի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ:

Արարիչն Աստուած ի Յորդանան եկեալ:

Կամէր մըկըրտիլ ի ծառայէն իւրմէ,
Չառնոյր կարապետն ըզմկրտիլն ի յանձն:

Յորդանան լուեալ փոխստական դառնայր,
Վտակ առ վտակ պատգամաւոր լինէր:

Գեա մի զարհուրի, քո Արարիչն եմ ես,
Եկեալ մըկրտիմ և լուանամ ըզմեզս:

Յիսուս յառաջեաց աստուածութեամբ ի Չուրն,
Հանգերձ Յովհաննու Յիսուս ի գեան եմուս:

Երկինք պատառեալ, ձայն ի յերկնից իջեալ
Չայն չօր ի բարձանց Արդւոյն իւր վըկայեալ:

Պա է իմ Արդի ընդ սր հաճեցայ, ասէր,
Դրմա լուարուք, որդիք մարդկան, ձայնէր:

Սուրբ Հոգին իջեալ, աղանակերպ տեսեամբ,
Յայտնեալ ցուցանէր չօր փառակից զԱրդին:

Արդ օրհնեալ է Հայր և համագոյ Արդին
Հօգւոյն ճըշմարտի փառք յաւիտեանս, ամէն:

Ե Վ յօր ձայնըն Հայրական, յերկնից իջեալ հաճոյական,
Սիրեցելոյ Արդւոյ վկայ, այ յորդորէ, գեա յորդորէ գեա
Յորդանան.

Յորդորական ձայնիւ երգէր մեծ կարապետըն Յովհաննէս:

2 Այսօր երկիրս երկինք եղեն, երևելով Աստուածորդւոյն,
սիրով եկեալ ի մըկրտիլ, այ յորդորէ.

Այսօր վերին գառք հրեշտակաց, ուրախացան ընդ սուրբ
գալուստ Աստուածորդւոյն ի Յորդանան, այ յորդորէ.

3 Այսօր եկեալ Աստուածորդին ի Յորդանան խոնարհու-
թեամբ, ջրով մըկրտիլ ի Յովհաննէս, այ յորդորէ.

Այսօր Մըկրտիչն Յովհաննէս ի մըկրտիլըն հրաժարէր,
թէ ինձ պարտ է ի քէն մըկրտել, այ յորդորէ.

Այսօր գոչէր քաղցրը ձայնիւ, Աստուածորդին կարապե-
տին, պարտ է զօրէնսըն կատարել, այ յորդորէ.

Այսօր բացեալ փակեալ երկինք, զոր յանցանօք փա-
կեաց Ագամ, եւ Հայր Արդի զնա կարգալով, այ յորդորէ.

Այսօր Հոգին աղանակերպ իջեալ յերկնից ի Յորդա-
նան, իւր փառակիցին վըկայելով, այ յորդորէ.

Պողոսի աւարելոյն ի Տիտոսի Թղթոյն է ընթերցուածս:

Քանզի երևեցաւ շնորհն Աստուծոյ՝ փրկիչ ամենայն
մարդկան:

Ար խրատէն զմեզ, զի ուրախուրդ զամբարշտութիւն և
զաշխարհական ցանկութիւն, զգաստութեամբ և սրգարու-
թեամբ և աստուածապաշտութեամբ կեցցուք յաշխարհի:

Եւ ակն կայցուք երանելի յուսոյն և յայտնութեան փա-
ռաց մեծին Աստուծոյ և Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:
Ար եա զանձն փան մեր, զի փրկեսցէ յամենայն անօ-

բէնութենէ և սրբեսցէ իւր ժողովուրդ՝ սեպհական, նախանձաւոր գործոց բարութեան:

Ձայդ խօսեալ և մխիթարեալ և յանդիմանեալ ամենայն սաստիւք, զի մի ոք իցէ որ զքեզ արհամարհիցէ:

յերէն ճրագ. Ալ. Ալէլու-եա մէլու-եա. Հոգին ու-րբ եկեացէ է +եզ և ոջո-նի-ն Բարձրելոյն հովանի լցի է վերայ +:

յո-օր. ճրագ. Ալ. Այօր թնա- որ է շօրէ յառաջ +ան զյո-ե-տեանս Որդի, որ է օժեալ Տէր է +ազա+ի Դա-նի, է վա-յելը-նի-ն արբոյ +ոց՝ յարգանքէ յառաջ +ան զարո-տեակ թնայ դ+եզ:

Ս. Յարո-նէան:

այ. Այսօր յարեալ ի մեռելոց փեսայն անմահ և երկնաւոր. քեզ աւետիք խընդութեան հարսն ի յերկրէ եկեղեցի. օրհնեալ ի ձայն ցրնծութեան զԱստուած քո Սիօն:

Այսօր անձառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունքս քո. լուսաւորեան նրուսաղէմ. քանզի յարեալ քոյս քո Քրիստոս. օրհնեալ ի ձայն ցրնծութեան զԱստուած քո Սիօն:

Այսօր իսաւարն անգիտութեան հալածեցաւ երբեակ լուսովն. և քեզ ծագեաց լոյս գիտութեան յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեալ ի ձայն ցրնծ.

Այսօր զատիկ մեր գեղմամբ Քրիստոսի արասցուք տօն ցրնծութեամբ, նորոգեալքս ի հնութենէ մեզաց ասելով՝ Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց:

Այսօր հրեշտակըն լուսափայլ ի յերնից իջեալ զարհուրեցոյց ըզպահապանսն, և սուրբ կանանցըն քարոզէր ասելով՝ Քրիստոս:

Այսօր նոր իսրայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս. ազատեալք արեամբ Գառիկն Աստուծոյ, պարեցուք ընդ երկնայնոցն ասելով՝ Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց:

Սաղ. Գեզ վայելէ Աստուծ օրհն-նի-ն է Սի-օն և +եզ քո-ցն ազօն+ յերո-սաղէմ:

Պօղոսի առաքելոյն ի Կորնթացոց առաջին Թղթոյն է ընթերցուածս:

յերէն ճրագ. Տուցանեմ՝ ձեզ եղբարք իմ՝ զաւետարանն իմ, զոր աւետարանեցի ձեզ. զոր և ընկալարուք՝ յոր և հաստատեալքդ էք:

Որով ապրեցայքն, որով բանիւ աւետարանեցի ձեզ՝ թէ ունիցիք, բայց եթէ ի զուր ինչ հաւատացիք:

Ձի ես ձեզ նախ զայն աւանդեցի՝ զոր և եսն ընկալայ. թէ և Քրիստոս մեռալ փան մեզաց մերոց՝ ըստ գրոց:

Եւ զի թաղեցաւ, թէ և յարեալ յաւուրն երրորդի ըստ գրոց:

Եւ թէ երևեցաւ Կեփայի՝ և ապա մետասանիցն: Ապա երևեցաւ աւելի ևս քան զհինգ հարիւր եղբարց միանգամայն, յորոց բազումք կան մինչև ցայժմ և ոմանք ննջեցին:

Եւ ապա՝ երևեցաւ Յակովբայ, ապա առաքելոցն ամենեցուն:

Հուսկ յետոյ քան զամենեսին՝ իբրև անարգի միջ երևեցաւ և ինձ:

Չի ես իսկ եմ արուստն առաքելոց, որ չեմ իսկ արժանի թէ կոչեցայց առաքեալ, զի հալածեցի զեկեղեցին Աստուծոյ:

Այլ շնորհօքն Աստուծոյ եմ, զինչ և իցեմ, և շնորհք նորա որ յիս՝ ընդունայն ինչ ոչ եղեն, այլ առաւել քան զնոսա ամենեսին վաստակեցայ և ոչ եթէ ես՝ այլ շնորհն Աստուծոյ՝ որ ընդ իս:

Արդ՝ եթէ ես, և եթէ նորա՝ այսպէս քարոզեցաք, և դուք այսպէս հաւատացիք:

Սաղ: Ազէ՛ Յարեա— Աստուծո՛ւ և ցոյսեցան ամենայն լընամբ+ նորա, քախեան ասելիք նորա յերեսաց նորա:

Սաղ: Երանեալ է այր՝ որ ոչ քնաց ի խորհո—րդս ամբարշտաց ի ճանապարհի Բեղա—որաց նա ոչ եկաց, և յախոս ժամարից ոչ նստաւ:

Ընթեցուսածս ի Գործոց առաքիլոց:

Եւ յաւուրսն յայնոսիկ յարուցեալ Պետրոս ի մէջ եղբարցն՝ ասէ. և էր անդ բազմութիւն անուանց հարիւր և քսանից:

Արք եղբարք՝ պարտ է կատարել գրոյն, զոր յառաջագոյն ասաց Հոգին սուրբ ի բերանոյ Դաւթի՝ վասն Յուդայի, որ եղև առաջնորդ ունելեացն Յիսուսի:

Չի ի թիւս մեր էր՝ ընդ մեզ, և հասեալ էր նմա վիճակ պաշտամանս այսորիկ:

Սա ստացաւ գեօղ ի վարձուց անիրաւութեան, և ուռուցեալ հերձաւ ընդ մէջ՝ և հեղաւ ամենայն փոր նորա:

Եւ յայտնի եղև ամենեցուն՝ որք բնակեալ են յերուսողէմ, մինչև գոչել գեղջն այնմիկ բարբառովն իւրեանց ակեղբամայ, այսինքն՝ գեօղ արեան:

Չի գրեալ է ի գիրս սաղմոսաց, եղիցի բնակութիւն նոցա աւերակ, և մի ոք իցէ՝ որ բնակիցի ի նմա, և զկարգ նորա առցէ այլ:

Արդ՝ պարտ է յարանցս յայսցանէ՝ եկելոցս ընդ մեզ յամենայն ժամանակի՝ յորում եմուտ և ել առ մեզ Տէր Յիսուս:

Սկսեալ ի մկրտութենէն Յովհաննու մինչև յորն յորում վերացաւ ի մէջ, վկայ յարութեան նորա ընդ մեզ լինել միում ի սոցանէ:

Եւ կացուցին երկուս, զՅովսէփ՝ որում բարսաբայն կոչէին, որ անուանեցան Յուստոս և զՄատաթիա:

Եւ կացեալ յաղօթս ասեն, դու Տէր, սրտագէտ ամենայնի, յայտնեալ զմի ոք՝ զոր ընտրեցեր ի սոցանէ յերկուցունց:

Առնուլ զվիճակ պաշտամանս այսորիկ՝ և զառաքելութեան, յորմէ անկաւ Յուդաս՝ գնալ ի անգի իւր:

Եւ ետուն վիճակս նոցա՝ և ել վիճակն Մատաթեայ՝ և համարեցաւ ընդ մետասան առաքեալսն:

Սաղ. Ալէ. Ալէ. Գովեա՛ Երուսաղէմ՝ զՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո Սիօն:

Չի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց,

Եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո՛ եզ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն,

Պարարութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր,

Վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա:

Գնէ զձիւն որպէս զասր,

Եւ զմէգ որպէս փռոյն ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս,

Առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ:

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսս,

Շնչեսցեն հողմք և գնասցեն ջուրք:

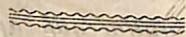
Պատմէ զբան իւր Յակոբայ,

Զարգարութիւն և զիրաւունս Խորայէլի:

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր:

Եւ զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

Ալէ. Օրթի.

Յընթեւնուլ զարքալուի աւետարանաց, յառաօտան՝ զՂաւկասն. ի ճաշո՛ զՅովհանն. յերէկոյն՝ զՍասարիւտան և յարչակմանն՝ զՄարկոսն, ասին սաղմոսք ի նոր կերպիկէ ցՀամբարչո՛ճն ըստ այսմ.

..... Յառաօտան աւետարանի. (Ղաւկ.)

Յոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո՝ և զփրկութիւնս քո տուր մեզ:

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո՝ և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո՝ և ծածկեցեր զամենայն մեզրս նոցա:

Լռեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո՝ և դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո:

Դարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր, և դարձա՛ զսրամտութիւնս քո ի մէնջ:

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ Տէր, և մի ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչև յազգ:

Աստուած դու դարձեալ կեցուցես զմեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ:

Յոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո՝ և զփրկութիւնս քո տուր մեզ:

Լուսնք զի՞նչ խօսի Տէր Աստուած մեր, խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր՝ և առ այնոսիկ՝ ոյք դարձեալ են առ նա սրտիք:

Սակայն՝ մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա, բնակիլ փառաց նորա յերկրի մերում:

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեսցին, արգարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին:

ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ, արդարութիւն յերկնից երևեցաւ:

Տէր տացէ զքաղցրութիւն, և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր: արդարութիւն առաջի նորա գնացէ. Դիցէ ի ճանապարհի զգնացս իւր: Ալէ. Օրթի.

Յերէկայի առաջին աւետարանի (Մատթ. 1.)

ՏԻՂ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ուրախացի իտրայէլ յարարիչ իւր. սրդիք Սիօնի ցնծացեն ի թագաւորն իւրեանց:

Օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութեամբ, սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա:

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ, և բարձր առնէ զհեզս ի փրկութեան:

Պարծեսցին սուրբքն փառօք, և ցնծացեն ի հանգիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց:

Սուր երկոյցրի ետ ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, և ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց:

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, զգօրաւարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք:

Առնել նոցա գատաստանս ըստ գրոց: և փառք այս են ամենայն սրբոց նորա:

Յարչակման աւետարանի (Մարկ. 1.)

ՏԶ. Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա ի բարբառ լսելի:

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր:

Յերէկայի առաջին աւետարանի (Մատթ. 1.)

ԿԶ.

Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ երևեցո՞վ զերեսս քո ի մեզ և ողորմեա մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո. յազիսս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած. Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն:

Ուրախ եղիցին և ցնծացեն ազինք. զի դու դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ, և ազգաց երկրի դու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած. գոհացին զքէն ժողովուրդք ամենայն:

Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհնեաց զմեզ Աստուած՝ Աստուած մեր:

Աստուած մեր օրհնեցէ զմեզ. և ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի:

ամբ ցե-... (Մարտի)

Զնձացէք առ Աստուած օգնական է մեր, աղա-
 ամբ գրկեցէք առ Աստուած Յակոբայ: ԳՅԵԻՄՉԳՅ

Առէք սաղմոս և զսուրբ օրհնութիւնս և ստոյգմոս ասա-
 ւոսցէք նմա ի ձայնի քաղցրութեան: ԳՅԵԻՄՉԳՅ

Փոյզ հարէք ի գլուխս ամսոց. յարուր նշանաւորի
 ամբ արեկանաց զմերոց: սմայ զ ամբ ԳՅԵԻՄՉԳՅ

Հրաման է սոյս խորայելի. և իրաւունքս են Աստու-
 ամբ ծայ Յակոբայ: Երոշոք միւս զ ամբ ԳՅԵԻՄՉԳՅ

Վկայութիւն Յովսէփու զոր եր ընդ նմայ որպէս
 ամբ երանէր նա յերկրէն Նգիպտացոց. լեզու զոր ոչ գի-
 ամբ տէր լուաւ:

Ի բաց արար ի բեռանց զթիկունս նորա և զձեռս
 ամբ նորա յորթ և ի թի ծառայելոյ:

Ի նեղութեան կարգացեր առ իս՝ և փրկեցի զքեզ.
 ամբ լուայ քեզ ի գաղտնութենէ մրրկին. և փորձեցի
 ամբ զքեզ ի վերայ Չուրցն հակառակութեան:

Լուր ժողովուրդ իմ և վկայեմք քեզ և խորայել
 ամբ թէ լուիցես ինձ:

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք առ ժամայք. և
 ամբ մի երկիրագանիցես դու Աստուծոյ օտարի:

Ես եմ քեր Աստուած քո՝ որ հանի զքեզ յերկ-
 ամբ րէն Նգիպտացոց. բաց զբերան քո և լցից զդա:

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում. և խորայել
 ամբ յիս ինչ ոչ նայեցաւ:

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց քարտից
 ամբ իւրեանց. զի գնացին նոքա լստ կամս անձանց իւ-
 ամբ րեանց:

Զի թէ ժողովրդեան իմս լուաւ էր ինձ, կամ
 ամբ իսրայելի զձանապարհս իմ զնայեալ էր:

Որպէս զրչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս
 ամբ նորա. և ի վերայ նեղաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ:
 ամբ Թշնամիք Տեառն ստեցին նմա. և եղիցին ժամա-
 ամբ նակք նոցա յաշխարհի:

Վերակրեաց զնոսա ի պարարութենէ ցորենոյ.
 ամբ և ի վիմէ մեզր յագեցոյց նոցա:

Ի Համբարձաւն ցնդեգալուսս սարսա սաստուս և էրեկոյ
 ամբ սաստուս և էրարանայ (Դուս. Մարտի.)

ԽԶ. Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր
 ամբ ձայնիւ փոզոյ: Յիցմա մ գուռն յ գրոս ոյ
 ամբ միմց ք ծափս հարէք ամենայն հեթանոսքն աղազակեցէք
 ամբ առ Աստուած ի ձայնի ցնծութեան: Եսայ զի զ
 ամբ մի յիսն Զի Տէր քարձրեալ և նահարկու թագաւոր մեծ
 ամբ ի վերայ ամենայն երկրի: Եւ ի յիսն յիսն ամս
 ամբ ի ներքոյ ոտից մերոց: Կարմա թ յիսն ամս
 ամբ չգոցնա թնորեաց զմեզ իւր ի ժառանգութիւնս զգեղեց-
 ամբ արասկութիւն Յակոբայ զոր և սիրեաց: ԳՅԵԻՄՉԳՅ
 ամբ յայօր չամբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր
 ամբ ձայնիւ փոզոյ: Կարմա զ յիսն յիսն ամս
 ամբ չկայցնա Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում: սաղմոս ասա-
 ամբ րացէք թագաւորին մերում: սաղմոս ասացէք:

Թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի Աստուած
 ամբ է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ:

Թագաւորեաց Աստուած ի վերայ հեթանոսաց. Աս-
 ամբ տուած նոսա յսթոս սրբութեան իւրոյ:

Խշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ Աստուած Աբ-
 ամբ րահամու.

Զի Աստուծոյ զօրութիւնք յերկրէ յոյժ համբարձան:

Ե- յերէկոյն յարշակման ա-ե-ր-արանի՝ (Մարի)

19. Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր ի վեր, համբարձցին գրուեք յաւիտենից՝ և մտցէ թագաւոր փառաց:

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով, աշխարհ և ամենայն բնակիչք նորա:

Նա ինքն ի վերայ ծովու հիմունս էարկ նմա՝ ի վերայ գետոց պատրաստեաց զնա:

Ո՞վ ելցէ ի լեառն Տեառն, կամ ո՞վ կացցէ ի տեղ-ւոջ սրբութեան նորա:

Որ սուրբ է ձեռք և անբիծ սրտիւ, որ ոչ էառ զնանրութիւն յանձն իւր, և ոչ երգուաւ ընդ ընկե-րի իւրում՝ նենգութեամբ:

Սա առցէ զօգնութիւն ի Տեառնէ, զօգորմութիւն յԱստուծոյ ֆրէշէ իւրմէ:

Այս ազգ է որ խնդրէ զՏէր, խնդրէ տեսանել զե-րեսս Աստուծոյ Յակորայ:

Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր ի վեր համբարձ-ցին գրուեք յաւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, Տէր հզօր զօրու-թեամբ իւրով, Տէր հզօր ի պատերազմի:

Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր ի վեր, համբարձ-ցին գրուեք յաւիտենից՝ և մտցէ թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց Տէր զօրութեանց.

Սա ինքն է թագաւոր փառաց:

Ի ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ Ի ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՃՐԱԳԱԼՈՒՑԻ.

(Մի՛ն ընթե՛ն.)

ԸՆԹԵՐՅՈՒԱ ԾՍ Ի ԴԱՆԻԷԷՄ ՄԱՐԳԱՐԷՄ Է՛.

Յամի՛ն ութուտասաներորդի Նաբուգոդոնոսորայ արքայի, արար պատկեր ոսկի, բարձրութիւն նորա վաթսուն կանգուն, և լայնութիւն նորա կանգուն վեց, և կանգնեաց զնա ի դաշտին Գէերայ յաշխարհին Բաբելացւոց:

Եւ արձակեաց ժողովել զգօրավարս, զգօրագլուխս և զկուսակալս, զպետս և զբռնաւորս և զգործակալս և զամենայն իշխանս աշխարհաց, զալ ի նաւակատիս պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն Նաբուգոդոնոսոր:

Եւ ժողովեցան կուսակալք, զօրավարք և զօրագլուխք, պետք և բռնաւորք, մեծամեծք և գործակալք և ամենայն իշխանք աշխարհաց, զալ ի նաւակատիս պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն Նաբուգոդոնոսոր, և կային առաջ պատկերին՝ զոր կանգնեաց Նաբուգոդոնոսոր:

Եւ քարոզ կարդայր զօրութեամբ՝ և ասէր. ձեզ ասի ազգ և ազինք, եւ լեզուք:

Յորժամ լսիցէք զձայն փողոյ, սրնգի, թրմբկի և քնարի, և տաւղի և զերգոց միաբանութեան, և զամենայն ազգաց՝ արուեստականաց՝ անկանիջեք, և երկիր պագանիջեք պատկերին՝ զոր կանգնեաց Նաբուգոդոնոսոր արքայ:

Եւ որ ոչ անկեալ երկիր պագանիցէ՝ ի նմին ժամու ընկեսցի ի Տնոց Տրոյն բորբոքելոյ:

Եւ եղև իբրև լուան ազգքն զձայն փողոյն, զսրնգին, զտաւղի և զնուագարանաց, և զամենայն ազգաց արուեստականաց՝ անկանէին ամենայն ազգքն և ազնւք և լեզուք, և երկիր պագանէին պատկերին ոսկւոյ, զոր կանգնեաց արքայն Նաբուգոդոնոսոր:

Յայնժամ մատեան արք քաղզէացիք և եղեն շարախօսք զՏրէից առ Նաբուգոդոնոսոր, և ասեն. արքայ, յաւիտեան կեանց:

Իսու Տրաման ետուր ամենայն մարդոյ՝ որ լսիցէ զձայն փողոյ, զսրնգի, և զքնարի, և զտաւղի և զնուագարանաց. և զամենայն ազգաց արուեստականաց. և որ ոչն անկեալ երկիր պագանիցէ պատկերին ոսկւոյ՝ անկցի ի Տնոց Տրոյն բորբոքելոյ:

Եւ ի ն աստ արք Տրեայք, զորս կացուցեր ի վերայ գործոց աշխարհիս Բաբելացւոց՝ Սեղրաք, Միսաք և Եբեղնագով, որք ոչ Տնագանդեցան Տրամանի քում արքայ, և զղիս քո ոչ պաշտեն, և պատկերիդ ոսկւոյ, զոր կանգնեցեր՝ երկիր ոչ պագանեն:

Յայնժամ Նաբուգոդոնոսոր սրտմտութեամբ և բարկութեամբ Տրամայեաց ածել զՍեղրաք, զՄիսաք և զԵբեղնագով, և ածին առաջ թագաւորին:

Պատասխանի ետ Նաբուգոդոնոսոր և ասէ ցնոսա. թէ արդարեւ՝ Սեղրաք, Միսաք և Եբեղնագով, զղիս իմ ոչ պաշտիցէք, և պատկերին ոսկւոյ, զոր կանգնեցի՝ երկիր ոչ պագանիցէք:

Բայց արդ՝ եթէ պատրաստ լինիցիք, զի յորժամ լսիցէք զձայն փողոյ, սրնգի և թրմբկի և քնարի և զմիաբանութիւն ամենայն ազգաց արուեստականաց, անկանիցիք և երկիր պագանիցէք պատկերին, զոր արարի: Եպա թէ ոչ պագանիցէք, երկիր՝ ի նմին ժամու անկանիցիք ի Տնոց Տրոյն բորբոքելոյ. և ո՞վ է Եստուած՝ որ փրկեսցէ զձեզ ի ձեռաց իմոց:

Պատասխանի ետուն Սեղրաք, Միսաք և Եբեղնագով, և ասեն ցարքայ Նաբուգոդոնոսոր:

(Երեւ ընկերոցն)

Աչնչ է պիտոյ վասն բանիդ այդորիկ տալ քեզ պատասխանի:

Քի է մեր Եստուած յերկինս՝ զոր մերն պաշտեմք, կարող է փրկել զմեզ ի Տնոց Տրոյդ բորբոքելոյ, և ի ձեռաց քոց արքայ՝ ապրեցուցանել ըզմեզ:

Եպա թէ ոչ այս ինչ յայտնի լեցի քեզ արքայ՝ զղիս քո մեք ոչ պաշտեմք, և պատկերիդ ոսկւոյ, զոր կանգնեցեր՝ երկիր ոչ պագանեմք:

(Կարձեալ Քն ընկերացի)

Յայնժամ Նաբուգոդոնոսոր լի եղև սրբա-
մըտութեամբ, և գոյն երեսաց նորա շրջեցաւ
ի վերայ Սեղրաբայ, Միսաբայ և Աբեգնազովի.
և ասէ. Չեռուցէք զՏնոցն եօթնապատիկ, զի
մինչև ի վախճան այրեսցին:

Եւ արք Տինգ զօրաւորք զօրութեամբ՝ կա-
պեսցեն զՍեղրաբ, զՄիսաբ և զԱբեգնազով ար-
կանել ի Տնոց Տրոյն բորբոքելոյ:

Յայնժամ արքն այնոքիկ կապեսցան պատ-
մուճանօք և վարտօք, արտախուրակօք և զան-
կապանօք իւրեանց, և ընկեսցան ի մէջ Տնոցի
Տրոյն բորբոքելոյ:

Չի Տրաման թագաւորին սաստկանայր, և
Տնոցն բորբոքէր եօթնապատիկ առանել յոյժ:

Եւ երեքեան նոքա Սեղրաբ, Միսաբ և Աբեգ-
նազով անկան ի մէջ Տնոցին կապեալք. և գնա-
լին ի մէջ Տրոյն, օրՏնէին և գովէին զտէր Աս-
տուած:

Յարեաւ Ազարիա, և եկաց յաղօթս այսպէս,
եբաց զբերան իւր ի մէջ Տրոյն, եւ ասէ:

(Կարձեալ երեւն ընկերացի)

ՕրՏնեալ ես Տէր Նստուած Տարցն մերոց,
գովեալ և փառաւորեալ է անուն քո յանի-
տեան:

Չի արդար ես յամենայնի զոր ածեր ի վե-
րայ մեր և ամենայն գործք քո ճշմարիտ են
և ուղիղ են ճանապարհք քո և ամենայն դա-
տաստանք քո ճշմարտութիւն:

Եւ իրաւունս ճշմարտութեան արարեր ըստ
ամենայնի զոր արարեր մեզ և քաղաքին սրբոյ
Տարցն մերոց Երուսաղեմի զի ճշմարտութեամբ
և յիրաւի ածեր զայս ամենայն վասն մեղաց
մերոց:

Չի մեղաք և անօրինեցաք յապստամբ լի-
նիլ ի քէն և առաւել մեղաք յամենայնի:

Եւ պատուիրանաց քոց ոչ անսացաք ոչ
պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս պատուիրե-
ցեր մեզ զի բարի լինիցի մեզ:

Եւ զամենայն զոր ածեր ի վերայ մեր և
զամենայն զոր արարեր մեզ արդար դատա-
տանաւ արարեր:

Եւ մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մե-
րոց անօրինաց խստաց և ապստամբողաց և
թագաւորի անիրաւի և չարի քան զամենայն
երկիր:

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ բանալ զբերանս մեր
զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց
և պաշտօնէից:

Եւ մի մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան
քո և մի ցրեր զուխտ քո և մի ի բացեայ

(Երեմ Էֆէրոյն)

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած Տարցն մերոց, գովեալ և առաւել յաւիտեանն:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանն:

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քոյ, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանն:

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քոյ, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանն:

Օրհնեալ ես որ հայիս յանդունդս, և նստիս ի քրովբէս, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանն:

Օրհնեալ ես որ նստիս ի հաստատութեան երկնից, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանն:

Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք երկինք զտէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

(Դպիր) Օրհնեցէք, գովեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք ամենայն զօրութիւնք Տեառն ըզ-

տէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք որդիք մարդկան զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք Քահանայք զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

(Դպիր) Օրհնեցէք, գովեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զտէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք ըզՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Օրհնեցէք Անանիա, Ազարիա և Միսայէլ զտէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

(Դպիր) Օրհնեցէք, գովեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանն:

Չի փրկեաց զմեզ ի դժոխոց, և ի ձեռաց մահու ապրեցոյց զմեզ, և փրկեաց զմեզ ի հնոցէս, և ի միջոյ բորբոքեալ բոցոյս, ի միջոյ հրոյս փրկեանց ըզմեզ:

Գոհացարուք զտեառնէ, զի քաղցր է զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Օրհնեցէք ամենայն պաշտօնեայք Տեառն, զԱստուածն աստուծոց, օրհնեցէք և գոհացարուք, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Չի տացես Հանապազ
 Մեզ զանձառ քս բարիսդ:
 Եւ քեզ փառս երգեսցուք
 Այժմ՝ ընդ Հօր յաւիտեան,
 Համագոյ Սուրբ Հոգւոյն
 Այժմ՝ և միշտ յաւիտեան:

ԵՐԳԵՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

(Յուսալ ասն զպատարագն ի ճաշո- խանս):

Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ Աստուած Ճշմարիտ. ամէն:

ՍՍ.Ղ.ՄՈՍ Ծ.

Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան
 քում, ըստ բազում գթութեան քում, բաւեալ զանորէ-
 նութիւնս իմ:

Առաւել լուս զիս յանորէնութենէ իմն, և ի մեղաց
 իմնց սուրբ արք զիս:

Զանորէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ
 առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէր, և չար առաջի քս արարի:
 Արպէս արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթեսցես ի դա-
 տել քում:

Անորէնութեամբ յղացաւ, և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:
 Դու, Տէր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և ըզ-
 ժաճկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յողես յիս մշտիաւ և սուրբ եղէց, լուս և քան զձիւն
 սպիտակ եղէց:

Լսելի արա՛ ինձ, Տէր, զցնծութիւն և զուրախութիւն,
և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէ-
նութիւնս իմ քաւեա՛ յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուած, և հոգի ու-
ղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս, Տէր, յերեսաց քոց, և զհոգի քո
Սուրբ մի հաներ յինէն:

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քո, և հոգւով պե-
տութեան քո, հաստատեա՛ զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամբարիշտք
առ քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուած, Աստուած փրկութեան
իմոց, ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէր եթէ զըթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ
զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէալք, բայց
դու ընդ նոջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ՝ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և
զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա՛, Տէր, կամօք քովք Սիօնի, և շինեսցին պա-
րիսպքն երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան,
յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուա-
րակս:

Փառք Հօր և Աթմ և միշտ.

Ներսիս Ենտրհայու երգ:

Աւրհնեմք ըզքեզ, Հայր անըսկիզբն

Լից էակ ի յանգոյից,

Բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ,

Եւ ստեղծեր մարդ ի պատկեր քո.

Գրլուին ոտից խոնարհեցաւ,

Ձի զպատուիրան քո մտացաւ.

Դարձեալ ասեմք ըստ անառակին

Թէ Հայր, մեղայ քեզ ի յերկինս:

Երկնաւորաց անքնելի

Եղեր մարդկան տեսանելի,

Զգեցար պատկեր հողեղինի,

Պատկերդ Հօր անփոխելի,

Էլեր յերրորդ ժամ ի խաչին

Վասն Ադամայ նախաստեղծին.

Ընդ աւաղակին քում խաչակցին

Արժանացո՛ զմեզ գրախտին:

Թագաւոր թագաւորաց

Առատաբուղիս Հոգի շնորհաց.

ժողովելոցն ի վերնատան

Առաքելոցն երկոտասան,

Իհրոյ լեզուս երեւեցար

Յոգիս նոցա վերանստար.

Լուր յանուն քո ժողովելոցս,

Է՛ջ և առ մեզ յերրորդ ժամուս:

Մ.դ. Թամենայն ժամու աղաչանք իմ այս ենս և այն ըստ կրօնի
և յարարին երկեսցեն բոլորն շարհուրդ խորինս

Ծան. Աւրնեմք—Օրհնեմք:

Ի ԶԳԵՍՏԱԻ ՈՐԵԼԵՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻ:

Գայ.— Խորհուրդ խորին անհաս անսկիզբն,
Որ զարգարեցեր զվերին պետութիւնդ,
Ի յառագաստ անմատոյց լուսոյն,
Գերապանձ փառօք զդասըս հրեղինաց:

Անձառահրաշ զօրութեամբ
Ստեղծեր զԱդամ պատկեր տիրական,
Եւ նազելի փառօք զգեստաւորեցեր
Ի դրախտն ազենի տեղի բերկրանաց:

Զարարանօք քո սուրբ Միածնիդ
Նորոգեցան արարածք ամենայն,
Եւ վերըստին մարդն անմահացաւ
Զարգարեալ ի զգեստ անկողողտելի:

Անձրեւածին բաժակ հրահոսան,
Որ հեղար յառաքեալսն ի սուրբ վերնատանն,
Հեղ և ի մեզ Հոգիդ Սուրբ Աստուած
Բնդ պատմունձանին զքո զիմաստութիւն:

Տան քում վայելէ սրբութիւն,
Որ զգեցար զվայելչութիւն,
Սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ամեալ
Պատեալ զմէջս մեր ճշմարտութեամբ:

Որ զարարչագործ բաղուկըս քո
Տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց,
Հաստատեալ զբազուկս մեր կարողութեամբ
Համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդիլ:

Ի հիւսմամբ թագ ի գլուխ պատեսցես զմիտս
Եւ զըզգայարանս:

Խաչանիչ ուրարմամբ ըստ Ահարովնի,
Ծաղկեալ յոսկեթել ի զարդ խորանին:

Քամից բորբից տիրապէս աստուածպետական,
Նափորտապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր
Քում սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր:

Թագաւոր երկնաւոր,
Զեկեղեցի քո անշարժ պահեալ,
Եւ զերկրպագուս անուանըդ քում
Պահեալ ի խաղաղութեան:

Պատարագող աստուանի ելեալ յԱստուածանէ՛ գայ յԱստուած և
լսացեալ զՅիւսի ասէ:

ԲՏ.— Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով
քով Տէր:

ՍԵՆ.— Դատ արա՛ ինձ, Տէր, զի ես յամբձութեան իմում գնացի,
ի Տէր յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ:

ԲՏ.— Փորձեա՛ զիս, Տէր, և քննեա՛ զիս, փորձեա՛ զերկամունս իմ
և զսիրտ իմ:

ՍԵՆ.— Ողորմութիւն քո, Տէր, առաջի աչաց իմոց, և հաճոյ եղէց
ճշմարտութեան քում:

ԲՏ.— Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ անօրէնս ես ո՛չ մը-
տից:

ՍԵՆ.— Ատեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամբարիշտս ես ո՛չ նըս-
տայց:

Բհ.— Լուսացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քով Տէր:

Սբի.— Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո. և պատմել զամենայն սքանչելիս քո:

Բհ.— Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց:

Սբի.— Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:

Բհ.— Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են և աչք նոցա լի է կաշառօք:

Սբի.— Ես յանբժութեան իմում գնացի, փրկեա՛ զիս Տէր, և ողորմեա՛ ինձ:

Բհ.— Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան:

Սբի.— Յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Փառք Հօր և Այժմ և միշտ և:

Բհ.— Եւ վասն սրբուհւոյ Աստուածածնի:

Սբի.— Սուրբ զԱստուածածինն՝ և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր, Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:

Բհ.— Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր, Այս առէ, Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ. Մերշուքս, Կանանայն առէ. Ողորմեսցի քեզ, Պատարագողն, Ազատեսցէ և զձեզ մար:

Սբի.— Յիշեսցիք և զմեզ առաջի անմահ Գառիւնն Աստուծոյ:

Բհ.— Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառիւնն Աստուծոյ:

Սբի. Ղ.Թ. Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք զի նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա՛ արար զմեզ, և ո՛չ մեր էաք, մեր ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրսնս նորա խոստովանութեամբ, և օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք Տեառն, և օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա, յաղգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր և Այժմ և միշտ:

Սբի.— Սուրբ եկեղեցեալս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, և կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ, Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:

Բհ.— Ի մէջ տաճարիս և առաջի. և զհեղուքս ողորման անելով՝ ելանն ի ուղանն. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Սբի.— Դատ արա՛ ինձ, Աստուած, և իրաւ արա՛ ինձ ի դատաստանի իմում:

Բհ.— Յաղգէ՛ որ ո՛չ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Սբի.— Դու, Աստուած, հզօրիչ իմ ես, ընդէ՛ր մոռացար զիս, ընդէ՛ր արտում գնամ ես ի նեղել թշնամոյ իմոյ:

Բհ.— Առաքեա՛ Տէր, զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո, զի առաջ նորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս ի Լեառն սուրբ և ի յարկս քո:

Սբի.— Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Բհ. — Խոստովան եղեց քեզ օրհնութեամբ՝ Աստուած Աստուած իմ :

Սբի. — Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս, յուսանաւ Աստուած, խոստովանեան նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Փառք Հօր և Այժմ և միշտ :

Սբի. — Օրհնեսցո՛ւք զԱմենակալն Աստուած՝ զՀայր Տեառն Տերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղուջ փառաբանութեան և երգել զերգս հոգևորս : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցն և ողորմեան :

Բհ. — Ի յարկի սրբութեան և :

Եւ ասա յժէն զլարագորն և Գլխի և Եղանակն մեղեդի՝ ըստ ասան պարզածի, և ի բանալ լարագորնն երգենցեն :

Դպ. — Քարեխօսութեամբ Մօր քո և կուսի ընկալ զազուջանս քոց պաշտօնէիցս : Որ գերագոյն քան զերկինս պայծառացուցեր սուրբ զնկեղեցի արեամբ քո Քրիստոս, և ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա զգասս Առաքելոց և Մարգարէից սուրբ Վարդապետաց : Այսօր ժողովեալ գառք քահանայից, սարկաւազաց, գոլրաց և կղերիկոսաց, խունկ մատուցանեմք առաջի քո Տէր, յօրինակ ըստ հնումն Զաքարիայ : Ընկալ առ ի մէնջ զինկանուէր մաղթանս, որպէս զպատարագն Աբելի, զՆոյի և զԱբրահամս : Քարեխօսութեամբ վերին քո զօրացդ, միշտ անշարժ պահես զԱթոռ Հայկազնեայս :

Սբի. — Օրհնեա՛ Տէր :

Բհ. — Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր և :

Սբի. — Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր : Օրհնեա՛ Տէր :

Բհ. — Օրհնութիւն և փառք, Խաղաղութիւն :

Դպ. — Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սբի. — Աստուծոյ երկրպագեսցուք :

Դպ. — Առաջի քո Տէր :

Բհ. — Տէր Աստուած մեր որոյ կարողու :

Դպ. — Ճաշն — փխին և շարահանն ըստ պարզածի :

Ճշ. — Զարիի :

Կ) Գովեա երուսաղէմ՝ զՏէր :

Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց, ալէլուիա :

Եկայք ժողովուրդք երգեցէք Տեառն ալէլուիա :

Փառք Հօր :

Յարուցելոյն ի մեռելոց ալէլուիա :

Որ զաշխարհս լուսաւորեաց ալէլուիա :

Սբի. — Օրհնեա՛ տէր :

Բհ. — Զի քո է կարողութիւն և զօրու :

Սբի. — Պօստիումէ :

Դպ. — Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ յարեար ի մեռելոց ողորմեան մեզ : (Կրկնեա՛ երէցս) 47

Սբի. — Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք :

Դպ. — Տէր ողորմեա :

Սբի.—Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի և հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք:

X Դպ.—Տէր ողորմեա:

Սբի.—Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն (այ՛ն անձն) կենաց՝ և փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղաչեսցուք:

X Դպ.—Տէր ողորմեա:

Սբի.—Վասն վարդապետաց, քահանայից սարկաւազաց, դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

X Դպ.—Տէր ողորմեա:

Սբի.—Վասն բարեպաշտ թագաւորաց՝ և աստուածասէր իշխանաց զօրավարաց և զօրաց նոցին զՏէր աղաչեսցուք:

X Դպ.—Տէր ողորմեա:

Սբի.—Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

X Դպ.—Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Սբի.—Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղաչեսցուք:

X Դպ.—Տէր ողորմեա:

Սբի.—Ձանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ Ամենակալին յանձն արասցուք:

X Դպ.—Իեղ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սբի.—Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

X Դպ.—Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Սբի.—Օրհնեա տէր:

Քհ.—Ձի ողորմած և մարդասէր ես:

Բնիւանող Գիրան. Կիւլիւն ըստ պատշաճի, ինչ յաստուած թե՛ն պահոց «Աղաղակեցէք» յերեւ 116

Սբի.—Ալէլուիա օրթի:

Քհ.—Խաղաղութիւն ամենեցուն:

X Դպ.—Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի.—Երկիւղածութեամբ լուարուք:

X Դպ.—Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սբի.—Պատիւով:

X Դպ.—Ասէ Աստուած:

Աւետարանն ըստ պատշաճի:

X Դպ.—Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Հանգանակ Նիկիական:

Սբի.—Հաւատամք ի մի Աստուած Հայրն ամենակալ՝ յԱրարիչն երկնի և երկրի, երեւելեաց և աներևութից, եւ ի մի Տէր Յիսուս քրիստոս յորդին Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին, այսինքն՝ յեղութենէ Հօր, Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ ծնունդ և ոչ արարած, նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր, որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և ի վերայ երկրի, երեւելիք և աներևոյթք, Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ Կուսէն՝ Հոգւովն Սրբով:

Որով էառ մարմին հոգի և միտք, և զամենայն որ ինչ է ի մարդ. ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք:

Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր:

Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր, ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան:

Հաւատամք և ի Սուրբ Հոգին՝ յանեղն և ի կատարեալն. որ խօսեցաւ յՕրէնս և ի Մարգարէս և յԱւետարանս:

Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, և բնակեցաւ ի սուրբն:

Հաւատամք և ի միմիայն Ընդհարական և Առաքելական սուրբ Եկեղեցի:

Ի մի Մկրտութիւն, յԱպաշխարութիւն, ի Քաւութիւն և ի Թողութիւն մեղաց:

Ի յարութիւնն մեռելոց, ի Դատաստանն յաւիտենից. Հոգւոց և մարմնոց, յԱրքայութիւնն երկնից, և ի Կեանսն յաւիտենականս:

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յորժամ ոչ էր Որդին. կամ՝ էր երբեմն յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգին. կամ թէ՛ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ եւթենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ և կամ զՍուրբ Հոգին. և թէ՛ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք՝ զայնպիսիս նշովէ Կաթուղիկէ և Առաքելական սուրբ Եկեղեցի:

Սբի. — Օրհնեա՛ տէր:

Քհ. — Իսկ մեր փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ Երրորդութեանն և Միոյ Աստուածութեանն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ՝ և:

Սբի. — Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք:

Դ. պ. — Տէր ողորմեա:

Սբի. — Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ և ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշ-

տաման և աղօթից. զի արժանի ընդունելութեան արասցէ, Լուսիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, Ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր. ողորմեսցի ի վերայ մեր, Աղօթք մեր և խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութեան նորա. և նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով և արդարութեամբ վաստակիլ ի գործս բարեաց: Ձի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր՝ Տէրն ամենակալ, կեցուցէ և ողորմեսցի:

Դ. պ. — Կեցի՛ Տէր:

Սբի. — Ձժամ սուրբ Պատարագիս և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Դ. պ. — Շնորհեա՛ Տէր:

Սբի. — Ձհրեշտակ խաղաղութեան պահպան անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդր:

Դ. պ. — Շնորհեա՛ Տէր:

Սբի. — Ձքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդր:

Դ. պ. — Շնորհեա՛ Տէր:

Սբի. — Ձսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդր:

Դ. պ. — Շնորհեա՛ Տէր:

Սբի. — Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Դ. պ. — Տէր ողորմեա:

Սբի. — Ձանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դ. պ. — Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սբի.—Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քու՛մ, ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ.—Տէր ողորմես, Տէր ողորմես, Տէր ողորմես:

Սբի.—Օրհնեա՛ տէր:

Բհ.—Որդէս զի արժանաւոր: Խաղաղութիւն

Դպ.—Եւ ընդ Հոգւոյդ քու՛մ:

Սբի.—Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ.—Առաջի քո Տէր:

Բհ.—Խաղաղութեամբ քով Քրիստ:

Սբի.—Օրհնեա՛ տէր:

Բհ.—Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամե:

Սբի.—Մի՛ դք յերախայից, մի՛ դք ի թերահաւատից, և մի՛ դք յապաշխարողաց և յանմարբից, մերձեսցի յԱստուածային խորհորդս:

Դպ.—Մարմին տէրունական, և Արիւն փրկչական կայ առաջի. երկնային զօրութիւնքն յաներևոյթս երգեն և ասեն. անհնչիստ բարբառով, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ Տէր զօրութեանց:

Սբի.—Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերու՛մ դպիրք, շայնիւ բաղցրութեամբ զերգս հոգևորս:

ՍՐԱՍԱՍՑՈՒԹԻՒՆՔ ԸՍՏ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԱՒՈՒՐՆ:

Մենքեան, Ա-էփեսաց, Վարդապետի և Ասորո-աթաթնի:

Դպ.—Քաղմութիւնք հրեշտակաց. և զօրաց երկնաւորաց, իջեալ ի յերկինց ընդ միածին թագաւորին: Որք

(Իմբովին) երգէին և ասէին՝ Սա է Որդին Աստուծոյ, ամենեքեան ասացուք, ուրախ լերուք երկինք և ցնծացեն հիմունք աշխարհի: Զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երևեցաւ, և ընդ մարդկան շրջեցաւ, զի կեցուցէ զանձինս մեր:

Մեծի Հինգշաբթի:

Որ վերայ նստիս ի կառս հրանիւթս քառակերպեանս, անձառելի Բանդ Աստուած: Այսօր իջեալ ի յերկնայնոցն վասն քո արարածոցն. յանձն առեր բազմիլ ընդ աշակերտան: Եւ Սերովբէքն և Քերովբէքն հիացեալ զարմանալին, և սլետութիւնք վերին զօրացն սքանչացեալ ազաղակէին ասելով, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Յինանց և Խաչի:

Ո՛վ է որպէս Տէր Աստուած մեր՝ խաչեցաւ վասն մեր թաղեցաւ և յարեաւ. (Իմբովին) հաւատարիմ եղև յաշխարհի և համբարձաւ փառօք: Եկայք ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ ևս Տէր Աստուած մեր:

Կի-րախէի, Եկեղեց-ոյ, Մաղիալարբէ և Հրեշտակաց:

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած, զքս սուրբ զեկեղեցի: Հազարք (Իմբովին) հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի քո: Եւ բիւրք բիւրուց հրեշտակք պաշտեն զքեզ Տէր, և ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն: Զայնիւ խորհրդականաւ. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ Տէր զօրութեանց:

Պահոց. անջեցելոց:

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն, ընկալ Հայր սուրբ մարգասէր զպատարագս: Եւ (ԽճԷ՝ԼԻՆ) համարեա զհոգիս նոցա, ի թիւ սրբոց քոց յարքայութեանդ երկնից: Մանաւանդ՝ զի հաւատով մատուցուք զպատարագս, հաշտեցի Աստուածութիւնդ. և հանգուցէ զհոգիս նոցա:

Մարտիրոսաց:

Սրբութիւն սրբոց մեծ ես և աստուծոյ: Եւ զինուորութիւնք հրեշտակացն (ԽճԷ՝ԼԻՆ) օրհնեն զքեզ և ասեն: Փառք ի բարձունս Աստուծոյ. և յերկիր խաղաղութիւն:

Մարգարէից. Առաքելոց և Հայրապետաց:

Ամենակալ ես Տէր զսրբութեանց, որ թագաւորդ ես յաւիտենից, որ նստիս յերկնից ի յերկինս և լոյս ծագես յարարածս քո: (ԽճԷ՝ԼԻՆ): Որ խոնարհութեամբ իջեր ի յերկիր, քեզ պատարագս մատուցանեմք: Եւ սուրբ զանունդ քո փառաւորեմք. Տէր՝ որ պսակիչդ ես քոց սրբոց (այս անան): Վասն ՚ի ի սոքա են մեզ բարեխօս, Տէր ամենակալ, ի քում յարքայութեանդ:

Սբի. — Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

X Դպ. — Տէր ողորմեա:

Սբի. — Եւ ևս հաւատով և սրբութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոց սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ. Մի իղձիւ և գայթակղութեամբ. մի նենգութեամբ, խորամանկութեամբ, մի պատրանօք և խաբէութեամբ. Մի երկմտութեամբ և մի թերահաւատութեամբ, այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրբտիւ, կատարեալ հաւատով, Լցեալ սիրով, լի և առաւելեալ ամենայն գործովք բարութեան, կացցուք յաղօթս առաջի

սրբոց սեղանոյս Աստուծոյ, և գացուք զողորմութեան զշնորհս, Յաւուր յայտնութեան և ի միւսանգամ դալստեան Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Բրիստոսի. կեցուցէ և ողորմեսցի:

X Դպ. — կեցո՛ւ Տէր և ողորմեա:

Սբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Բհ. — Շնորհօք և մարգա. Խաղաղութիւն:

X Դպ. — Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի. — Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

X Դպ. — Առաջի քս Տէր:

Սբի. — Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սրբութեան. և որք ո՛չ էք կարողք հաղորդիլ Աստուածային խորհրդոյս՝ առ դրունս ելէք և աղօթեցէք:

X Դպ. — Բրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ.

Որ էնն Աստուած աստ բազմեցաւ:

Խաղաղութեան ձայն հրնչեցաւ,

Սուրբ սղջունի հրոման տուաւ:

Եկեղեցիս մի անձն եղև,

Համբոյրքս յօդ լըրման տուաւ:

Թշնամութիւնքն հեռացաւ:

Սէրն յընդհանուրքս սփռեցաւ:

Արգ՝ պաշտօնեայք բարձեալ զձայն,

Տուք օրհնութիւն ի մի բերան

Միասնական Աստուածութեան,

Որում սրովքէքն են սրբաբան:

Սբի. — Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարեք կացցուք և նա- յեցարուք զգուշութեամբ:

X Դպ. — Առ քեզ Աստուած:

Աբի. — Պատարագ Բրիստոս մաաչի Գանն Աստուծոյ:

X Դպ. — Աղորմութիւն և խաղաղութիւն և սրտարագ օրհնութեան:

Աբի. — Օրհնեա՛ տէր:

Բհ. — Շնորհք՝ սէր և Աստուածային սրբա...

X Դպ. — Ամէն. և ընդ հոգւոյդ քում:

Աբի. — Ըզգրունս, զգրունս ամենայն իմաստութեամբ և զգուշութեամբ, Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր Աստուածային երկիւղիւ:

Աբի. — Աւճիմք առ քեզ՝ Տէր ամենակալ:

Աբի. — Եւ գոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտիւ:

X Դպ. — Արժան և իրան:

Աբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Բհ. — Եւ ընդ Սերովբէան և ընդ Բերով:

X Դպ. — Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր գորութեանց: Ախ են երկինք և երկիր փառօք քո. Յրհնութիւն ի բարձունս՝ օրհնեալ որ եկիր և գալոցդ ես անուամբ Տեառն: Ո՛րհնեալ ի բարձունս:

Աբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Բհ. — Առէք, կերէք, այս է Մարմին իմ որ...

X Դպ. — Ամէն:

Աբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Բհ. — Արբէք ի սմանէ ամենեքեան, այս է...

X Դպ. — Ամէն: Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ քո ետուր ի մահ վան մեր՝ պարտապան պարտեաց մերոց. Հեղմամբ Արեան Նորա աղաչեմք զքեզ, ողորմեա՛ քո բանաւոր հօտի:

Աբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Բհ. — Եւ զքոյս ի քոյոց՝ քեզ մատուցանեմք...

X Դպ. — Յամենայնի օրհնեալ հո Տէր, օրհնեմք զքեզ, գոզեմք զքեզ, գոհանամք զքէն, աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր:

Աբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Բհ. — Խաղաղութիւն ամենեցուն:

X Դպ. — Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Աբի. — Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

X Դպ. — Առաջի քո Տէր: Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս իմեզ: Հեղմամբ արեան քո սուրբ աղաչեմք զքեզ, ողորմեա՛ Արեամբ քով փրկեալ հօտի:

Աբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Բհ. — Որպէս զի՛ եղիցի սա ամենեցուն...

X Դպ. — Հողի Աստուծոյ, որ զփառակցի քո զխորհուրդ, իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռս մեր Հեղմամբ Արեան Սորա աղաչեմք զքեզ, հանգս՛ զհոգիս մեր նընջեցելոցն:

Աբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

ԲՆ.—Ընդ որս և մեզ այց արասցես բա.

X Դպ.—Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

ԲՆ.—Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մա .

X Դպ.— Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

Սարկա—աֆն յաշակոյճն աեղանոյն յեանամա՞ ասացի:

Սբի.—Առաքելոց սրբոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, և ամենայն հայրապետաց սրբոց, առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւազաց, և ամենայն սրբոց եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

X Դպ.— Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

Ի Յարո—Թեան կի—բակէս զայս ասա.

Սբի.—Օրհնեալ, գովեալ և փառաւորեալ հրաշալի և աստուածազարդ Յարութեանն Քրիստոսի երկիրպագանեմք:

X Դպ.— Փառք Յարութեան (կամ Տէրութեան) քս Տէր:

Ի Գճի պիւնցն զայս ասա.

Սբի.—Սուրբ և Աստուածահաճոյ, (մարգարէին, հայրապետին, առաքելոյն, մարտիրոսին ոյս առան), որոյ այսօր զյիշատակն կատարեցաք, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

X Դպ.— Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

Սբի.—Առաջնորդացն մերոց և առաջին լուսաւորչացն՝ սրբոց Թագէտոսի և Բարդուղիմէոսի առաքելոցն, և Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակէսի, Արթանիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Դանիէլի և Խաչայ, Մեծարոպայ վարդապետին, և Գրիգորի Նարեկացւոյն և Ներսիսի Կլայեցւոյն, Յոհաննու Արոանեցւոյն, և Գրիգորի և Մովսիսի Տաթեւացեացն,

և սրբոց Գրիգորիսեանց և Ներսիսեանց, հովուաց և հովուպետացն Հայաստանեայց եղիցի յիշա.

X Դպ.— Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

Սբի.—Միանձնացելոց սրբոց, առաքիւնատեր և աստուածուսոյց կրօնաւորացն, Պողոսի, Անտօնի, Պօղայ, Մակարայ, Անտիոսի, Աբրայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւագրի, Պարսամայ, Յօհաննիսեանց և Սիմէօնեանց, սրբոց Ոսկեանց և Սուբիւսեանց, և ամենայն սրբոց, հարց և աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատ.

X Դպ.— Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

Սբի.—Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց՝ Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ և Թէոդոսի, և ամենայն սուրբ և բարեպաշտ Թագաւորաց և աստուածատեր իշխանաց եղիցի յիշա.

X Դպ.— Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

Սբի.—Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց և կանանց, ծերոց և տղայոց, և ամենայն չափու հասակի հաւատով և սրբութեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոց, եղիցի յիշատակ:

X Դպ.— Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա:

Սբի.—Օրհնեա՛ Տէր:

ԲՆ.—Եւս առաւել զԵպիսկոպոսապետն.

Սբի.—Գոհութիւն և փառարանութիւն մատուցանեմք քեզ, Տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ և անմահ պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս, զի սա մեզ ի սրբութիւն կենդանորայ պարգևեցցէ, Սովա շնորհեա՛ զսէր, զհաստատութիւն թեան պարգևեցցէ, Սովա շնորհեա՛ զսէր, զհաստատութիւն և զըղձալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, սրբոյ Եկեղեցւոյ և ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց, Եպիսկոպոսապետին մերոյ և պատուական Հայրապետին ամենայն Հայոց՝ Տեառըն (այս առան) Սրբազնագոյն Աթմուղիկոսին և Բահանա-

յիս որ զպատարագս մատուցանէ: Եւ վասն զօրութեանց և յաղթութեանց թագաւորաց քրիստոնէից և իշխանացն բարեպաշտից աղաչեսցուք և խնդրեսցուք և վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ բարունայեանացն մերոց և շինողաց սրբոյ Եկեղեցւոյս և որք ընդ հովանեաւ սօրին են հանգուցեալ: Աղատութիւն եղբարց մերոց գերելոց և շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով և սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոցն եղիցի յիշատակս:

✠ Դպ. — Ըստ ամենայնի և յաղագս ամենեցուն:

Սբի. Օրհնեա՛ Տէր:

Քհ. — Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աստ.

✠ Դպ. — Ամէն. և ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի. — Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

✠ Դպ. — Տէր ողորմեա՛:

Սբի. — Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցար, ևս առաւելապէս զՏէր աղաչեսցուք:

✠ Դպ. — Տէր ողորմեա՛:

Սբի. — Վասն մատուցեալ սուրբ և Աստուածային անմահ Պատարագիս՝ որ ի վերայ սրբոյ Սեղանոյս, զՏէր աղաչեսցուք:

✠ Դպ. — Տէր ողորմեա՛:

Սբի. — Որպէս զի Տէր Աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ երկնային և յիմանալի իւր մատուցարանն, զփոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զշնորհս և զպարգևս Հոգւոյն սրբոյ. զՏէր աղաչ:

✠ Դպ. — Տէր ողորմեա՛:

Սբի. — Ընկալ կեցո՛ և ողորմեա՛. և պահեա՛ զմեզ, Տէր, քոյին շնորհիւդ:

✠ Դպ. — Կեցո՛ Տէր և ողորմեա՛:

Սբի. — Զամենասրբուհի զԱստուածածին զմիշտ կոյան Մարիամ հանդերձ ամենայն սրբովք յիշելով զՏէր աղաչեսցուք:

✠ Դպ. — Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛:

Սբի. — Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

✠ Դպ. — Տէր ողորմեա՛:

Սբի. — Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ Ամենակալին յանձն արասցուք:

✠ Դպ. — Բեղ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սբի. — Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

✠ Դպ. — Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր սղորմեա՛:

Սբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Սբի. — Եւ սուր մեզ համարձակաձայն.

✠ Դպ. — Հնչըր մեր որ յերկինս, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո սրպէս յերկինս և յերկրի: Զհաց մեր հանապազօրդ սուր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, սրպէս և մեր թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ ի չարէ:

Սբի. — Օրհնեա՛ Տէր:

Քհ. — Զի քո է արքայութիւն. խաղաղութիւն.

✠ Դպ. — Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի. — Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

✠ Դպ. — Առաջի քս Տէր:

Սբի. — Օրհնեա՛ Տէր.

բն. — Քրիստոսիւ, Յիսուսիւ տերամբա.

Սբի. — Պառսուսմէ.

բն. — Ի Սրբութիւն սրբոց.

X Դպ. — Միայն Սուրբ, միայն Տէր. (ԻժԷ-ՂԷ) Յիսուս Քրիստոս. ի փառս Աստուծոյ Հօր. ամէն:

Սբի. — Օրհնեա՛ Տէր.

բն. — Օրհնեալ Հայր սուրբ, Աստուած Ճշմարիտ.

X Դպ. — Ամէն:

Սբի. — Օրհնեա՛ տէր.

բն. — Օրհնեալ Արգիգ Սուրբ, Աստուած Ճշմարիտ.

X Դպ. — Ամէն:

Սբի. — Օրհնեա՛ Տէր.

բն. — Օրհնեալ Հոգիգ Սուրբ, Աստուած Ճշմարիտ.

X Դպ. — Ամէն:

Սբի. — Օրհնեա՛ տէր.

բն. — Օրհնութիւն և փառք Հօր և Արդւոյ և Հոգ. .

X Դպ. — Ամէն. Հայր Սուրբ, Արգիգ Սուրբ, Հոգիգ Սուրբ: (ԻժԷ-ՂԷ) Օրհնութիւն Հօր և Արդւոյ և Սրբոյ Հոգւոյն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Սբի. — Օրհնեա՛ տէր.

բն. — Ի Սուրբ, ի Սուրբ, պատուական մարմ. (Վարդապետ Բարսեղի Սեբեաստիացիի խաչման և ի Երայ Եղիա. և դասնալ ի սուրբ սեղանն ծառ-իւնսն շէնտայրն և երգեցեն «Տէր ողորմեա՛» .)

Սբի. — Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

X Դպ. — Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Հ-Երց.
ԶԶ.

Ամենասուրբ Երրորդութիւն.

Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն.

եւ հիւանդաց բըժըշկութիւն

եւ նեղելոց պատուութիւն:

Կամ (նշնշելոց արշայ-լի-ն)

Յ-Եր.

Քրիստոս յարեար ի մեռելոց.

Լոյս ծագեցար արարածոց.

Սուրբ յարութեամբ քով կենարար

Եարո՛ և զմեզ ի կեանս անմահ:

ՅՆ. և
ՍՅՆ.

Բանին կենաց բարձոյ եղեր.

ԶԱստուած մարմնով պարագրեցեր.

Առ Բանն Աստուած բարեխօս լի

ի փորձանաց ըզմեզ փրկէ:

ՏՅ. պէց
ՅԷ-ԵԷ.

Մէք ի յայն փայտն եմք յուսացեալ.

Յոր Տէր Յիսուս բեւեռեցաւ.

եւ խոնարհեալ երկըրպագեմք.

Աստուածընկալ սուրբ Նշանիս:

Մրր. Արի Աստուած յերէ... 83

Սբի.—Սուրբ և անմահ պատարագիս միջնորդութեամբ:

Դպ.—Ընկալ Տէր և ողորմեա:

Սբի.—Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ՝ գպիրք՝ ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգևորս: Զի ամա վայելեն սաղմոսք և օրհնութիւնք, ալէլուիք և երգք հոգևորք: Պաշտօնեանք, հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէք և զՏէր յերկինս օրհնեցէք:

Դպ.—Օրհնեալ է Աստուած: Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում. ալէլուիա: Զմարմին իւր ապ մեզ կերակուրս և սուրբ զԱրիւն իւր ցօղէ ի մեզ, ալէլուիա: Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս. ալէլուիա: Ճաշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա: Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ալէլուիա: Օրհնեցէք զՆա ի բարձունս. ալէլուիա: Օրհնեցէք զՆա, ամենայն հրեշտակք Նորա. ալէլուիա: Օրհնեցէք զՆա, ամենայն զօրութիւնք Նորա. ալէ...

Բացցեն զվարագոյրն:

Սբի.—Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մատիք և սրբութեամբ հաղորդեցարո՛ւք:

Եթէ էն արժանաւոր հաղորդութեան՝ ասացէ Սարկաւագին: Սբի.—Հաւատամք Հայր Սուրբ Աստուած Ճշմարիտ. հաւատամք Որդիդ Սուրբ Աստուած Ճշմարիտ. հաւատամք Հոգիդ Սուրբ Աստուած Ճշմարիտ. խոստովանիմք և հաւատամք, զի Սա է Ճշմարիտ, կենդանի և կենդանարար պատուական Մարմին և Արիւն Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որ բառնայ զմեզս աշխարհի:

Դպ.— Որ կողմեցեր . . . 108
Այսօր անձաւ . . . 13
Ո՛վ անմահ հայ . . . 108

Յեք հաղորդելոյ զարժանաւորսն:

Դպ.— Աստուած մեր և Տէր մեր, երևեցաւ մեզ, օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Բհ.— Կեցո՛ Տէր, զժողովուրդս քո, և օրհնեա՛ . . .

Իսպելալ ծաթկեացեն զվարագոյրն:

Դպ.— Լցաք ի բարութեանց քոց, Տէր, ճաշակելով զՄարմին քս և զԱրիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Որ հանապազ կերակրես զմեզ առաքեալ ի մեզ զհոգևոր քո զօրհնութիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Սբի.— Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ.— Տէր ողորմեա:

Սբի.— Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յԱստուծային, սուրբ, երկնային, անմահ, անարատ և անապական Խորհրդոյս, զՏեառնէ գոհացարուք:

Դպ.— Պոհանամք զբէն, Տէր, որ կերակրեցեր զմեզ յանմահական Սեղանոյ քո: Բաշխելով զՄարմինդ և զԱրիւնդ ի փրկութիւն աշխարհի, և կեանք անձանց մերոց:

Բացցեն զվարագոյրն:

Սբի.— Օրհնեա՛ տէր:

Բհ.— Որ օրհնես զայնոսիկ՝ ոյք:

X Դպ. — Օրհնեալ է Աստուած:

Քհ. — Կեցո՛ զժողովուրդս քո..

X Դպ. — Ամէն:

Քհ. — Սրբեա՛ զոսա..

X Դպ. — Ամէն:

Քհ. — Զխաղաղութիւն..

X Դպ. — Ամէն:

Քհ. — Զի ամենայն տուրք.. (իջցէ է շէշն.)

X Դպ. — Ամէն. եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան (իլինէա՛) և եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:

Քհ. — Կաաարումն օրինաց և ճարգարէից..

Սբի. — Օրթի.

Քհ. — Խաղաղութիւն ամենեցուն:

X Դպ. — Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի. — Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քհ. — Սրբոյ Աւետարանիս. որ ըստ.

X Դպ. — Փառք քեղ Տէր Աստուած մեր:

Սբի. — Պոսխումէ:

X Դպ. — Ասէ Աստուած:

Յե՛ր ընկերոյ՛ման ո. Ա. Եպարանի.

Սբի. — Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց և կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ. Օամենա-կալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա:

Քհ. — Պահպանիչ և յոյս հաւատ..

Սբի. — Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնու-թիւն նորա ի բերան իմ:

Քհ. — Օրհնալք եղերո՛ւք..

... արտաքին գործերի նախարարությանը ...
... Գրականության նախարարությանը ...
... Գրականության նախարարությանը ...

... Գրականության նախարարությանը ...
... Գրականության նախարարությանը ...
... Գրականության նախարարությանը ...

Ծ Ր Ա Վ Ի Ր

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՄԻԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՅ-

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆԲ.

ԵՐՉ ԵՆՆԻՄԵՆ ՏԷՍՈՆ ԴՔՆՅ ՅԷՍՈՒՅԻ ԳՆԻՆՊՈՒՄԻ.

ԳԶ. Այսօր տօն է. 84

Կանան Առարկայադասը

ԳԿ. — Խորհուրդ մեծ և սքանչելի. 85

Կանան Դժի հեղափոխություն

ԱԿ. — Այսօր կանգնեցաւ աւագան միրաութեան ի թո-
ղութիւն մեղաց մերոց:

Է. Այսօր Տէրն մեր լուանայր զսոս աշակերտաց և
պատուիրէր զայս ստելով:

Ը. Մի ոմն ի ձէնջ, ստէ, եղբարք, մատնելոց է զիս
ի մահ և որոշի յաշակերտաց:

Թ. Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովհաննէս,
հարցանել թէ ո՞վ էցէ:

Ժ. Բանըն զոր սոսաց Յիսուս, արամեցոյց զիւր զա-
շակերտան և խռովեցան ամենեքեան:

Կանոն ԱՅԻ ՈՐԵՒԵԼՆ՝

ԲԶ. — Խ գիշերին յորում մատներ փրկիչն մեր ի մահ խաչին, ել ի լեառն Զիթենեայ՝ աղօթելով զայս ասէր. Հայր, անցն յինէն զբաժակս:

Բ. Իսկ անօրէն աշակերտին թողեալ զգուժ սիրոյ Նորա՝ փութայր առ Քահանայապետն և ասէր. Ինչ զինչ կամիք ասլ զի մատնեցից զվարդապետն:

Գ. Ժողովեալ հրէիցն՝ կռեցին արծաթ բազում: Առեալ տարան առ Պիղատոս ասեն ի խաչ հան ի խաչ զի հայհոյիչ է օրինաց:

Կանոն Ս. Զարեհ.

ԱԶ. — Յարեաւ Քրիստոս. 119

ԺԵ. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց 65

Կանոն Վերացման Ս. Խաչի.

ԲԿ. — Խաչի քո Քրիստոս. 61

Երժ. ԵՊ. Ս. Պատարագի.

Սուրբ Աստուած 119

Փառք քեզ տէր Աստուած մեր 121

Իսկ մեր փառաւորեսցուք 122

Յամենայնի 129

Յիշեալ տէր 133

Հայր մեր 133

Միայն սուրբ 134

Ամէն Հայր սուրբ 134

Տէր սղորմեա — Արի Աստուած 83

Աստուած մեր և Տէր մեր 137

Եղիցի անուն տեառն 138

ԵՐԿՐՈՐԴ ԲԱԺԱՆՍՈՒՆԲ.

Կանոն Ղազարոս — Երեմիայի.

ԱԶ. — Կենդանութեանց բաշխող Քրիստոս ի Բեթանիա եկաւորեալ այսօր Բարեկամին Ղազարու ինդրէ զկենդանութիւն:

Բ. Տնօրինաբար արտասուելով ընդ Մարիամու և ընդ Մարթայի Ողբակցէր և որպէս մարդ հարցանէր՝ Ո՞ւր եղիք զՂազարոս:

Գ. Եւ որպէս զԱստուած բարբառով Յարուցանէ ի մեռելոց զՅորեքօրեայն եւ զուզընթաց ձայնին մեռեալն եկն արտաքս անապական:

Կանոն ԱՅԻ ԵՐԵՂԵՄԻԱՅԻ.

ԲԿ. — Ի մաստուն կուսանքն Պատրաստեալ իւր լապտերաց, ելին ընդ առաջ

Երկնաւոր փեսային:

Բ. Իսկ յիմարաց կուսիցն Ունայնացեալ ի յիւղոյն:

Անպատրաստ գտան գալստեան փետոյին
Շիջեալ լապտերօք:

- Գ. Վան որոյ և մեք
Պատրաստեսցուք իւզ հոգևոր
Չի մտցուք ի յառագաստ անմահ փետոյին
Վառեալ լապտերօք:

Կանոն Դժի Զարեշաբաթի:

ԳԶ. — Երբ որ քանջելիք տեսանեմք այսօր յաշխարհի ի մէջ
հողեղինաց. արարածք Արարչին սպանութեան խոր-
հին զխորհուրդ:

Բ. Որ բանիւն իւրով զերկինս և զերկիրս հաստա-
տեաց յոչընչէ գոյացուցեալ վաճառի այսօր զիւ-
րագին ընդ երեսուն արծաթոյ:

Գ. Ո՞վ Յուզաս արտատուելի, երկնաւոր Վարդապե-
տին սպանութեան խորհի զխորհուրդ, մատնելով
անօրինաց զի խաչեսցի ի մէջ երկրի:

Կանոն Դժի Ուրբաթի:

ԲԶ. — Երծաթսիրութեամբն մղեալ Յուզա զիւր զմեծ
զՎարդապետն ընդ երեսուն արծաթոյ հրէէցըն
մատնէր:

Բ. Ընդ որում ես համբուրեցից ասէ, զնա կալարուք,
Ո՞վ համբոյր նենգութեան նշան և սոսիթ մահու:

Գ. Մերկացաւ յինքենէ զԱստուածային Սուրբ Հոգին
և զգեցաւ զսատանայ որպէս հանդերձ արկաւ
զիւրեաւ:

Կանոն Դժի Դարբարի:

ԳԶ. — Երբ որ Յովսէփ ճշմարիտ և արդար հայցէր ի Պիղատոսէ
զհասարակաց զպարգևատուն, որ տուաւ մեզ գանձ
անկողոպտելի:

Բ. Պատեալ սուրբ կտուովք զմարմինն Տէրունական
զարկոյն զոյս որպէս զօթոց որ զգեցոյց մեզ ըզ-
գեստ անկողոպտելի:

Գ. Երբ և ի նորափոր ի վիժի և մատանեաւ կնքեցաւ
որ զնախաստեղծըն կենդանացոյց և զմարդկան
կապանս մահու ելոյծ:

Կանոն Դժի Զարեթի:

ԲԿ. — Ընդ արշաղոյսն առաւօտուն կանխեալ կանանցն ի
գերեզմանն ասելով. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց:

Բ. Եւ առ նոսա ասէր հրեշտակն, զի ինդրէք զկեն-
դանին ընդ մեռեալս, Քրիստոս յարեաւ ի մեռե-
լոց:

Գ. Փութացարուք ո՞վ սուրբ կանայք և պատմեցէք
աշակերտացն ասելով. Քրիստոս յարեաւ ի մեռե-
լոց:

Կանոն Հոգեգալարեան:

ԲԿ. — Երբ որ երկնայինքն ուրախացան
ընդ երկրաւորացս նորոգումն,
Քանզի նորոգողն էից Հոգին էջ ի սուրբ վերնա-
տունն:

Արով նորոգեցան գասր առքերոց:

Բ. Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնն ցնծայ
Ընդ հօր հաշտութեան,
Քանզի որ եբարձ զհոգին ի մարդկանէ զմարմին
եղելոց:

Կարձեալ վերստին զնոյն պարգևէ:

Է. Այսօր մանկունք եկեղեցոյ տօնեն ցնծութեամբ
Զգալուստ Սուրբ Հոգւոյն,
Որով զարդարեցան ի զգեստս լուսափայլս և գե-
րապայծառս
երգեն ընդ սրովքէս զերեքսրբենին:

Շարական Ս. Աստուածածինի.

ԲԶ.— Ենկանիմք առաջի քո Աստուածածնին և աղաչեմք
զանարատ զկոյսդ:

Բ. Բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց և աղաչեա՛ ըզ-
Միածին Որդիդ:

Գ. Փրկել զմեզ ի փորձութենէ՛ և յամենայն վտան-
գից մերոց:

Կանոն Ս. Առաքելաց.

ԱԿ. Հայրատունկ այգւոյն հրեղէն պարխաք և բարձր աշ-
տարակք՝ ոսկեղէն բաժակք և ժիր մատուակք Հա-
յաստանեայցս Հարբ հոգևորք Բարդուղիմէոս և Թա-
ղէոս, բարեխօս լերուք առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Կանոն Ս. Լուսաւորի (Տոբն է վերապի.)

ԴԿ.— Այսօր զիմանալի լուսոյն ծագողն
ի իաւարի նստելոցս,

ԶԳրիգորիոս Սուրբ Հայրապետն
Եկայք վերապատուեսցուք:

Բ. Այսօր զանապական Հոգւոյն պարգևս
Բաշխող սրգւոց Թորգոմայ
Յորդիս լուսոյ նովաւ ծնեալք,
Եկայք վերապատուեսցուք:

Գ. Այսօր զԱստուածային բանին պատմող
Ի Հայաստան աշխարհի
Աշակերտեալ նմա մանկունք
Եկայք վերապատուեսցուք:

Դ. Այսօր երգէ եկեղեցի սրգովք իւրովք
Ընդ հրեշտակս
Յիշատակի Լուսաւորչին
Փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

Կանոն Շողակալի.

ԴԿ.— Եջմիածինն ի Հօրէ
Եւ լոյս փառաց ընդ նմա
Զայնք հնչեցին
Սանդարամետք անդնդոց:

Բ. Տեսեալ զլոյս
Մեծ Հայրապետին Գրիգորի
Պատմէր ցնծութեամբ
Հաւատացեալ արքային:

Գ. Եկայք շինեսցուք
Սուրբ զխորանն լուսոյ

Քանզի ի սնա ծագեաց մեղ լորս
Ի Հայաստան աշխարհի:

Երբեք Ս. Պատարագի:

Փառաւորեալ և օրհնեալ	48
Թագաւոր երկնաւոր	115
Բարեխօսութեամբ վերին քո	118
Հաւատամբ ի մի Աստուած	121
Մարմին տէրունական	124
Քրիստոս ի մէջ մեր յայտ	127
Սուրբ Սուրբ	128
Գոհանամբ զբէն	137

ԵՐՐԱՐԳ ԲՆԺՆՄՈՒՆՔ

Գ. Կ. Փառք ի բարձունս (առաջին կէս) 45

Տաղ Զբօրհնեաց:

Գ. Զ. Ո՛վ զարմանալի 86

Գ. Զ. Այսօր ձայնն Հայրական 86

Տաղ Տեառնընդառաջի:

Գ. Կ. — Քրիստոս փառաց թագաւոր,
Այսօր եկեալ յընծայումն
Կատարելով Նա զօրէնս
Քառասնօրեայ գալստեամբն:

Բ. Զոր մարգարէն Եսայի
Յառաջագոյն գուշակեաց
Երուսաղէմ՝ քաղաքին
Սիմէօնի ծերունւոյն:

Կանոն Ժազկաղարչի:

Գ. Զ. — Յորժամ եկն Յիսուս Երուսաղէմ ի քաղաքն
ընդ առաջ ելին ծերք ստուղբ ձիթենեօք և զԱս-
տուածորդին փառաւորէին:

Բ. Ի լեռնէ Ձիթենեաց տարածանէին մանկունք ըզ-
հանդերձս իւրեանց և ոստս ի ծառոց բերեալ մա-
տուցանէին Աստուածորդոյն՝ սուրբ թագաւորին:

Գ. Ոստուղբ և տերեւեալ ձիթենեօք՝ երբայեցոց
մանկունքն օրհնէին, ուրախ լեր Երուսաղէմ՝ քա-
ղաք և ցնծա՛ Սիօն՝ մայր եկեղեցի:

Կանոն Դժի Ուրբախի:

Գ. Զ. — Ո՛վ սքանչելի և տեսիլ ահաւոր, զԱրարիչն երկնի
և երկրի այսօր տեսանի ի խաչին:

Բ. Տեսեալ զՏէրն ի խաչին խաւարեցաւ Արեգակն
և վարագոյր տաճարին ցելոյր վերուստ մինչ ի վայր:

Գ. Անարգաբար խաչեցաւ Տէրն ի մէջ անօրինաց
զի Եցի գիրն որ ասէր թէ ընդ անօրէնս համա-
րեցաւ:

Կանոն Դժի Նաբախի:

Բ. Զ. Պարգևատուն ամենեցուն
Այսօր խնդրի սլարգևս ի Պիլատոսէ:

Եւ արկողն զլոյս որպէս զօթոյ
Հաւանի պատիլ ի Յովսէփայ:

Կանոն Համբարձման Իրիւստի:

ԴԶ.— Կամբարձաւ Տէրն մեր յերկինս՝
Ասելով աշակերտացն.
Նստարհւք ի քաղաքիդ յերուսաղէմ
Մինչև զգեհնուցուք զզօրութիւն ի բարձանց:

Բ. Միաբանեալ սուրբ առաքեալքն
Միախորհ և միակրօն
Միաբան նստէին ի սուրբ Վերնատանն
Եւ ակն ունէին գալստեան Սուրբ Հոգւոյն:

Գ. Յանկարծակի եհաս
Ի նմանութիւն լուսոյ փայլման,
Եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ Առաքեալն
Մինչդեռ նստէին ի սուրբ Վերնատան:

Կանոն Հսկեգալտութեան:

ԴԶ.— Առաքելոյ աղաւնոյ
Իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց
Ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազինեաց զանկի-
զելի զաշակերտան
Մինչդեռ նստէին ի Սուրբ Վերնատան:

Բ. Ոչնիւթական աղաւնի
Անքննելի որ քննէ զխորս Աստուծոյ
Զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր և զմիւսան-
գամ գալուստն
Զոր քարոզեցին համագայական:

Գ. Օրհնութիւն ի բարձունս
Ելողին ի Հօրէ Հոգւոյն Սրբոյ
Որով Առաքեալքն արբեցան յանմահական բաժակաւն
Եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս:

Կանոն Վերացման Իտալի:

ԲԶ.— Ապաւինեցաք ի խաչ քո
Արարիչ յաւիտենից,
Որ ետուր մեզ պահապան
Յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն.
Աղաչեմք սովաւ Փրկիչ
Պահպանեա՛ զանձինքս մեր:

Բ. Բարձրեալ թագաւոր
Որ վասըն մեր ելեր ի խաչ,
Եւ բարձեր սովաւ զյանցանս
Նախաստեղծին Աղամայ: Աղաչեմք.

Գ. Գլուխ սուրբ հաւատոյ
Եւ փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ
Զոր տեսեալ այսոյն պրղծոյ
Կործանեցաւ անկանգնելի: Աղաչեմք.

Կանոն Սրբոյ Ընթացման:

ԴԶ.— Որ զգիտութիւն քո զերկնային և զհոգեւոր զիմաս-
տութիւն առատապէս ծաւալեցեր յեկեղեցիս Հայաս-
տանեայց ի ձեռն սրբոց թարգմանչաց, աղաչանօք սոցա
ողորմեա՛ մեզ Աստուած:

Կանոն Սրբա-հ-ոյն Սահրխոյոյ:

ԴԿ. — ԳԼ պարծի այսօր սուրբ եկեղեցի
 Ով վկայուհի սուրբ Սանդուխտ,
 Որ զհայրականն քո թողեր զպաշտօն
 Վասն Քրիստոսի հեղեր զարիւն քո սուրբ:

Բ. Աշակերտեցար առաքելոյն Թագէի
 եւ ի հաւատս ճշմարիտ հաստատեցար,
 Ոչ խառնակելով ընդ հեթանոսական պաշտօնս
 Արժանի եղեր վերանալ առ Հայր:

Կանոն Սրբոյն Իսահակայ Հայոց Հայրապետի:

ԴԿ. — ԳԼ Որ յարմատոց հարցըն սրբոց մեզ գաւազան
 բղխեցեր, ըզհասակ սուրբ Հայրապետ հովուել
 զհօտ քո Քրիստոս:

Բ. Որ զխաւարն անգիտութեան Հայաստանեայցըս
 լուծեր, զիմաստութեան ծագեալ զլոյս սովաւ
 սրբւոց Թորգոմայ:

Գ. Որ զհանդերձեալ խորհուրդք քո Տէր, տեսեամք
 Սրբոյն ծանուցեր, յիշատակի սորա ընկալ ըզուօ-
 նողաց աղաչանս:

Կանոն Ս. Ղևոնդեանց:

ԳԶ. — ԳԼ Որք եկեալ հասեալ լինէին սեւագունդ զօրըն
 Պարսից, զի յափշտակեցեն զանաջնորդսրն Հա-
 յաստանեայց. ով սուրբ Ղևոնդեանք:

ԳԸ. — ԳԼ Որք չուեալ գնացեալ լինէին ի պալատն անօ-
 ղիտայ թէն թագաւորին, զի վկայեցեն ճշմարիտ Սուրբ
 Երրորդութեան:

Կանոն Ս. Ղևոնդեանց:

ԴԿ. Լուսաւորիչն ամենեցուն
 Ղևոնդիէ սուրբ վարդապետն,
 Խոհական մեծ խորհրդով
 Խրատեալ լցոյց զաշակերտեալն,
 Ծաւալեալ զլոյս գիտութեան
 Յոգիս արանց կատարելոց,
 Կամաւոր յօժարութեամբ
 Կատարեցան սիրով Փրկչին:

Կանոն Սրբէ Լուսաւորչի (Տառն է վերայն):

ԴԿ. — ԳԼ Հայաստանեայց Հայր հաւատոյ հեղինակ ընտ-
 րեալ

Ճգնողական վարուք, Տէր Գրիգորիոս,
 Ի կոճեղս ոլորեալ, հոսեալ յարենէ սրունք սրբա-
 նեալ մարմնոյդ:

Հաստատելով զմեզ ի վէմն հաւատոյ:

Բ. Պարակից հոգեղինաց երկնային զօրացն

Սրբանեալ զբեստուք, Տէր Գրիգորիոս,
 Ի խորվիրապին իջեր ի տղմին ի մէջ գառնաշունչ
 օձիցն

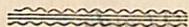
Ձի փրկեցես զմեզ ի չար վիշապէն:

Բ. Տանն Աստուծոյ տեսանող բարի
 Արժանացեալ շնորհիւ, Տէր Գրիգորիոս,

կործանիչ բազնեաց, քակտիչ մեհենեաց զօրութեամբ խաչին քահանայապետ ընտրեալ Աստուածային յայտնութեամբն:

Կանոն Շողակաթին:

ԳԶ.— Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի, քանզի Քրիստոս արքայն երկնից՝ այսօր պսակեաց զքեզ խաչին իւրով և զարդարեաց զամուրրս քո, սքանչելի փառօքն իւրովք:

ՉՈՐՐՈՐԳ ԲՐԺՐՆՄՈՒՆՔ:

Կանոն Ս. Զասրէի:

ԱԶ.— Այսօր յարեաւ ի մեռելոց

Կանոն Վարդապետի:

ԴԿ.— Սբ. — Թրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն՝ ըզՀայրն երկնաւոր, որ մարմնացեալ բանին վիպեաց յերկնից, այսօր ի Թափօր լերինն:

Է. Գովեցէք ընդ սերովբէսն զՈրդին Միածին, որ փայլեաց մարմնով զլոյս Աստուածութեանն. այսօր ի Թափօր լերինն:

Ժ. Բարեբանեցէք ընդ քերովբէսն զՀոգին ճշմարիտ, որ լուսափայլ ամուրով Էակցին հովանացեալ, այսօր ի Թափօր լերինն:

Կանոն Վերացման Ս. Խաչի:

ԴԶ.— Զօրութիւն սուրբ խաչի քո Քրիստոսո՛ր որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. Սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ:

Է. Քանզի ի սմա բարձրացար Աստուած, և ի սմա հեղեր զպատուական սուրբ զարիւնդ. Սա պահեսցէ:

Ժ. Եւ զքո միւսանգամ զգալուտող նշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա պահեսցէ:

Տաղ Խաչի:

Կ. Հաւիկ մի պայծառ տեսի աննրման ի յայն խաչափայտին վերայ աննրման. Աննրմանիդ ո՛վ աննրման դու նրման:

Է. Զթեւս արծաթափայլս ունէիր աննման Արեգական շողոյն նրման աննման:

Ժ. Զաչերս արտասուօք լրնոյր աննման Առաւօտեան ցոյոյն նրման աննման:

Ի. Զայնիկս ողորմուկ յածէր աննրման Գաբրիէլեան փողոյն նրման աննրման:

Կանոն Ս. Էսոյ Թաղաբանաց:

ԱԿ.— Որ երկրքումբք սուրբ Լուսուտոյ՛ջօք տանք թորգոմայ հաստատեցեր զեկեղեցի Հայաստանեայց զլոյս իմաստից ի մեզ ծագելով. մարթանօք սոցա Քրիստոս խընայեա ի մեզ:

Նարական Արքայ Վարդանանց

Եւ - Նորահրաճ պրսակաւոր և զօրագլուխ առաքինեաց,
Վառեցար զինու հոգւոյն արիաբար ընդդէմ մահու.
Վարդան քաջ նահատակ որ վանեցեր ըզթշնամին,
Վարդապետն արեամբըզ քո ստակեցեր զեկեղեցի:

Երկնաւոր թագաւորին զինու յաղթեալ պատերազմին,
Խոհակաւ ն իմաստութեամբ խոհեմացեալ անձառապէս,
Խորէ ն խորհրդական և ծանուցեալ անուն բարի,
Խաչելոյն վրկայ եղեալ հեղմամբ արեան պրսակեցաւ:

Բեննակաւ ն լուսով լցեալ արիացեալ քաջըն Արտակ,
Թաթաւեալ ի կարմրութիւն բոսորային բըղխեալ աղբերն.
Ըզփրրկականն ըմպեալ զբաժակ և մկրտեալ արեամբն իւրով,
Դասակցեալ ընդ անմարմնոց Երրորդութեան երգել ըզփառու:

Սրբափայլ զգեստուք պճնեալք ի յերկնաւոր հանդիսադրին,
Երրորդութեամբն զօրացեալ վանեալ զամուրս բանաարկուին.
Հրմայեան հօր ընծայեալ որդւոյ գոլով չարչարակից,
Հոգւովն յաղթեալ պատերազմին և չարսուէր թագաւորին:

Կանոն Արքայն Հովհաննէանց

Եւ - Անձինք նուիրեալք սիրոյն Քրիստոսի,
Երկնաւոր նահատակք եւ կուսանք իմաստունք,
Ի պարծանս ձեր բարձրացեալ տօնէ
Մայր Սիօն դատերօքն իւրովք:

Բ. Թուլացան կորովիք հաստաձիգ աղեղանց,
Եւ տրկար կանայքըն վառեցան զինու,
Թագաւորն պերճացեալ զօրութեամբ և փառօք,
Ի մանուկ ի կուսէն պարտեալ ամայէր:

Գ. Մերժեցին ըզկարիս մարմնական կենցաղոյս,
Չի ծանեան եթէ երազ է և սուտ պաճուճանք,
Ոչ հեշտացան ի գրբգանս փափկութեան, իմացան
Եթէ սնտոի է անցաւոր մեծութիւն:

Դ. Վասըն ձեր երանեալ նահատակք զօրք հրեշտակաց,
Անմարմին զըւարթնոցն ի յերկնից ի յերկիր հեղան.
Եւ մարդիկ խառնեցան ի գունդըս զինուորաց
Քրիստոսի Աստուծոյ:

Կանոն Ս. Գրեգորի Առաջնորդն:

ԻԶ. — Կրաշափառ Աստուած և միշտ բարեխնամոյ, որ
յառաջ գիտութեամբ ըզփրկութիւն Հայաստանեայց
բսկզբնաւորեալ ի պարթևական մեղապարտ ազգէն
Լուսաւորիչ մեղ շնորհեցեր. վասն որոյ բարեխո-
սութեամբ սորա Փրկիչ կեցո ըզմեղ այժմ և ի քո
յահաւոր գայլստեանդ:

Բ. Հրաշալի զարմացմամբ երանելին սուրբ Գրեգոր
զանտանելի ըզչարչարանս ի յանձն էառ և երեք
հրնգօք ամօք ի մէջ թուճաւորացըն բնակէր ան-
դրնդային տանջանօք ի վիրապի. վասն որոյ:

Գ. Հրաշագործ քո բանիւզ և մեծ ողորմութեամբ
ելեալ բըժըշկէր զհարուածեալն ի դիւարաշի սառ-
տիցն երկրպագուս առնելով զամենեսեան սուրբ
Երրորդութեանդ, վասն որոյ:

Կանոն Արքայ և Բաւանց Ս. Առաջնորդն:

ԴԿ. — Աստուածային հաւատոյ հարցըն սրբոց գաւա-
նումն ծագեցաւ քեւ ընդհանուր լոյս Հայաստա-

նեայց սուրբ Ռըստակէս՝ անդադար բարեխօսեան վասն անձանց մերոց:

Բ. Բանաւոր հօտին Գրիստոսի ընտրեալ հովիւ քաջ, ի Հօրէն լուսոյ բրդխեալ շաւաւիղ բարի տէր Վըրթանէս՝ անդադար բարե:

Գ. Գովեալդ ի վկայս Հօրըն մեծի համանման, քաջութեամբ զանօրինաց խորտակեալ զպատկեր տէր սուրբ Յուսիկ՝ բարեխօսեան:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԳ ԲԱԺԱՆՍՈՒՆԲ.

Կ. Կ. Ս. Յարո-Բէան:

ԴԿ.— Գառըբ Գրիստոսի ամենազօր յարութեան:

Բ. Գրիստոսի ամենազօր յարութեան երկրրպագեն քերովբէք, և վեցթեան սերովբէքն հօգեւորական հնչմամբ երգեն ասելով. փառըբ Գրիստ:

Գ. Այսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանային սուրբ կանայքն տեսանելով ըզհրեշտակն արեգակնակերպ փայլմամբ ի վերայ վիմին գոչէր ասելով. փառըբ:

Դ. Այսօր արձակեցաք ի կապանաց նախահօրն, և վերստին նորոգմամբ յաւիտենական կենացն եզաք ժառանգորդք. փառըբ Գրիստոսի:

Շարական Ս. Վարդանանց:

ԴԿ. - Էակա ն բարւոյն գիտմամբ ընդդէմ մեղացն վառեցաւ Տարագնաց ելիւք յերկինս պարակցեալ ընդ անմարմնոցն:

Տաճա՛տ զարմանալի տաճար եղեալ Նրորդութեանն, Տէրունեա՛ն ն սուրբ խորհրդոյն տուն և տեղի արժանացեալ:

Ստացեալ ըզհաւատոյ Վահան յուսոյն զրահիւք ծածկեալ

Ըզփըրկականըն սաղաւարտ ի գլուխ եղեալ զնըշան խաչին

Վահա՛ն ն վեհ երևեալ որ մանկութեամբ նահատակեալ, Խաչելոյն վըկայ եղեալ պսակեցաւ արեամբն իւրով:

Ի հոտ անոյշ ողջակիզեալ մատուցանէր զինքըն նըւէր, Բանաւոր պատարագաւ ընծայելով Հօր ի յերկինս:

Արսէ՛նըն ցանկալի արդարութեամբըն ճոխացեալ իմաստութեամբ պայծառացեալ յեօթնարփեա՛ն ն շնորհասց Հոգւոյն:

Երկօրո՛քմբբ հարազատովք ընտրելագոյն նահատակօք, Յառաջեալ յամենեցոնց գլուխ և աւարտ մարտիրոսաց. նախաշաւիղ գոլով բարեաց յառաջագէմըն Գարեգին, Ընկալեալ ըզբրաբէօնըն յաղթանակ նահատակացն:

Բամկակա՛ն ն խումբ հազարաց և երեսնից թիւ ընդ վեցից Որք ընդ նոսին նահատակեալ արիաբար պատերազմաւ. եւ հեղի՛ն զարիւնս իւրեանց ի նորոգումն եկեղեցւոյ, Ընդ նոսի՛ն պըսակելով ի յերկնաւոր հանդիսագրէն:

Պոհութեամբ փառատութիւն երրորդութեանըն նըւագեմբ:

Բազմութեամբ պըսակելոցս ըզմեօք մածեալ առաքինեացս:

Եկեղեցիք Հայաստանեայց պայծառապէս զարդարեցան. Ունելով միշտ բարեխօս ըզճգնութիւն մարտի սոցա:

Կանան Սրբոցն Հախփախանց:

ԳԿ. — ... **Հ**ուփոխմէ մեծ խորհուրդ և անուն ցանկալի
ընտրեալ ի յերկրի և գասեալ ընդ հրեշտակս.
Եղեր օրինակ սրբութեան կուսանաց,
Վարդապետութիւն արանց արդարոց:

Բ. **Ճ**րշմարիտ Արգւոյն Քրիստոսի շառաւիղք,
Եւ ողկոյզք ճըմէալք երկնաւոր մըշակին.
Կսիսեցայք ճըգնութեամբ ի հընձանըս ձեր,
Ձի ուրախ լինիջիք անմահական բաժակաւն:

Գ. **Ո**՛վ ըզգաստութեան իմաստուն կուսանացն,
Որոց ո՛չ յաղթեաց հեղգութիւն և քուն.
Այլ արթունք և պատրաստք մնալով երկնաւոր
Հարսանեացն, զի մըտցեն ի յառագաստ անմահ
փեսային:

Դ. **Փ**սոաց ի փառս բարձրացեալ պաշտին ի պատիւ
և ի փառս
Երեսուն և եօթեանքն քանզի սյս է թիւ երանեալ
կուսանացն, սրբ անթառամ պսակեցան յանվախ-
ձան յախտեան:

Նարական Տիրապայ Բագա-արին:

ԳԶ. — ... **Ո**ր գերագոյն քան ըզբնութիւնս հրաշագործե-
ցեր Որզի Աստուծոյ առ թագաւորըն Հայաստա-
նեայց գաւազանու քո բարկութեան զյիմարու-
թիւն յիմաստ փոխարկեալ. վասնորոյ մանկունք ե-
կեղեցոյ յիշատակի սորա օրհնեն ըզքեզ Տէր:

Բ. **Ո**ր համանըման Բաբելացւոցըն բռնաւորին ի յան-
բանից փոխեալ կերպարան յանբանական բռնու-
թենէն նուաճելով զարքայն մեծ Տըրգատ. վասն
որոյ մանկ.

Գ. **Ո**ր ի ձեռըն մաղթանաց սրբոյն Քրիգորի ի մարգ-
կային բնութիւն գարձուցեր յանասնեղէն ի բնու-
թենէն նորաստեղծեալ զարքայն մեծ Տըրգատ.
վասնորոյ մանկ.

Կանան Ս. Լուսա-արչի:

ԳԿ. — ... **Լ**երի նք ամենայն սյսօր ցընծացէք ընդ մեծա-
պայծառ փառքըն Սեպուհոյ գերազանց լերինն,
քանզի ի նմա բնակեցաւ սուրբըն Քրիգորիոս, սիւն
լուսոյ Հայաստանեայց սուրբ եկեղեցոյ, որով ցըն-
ծան ի փառս վերնոյն Սիովնի:

Բ. **Խ**որհուրդ խաչելոյն գերահրաշ տեղւոյն Գողգո-
թայ ծածկապէս ի սմին լերին տեսանի, զէնն ար-
քայական սպանմանն գործի կենաց, արքային ի կե-
նաց գործիս նուիրեալ, որով փրկեցցէ ըզմեզ յա-
ւիտենից մահուանէն:

Գ. **Հ**ովուին հըսկոյի ճըշմարիտ և քաջ հովուին
պատկերի հովիւքն եղեն հեռեւորք, զոր ամփոփե-
ցին զմարմինըն մարուր մերձ ի յայրըն Մանեայ
մեզ գեղ ախտից մաքրութեան, որով սրբիմըք հոգ-
ւով ի թունից վիշապին:

ՀԱՐԱԿԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ.

հրգ. Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն, որ յարու-
թիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից նընջեցելոց. թագա-
ւոր և իշխան վերօրհնեմք ըզքեզ:

Ի միւսանգամ գալստեանըն քո Քրիստոս փառաց
թագաւոր, ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ննջեցելոցն՝
և յառնեն ի մեռելոց անաղական մարմնով:

Վասնորոյ և մեք ըզքեզ աղաչեմք Հայր երկնաւոր,
դասաւորեալ ըզնընջեցեալսն մեր ի վերինըդ քո երու-
սաղէմ, ի ժողովս անգրանկաց գրելոց ի յերկինս:

հ. Յանձառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բընութիւնս,
Բանդ Աստուած և մարմնացար ի Սրբոյ կուսէն:

Եւ ծնար ի Սուրբ կուսէ՛ անաղական մարմնով,
ըզքեզ անդադար բարեբանեալ, մեծացուցանեմք:

Այսօր զեկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան,
միաբանութեամբ ամենեքեան, մեծացուցանեմք:

եւի. Սուրբ Խաչն օգնական հաւատացելոց, կանգնեցաւ
ի յերկրի յաղթող թշնամւոյն. եկայք ժողովուրդք
երկրպագեսցուք:
Արարիչն Աստուած բարձրացաւ ի Խաչին, և զմե-

ուեալս մեղօք փայտին ճաշակմամբն. ի սմա նորոգեալ կենդանացոյց:

Փարս + Հօր. ի միւսանգամ գալստեան Աստուածորդւոյն, սուրբ Խաչն երևի և լուսաւորէ, զի նա է յոյս հաւատացելոց:

Սրճ. Ալէ. ալէ. Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս: Աղորմեա՛ ինձ Տէր զի հիւանդ եմ ես, բժշկեա՛ զանձրն իմ՝ զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Ա-էփարան Յովհ. և ապա՝
Փառաց ի փառս. Բահանայք և ժողովուրդք. 36

Երէ. Նստեալ կանանցն 33

Ա.Ռ.Ա.Ջ.Ի.Ն ԿՈՂՄ.

Կնգ. **Ձ**եռքք քո արարին և ստեղծին զիս ի հողոյ, ի յօրհնել ըզքեզ Աստուած յաւիտեան:

Իսկ պատրանօք բանսարկուին խափանեցայ յանձառ լուսոյն, և դարձայ անդրէն ի հող յորմէ ստեղծայ:

Մխիթարիչ Սուրբ Հոգի՛ լուսաւորեա՛ զմեր նրնջեցեալսն և հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբըս քո:

Ժ. Աւրախ լեր Աստուածածին, տաճար անխախտելի, ըզքեզ մեծացուցանեմք:

Յրդացար անարատաբար, և զԱստուած վայելչապէս ծրնար, ուրախ լեր Աստ.

Երգէ մարգարէն սուրբ է տաճար քո սքանչելի արգարութեամբ, և գուռն երկնային, ուրախ.

Իլէ. Սեղան քո Տէր զօրութեանց, հաւատով կանգնեցաւ ի խորանի քում, եկայք ժողովուրդք երկըրպագեսցուք:

Վէմ պատուական, ի խորանի քում հիմնեցաւ այսօր. եկայք.

Փարս + Հօր. ի սմա մատուցու ճշմարիտ պատարագ և զենումն անապական. եկայք.

Սրճ. Ալէ. ալէ. Բարձր առնեմ՝ զքեզ Տէր զի ընկալար զիս, և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս: Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեզ՝ և բժշկեցեր զիս, Տէր հաներ ի գժոխոց:

Ա-էփ. Դ. - Է. և ապա՝

Պարակցեալ անմարմնականքն. Զահաւորեալ նշան. 34

Երէ. Թագաւոր փառաց Քրիստոս. 38

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԱՅՆ:

Կնգ. **Ջ**րեշտակային ձայնիւ օրհնեսցուք զԱմենասուրբ զերրորդութիւնն, փառաւորելով զՀայր, որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն:

Երգեցէք Տեառն երգ նոր եկեղեցիք սրբեցելոց, Քրիստոսի երկրպագելով, որ վերակոչեաց զամե.

Սրբատաց ձայնիւն օրհնեսցուք, հոգևորական հրնչմամբ գովեսցուք. սուրբ զՀոգին փառաւորելով որ վերահանգոյց զամենեւ.

Ժ. Սուրբ և Աստուածածին Մարիամ, ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի մարդկան. մայր և աղախին մեծացուցանեմք:

Անկէզ մորենի և տաճար ընդհանուր լուսոյն. ա- նարատ և անխախտելի կուսութիւն. մայր և.

Խորհուրդ. կենաց և մայր կենդանութեան. և ա- ռագաստ հրափայլ ծագմամբ. մայր և.

ԷԼԷ Ապաւինեցաք ի խոյ քո Արարիչ յաւիտենից, որ ետուր մեզ սպաշտոյան յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն. աղաչեմք սովաւ փրկիչ սպաշտանեան զանձինս մեր:

Բարձրեալ թագաւոր որ վասն մեր ելեր ի խոյ. և բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին Ագամայ. աղաչեմք.

Փառ. Հօր. Գլուխ սուրբ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ, զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կոր- ծանեցաւ անկանգնելի. աղաչեմք.

ՍԳԺ. Ալէ. ալէ. Աստուած յանուան քում կեցս զիս և ի զօրութեան քում իրաւ արան ինձ: Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկնդիր բանից բերանոյ իմոյ:

Ա.է.Պ. Մարի. և ապա.

Ձայնեցեր առ Ղազարոս. Ղօղեալ սարսեաց. 32

Երգ. Յորժամ գրեալքն. 40

Ա.Ի.Ա.Գ. ԿՈՂՄ.

ՄԱՂ Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են ի մեզաց իմոց սուրբ արան զիս Տէր:

Յանցանաց իմոց զարհուրի սիրտ իմ, աղաչեմ ըզբեզ թող ինձ Տէր:

Արտասուաց իմոց մի լըռեր Տէր, զի պանդուխտ եմ ես յանցաւոր երկրի:

Ժ. Ըզբեզ Աստուածածին որ վերօրհնիս ի զօրաց հը- րեշտակաց. ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցա- նեմք:

Ըզբեզ բնակ հրեղէն Աստուածութեանն, յիմանա- լի զօրացն երանեալ ազգ մարդկան.

Ըզբեզ մայր Եմմանուէլի, մարգարէին յառաջ գու- շակեալ ազգ մարդկան.

ԷԼԷ. Ի վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր ըզք սուրբ զե- կեղեցի, ըզսա սպահեան ի խաղաղութեան:

Որ շնորհեցեր սղորմութիւն ի բնակարանքս հրեշ- տակաց և մարդկան քաւարան. տուր սմա զանշարժ քո զխաղաղութիւն:

Փառ. Հօր. Ի տաճարի փառաց սրբութեան քո քեզ երգեն մանկունք. տուր սոցա զառատ քո զողոր- մութիւն:

ՍԳԺ. Ալէ. ալէ Աստուած սղորմեան մեզ և օրհնեա զմեզ. երևեցս զերեսս քո ի մեզ և ողորմեան մեզ: Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յազիկս ամենայն զփըր- կութիւնքս քո:

Ա.է.Պ. Մարի. և ապա.

Ըստ օրինացն. Թագաւորդ հրեղինաց. 30

Երգ. Արարիչ և մարդասէր. 40

հ Զայն մեծի զուարթնոյն և ի հնչումն հրաշալի փողոյն. ուր հողացեալ մարմինք մարդկան նորոգին. յայնմ աւուր ասեղին յիշեա՛ Տէր և զմեր զնընջեցեալսն. և հանգո՛ ընդ սուրբս քո:

Յորժամ նշան տէրունեան ճառագայթիւք փայլի՛ և թագաւորդ թագաւորաց փառօք տեսանիս. յայնմ աւուր ասեղ:

Յորժամ ատեան դատաստանին զընի. և զըպրուծիւնըք հրաշիցըն բանին. յայնմ աւուր.

հ. Աստուածածին երկնային դուռն Աստուածային ձայնիւն աւետարանէր հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալք Տէր ընդ քեզ:

Ի Բերովբէս բազմեալ ընդ Հօր՝ տնապականաբար բնակիլ հաճեցաւ ի քում՝ յորովայնի. ուրախ լեր.

Որ բոցեղէն սրովբէիւք շրջափակեալ պահիւր. այսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկըս հողեղինի յայանեալ. ուրախ.

Իւլի. Փայտ կենաց՝ որ փոխանակ մահացու պըտղոյն՝ ըզՔրիստոս պտղաբերեցեր. պարըսպեալ պահեա՛ զուխտըս հաւատացելոց:

Քե բացաւ մեզ ճանապարհ ծառոյն կենաց, ի սրովբէափակ պահպանութենէն պարսպեալ.

Փայտ Հօր. Քե աղատեցաւ նախահայրն ի ճաշակմանէ պտղոյն. և քեզ երկրպագեն ամենայն հաւատացեալք. պարըսպեալ.

Սլ. Ե. Այլ. ալ. հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն Յակորայ: Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո և ծածկեցեր զամենայն մեզս նոցա:

Աւետ. Յովհ. և ապա՛

Փառաց ի փառս. Քահանայք և ժող. 36

Երգ. ի գնել բեմին. 41

հ. Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա՛. որ փառօք Հօր հանդերձեալ ես գալ ի դատել զերկիր. արժանաւորեա՛ և ըզմեր ըզննջեցեալսն անճառ խոստմանց քոց ընդ սուրբս քո:

Հօր և Հոգւոյ համագոյակից, ի տիեզերական ասեղ Ատենին. արժանաւորեա՛.

Երկնի և երկրի արդար դատաւոր, յորժամ հատուցանես ըստ գործոց իւրաքանչիւրոց. արժա.

հ. Մայր և կոյս աղախին Քրիստոսի. որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. քեզ երանեն ամենայն ազինք:

Մաքուր աղաւնի և հարսն երկնից Մարիամ. տա՛ ճար և աթոռ Աստուծոյ Բանին. քեզ երա.

Քե հաճեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս. և քե մերձեցաք ի փայտըն կենաց. քեզ երա՛

Իւլի. Ո՛վ պահապան որ ծագեցար յեզեմայ. նշան յաղթութեան ընդդէմ աներեւոյթ թշնամւոյն: Դու փակելոյ գրախախն բացող և առաջնորդ աւա-

զակին, որ զբոցեղէն սուրբն կապեաց Անեղին հրամանաւ:

Փառք Հօր. Քե ցնծան ստորայինքս ամենայն ի միւսանգամ քո գալլստեան. և յաւէժ զուարճանան դասք անմարմնոցն առ էիցս:

ՍԳԺ. Աւէ. ալէ. Տէր լուր աղօթից իմոց. աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն: Յաւուր նեղութեան իմոյ՝ խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո. յորում աւուր կարգամ՝ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ:

Աւէք. Ասի. և ապա՛

Պարակցեալ անմարմ. Չահաւորեալ նշան. 34

Երգ. Յորժամ հնչին. 41

ՉՈՐՐՈՐԳ ԶԱՅՆ:

Անսկիզբն Աստուած սկիզբն արարչութեան, ի հոյս ստեղծեր ըզմարդն առաջին. գործել և պահել յանպատում ի կեանս. իսկ ի սոռունգանել հրամանի քո Տէր, ըզվրճիւ մահու ի վերայ եղեալ, հող էիր անդրէն և ի հող դարձցիս. և այժմ՝ աղաչեմք զըստեղծողդ ամենից, ընկալ և հանգո՛ զհրաժարեալ հոգիս, յեթնաստեղեան լուսեղէն խորանս. ուր ժողովքն են սրբոցն ի խաղաղութեան, հոգևով հեղութեամբ յերկնից բարութիւնսն:

Ոսկի եղեալս անպիտանացայ. գեղեցկայարմար շինուածոցս քակտումն. իմաստունըս յիմարեցայ, ի յալեաց մեղաց յոր ընկրղմեցայ. և այժմ՝ աղաչ

կոչողն եհաս վերին կոչողին. կոչնատէրն ահեղ կոչողն ահաւոր. դատաւորն անաչառ, դատաստանն արգար. հրեշտակք անողորմ՝ դատին զմեղաւորս. և այժմ՝ աղաչեմք.

Քրթա՛ Տէր ի հոգիս մեր ննջեցելոցն և յիշեա՛ ողորմութեամբ. քանզի գինք սուրբ արեան քո են. ի յորժամ հրաշալի ձայնիւ փողոյն յառնեն մեռեալքն և կան առաջի ահաւոր քո բեմին:

Ձընկրղմեալքըս յահագին մեղաց ծովուս ապրեցո՛ ի գեհէնոյն ըզբաւանողս սուրբ երրորդութեանդ. ի յորժամ հրաշալի՛

Ձլուսաւորեալքըս ծըննդեամբ սուրբ աւազանին մի բարկութեամբ խրատեր, և մի սրամտութեամբդ քո յանդիմաներ. ի յորժամ հրաշալի.

ԿԳ.

Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից թագաւոր փառաց. ամենակալ ամենակարող, թո՛ղ զմեզս մեր նընջեցելոցն. և հանգո՛ ի խորանի քում՝ ի յարթայական ի հանգստեան:

Որ ի նախնումն զմարգարէն Մովսէս լուսաւորեցեր Աստուածային փառք տեսեամք Աստուածութեանդ քո՛ լուսաւորեա՛ և զմեր զննջեցեալսն. և հանգո՛ ի խորանի.

Բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնի ճնողի և Մօր քո՛. յիշեա՛ զգինս արեան քո Տէր. և դասաւո-

րեան յերանաւէտ յանթառամ և յանորտում ի կեանսդ: ի յարքայական ի հանգստեան:

Տ. Ըզքեղ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Որ զբանն Աստուած յարգանդի կրեցեր Սրբուհի անարատ. և անճառապէս ծնար զվերածգողն երկնից. ըզքեղ օրհնու:

Որ էից լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի քո գիրկըս. և արեգականն արդարութեան եղեր արևելք. ըզքեղ օրհնու:

ԷԼԵ. Զօրութիւն Սուրբ Խաչի քո Քրիստոս. որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութենէ:

Քանդի ի սմա բարձրացար Աստուած, և ի սմա հեղեր զպատուական սուրբ զարիւնդ. սա պահեսցէ ըզմեզ:

Փռռռ շօր. և ըզքո միւսանգամ ըզգալուստդ նըշանու խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա պահեսցէ:

Ընդ հոգւոցն արդարոց կատարելոց և զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո հանգստմարդասէր:

ՍԷՏ. Ալէ. ալէ. Մերձեցցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արանդիս: Մըտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր. և բանիւ քով փրկեանդ զիս:

Ա. եր. Մարի. և ապա՛

Չայնեցեր առ Ղաղարոս: Ղօղեալ սարսեաց. 32

Երգ. Տիրական յաթոռ նստիս. 35

ՎԵՐՁ ԶՈՅՆ.

ԿԷԳ. Հայր անսկիզբն բարեխնամ մարդասէր. որ ստեղծիչդ ես հոգւոց և մարմնոց. յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր և հանգստ ընդ սուրբս քո:

Որդիդ Միածին սր զթածդ ես առ ամենեսեան. և խաչիւ և արեամբ գնեցեր զքո ժողովուրդս. յիշեա՛ զգինս արեան քո Տէր. և հանգստ:

Հօգիդ ճշմարիտ որ աղբիւրդ ես անըսպառելի. և լցուցիչ ամենայն բարութեանց. յիշեա՛ զննջեցեալսն:

Տ. Ի քեզ եմք ապաւինեալ Քրիստոսի մայր Աստուծոյ մերոյ:

Ո՛ր քան գերկինըս բարձրագոյն Մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ. Քրիստոսի մայր:

Ո՛ր քան զարեգակըն պայծառագոյն Մարիամ. մի գազարիր բարեխօսել վասն մեր. Քրիստոսի:

ԷԼԵ. Սուրբ զխաչ քո շնորհեցեր զէն եկեղեցւոյ քում սրբոյ. որով դատապարտեալ պարտեցաւ թըշնամին:

Սովաւ պահպանեան զժողովուրդս քո Քրիստոս. որով երկրպագեմք քեզ ընդ Հօր և Հոգւոցն:

Փռռռ շօր. Ի քեզ ապաւինիմք Քրիստոս. որ գալոցդ խաչիւ, որպէս զի փրկեսցես զմեզ յայնմ առաքանին:

ՆՁՆ

Սղծ. Ալէ. ալէ. Ի խորոց կարգացի առ քեզ Տէր՝ Տէր՝
լուր ձայնի իմում: Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն
աղօթից իմոց:

Ա.է. Ե. ապա՛

Ըստ օրինացն. Թագաւորդ հրեղինաց. 30

Երգ. Իհուսին պսակք. 36

Յ Ա Ն Կ.

Ս. Ա. Մ. Ե. Բ. Գ. Ո. Ի. Թ. Ի. Ի. Ե.

Գեղերային

Տէր զի բազում	1
Յիշեսցուք ի գիշերի	6
Առաւօտ լուսոյ	8
Աշխարհ ամենայն	10
Այսօր անձառ	13
Ի կարգալ — Նշանեցաւ (Սող.)	23
Նորոգող տիեզերաց	24
Աստուած անեղ	28
Երգք (չի՛նի «Աստուած անեղ».)	37
Աստուած հզօր չայր	42
Եղիցի անուն Տեառն	43
Արի Տէր	44
Փառք յարութեան	44
Չամենայն աւուրս	45
Փառք ի բարձունս	45
զՅարութիւն զՓրկչին (Երգ.)	46
Սուրբ Աստուած (չոր պարտէ՛ն)	47
Եղիցի անուն Տեառն (Սող.)	48
Նորաստեղծեալ	49
Արարչական բանին	51
Խաչի քո ֆրիստոս — Խաչն կենարար	61

Արեւադարձ

Յարեւելից մինչ ի մուսս	62
Ճգնաւորք Աստուծոյ	63

Ճգնաւորք ճշմարիտք	63
Լոյս Արարիչ լուսոյ	64
Անեղանելիդ Աստուած	64
Ճանապարհ և ճշմարտութիւն	65
Ճանապարհ բարի Քրիստոս	95

Ս. Երմիայի

Միածին Արդի	65
Քրիստոս յարեալ	65
Առաջի պատուական	66

Կիւրապետի

Խոնարհեցո՛ Տէր	66
Ապրեցո՛ զիս Տէր	67
Լոյս զուարթ	70
Սիրեցի զի լուսիցէ)	70
Ետուր երկիւղածաց)	
Սուրբ Աստուած	47
Համբարձի զաչս իմ	71
Սուրբ ես Տէր	72
Ի քէն հայցեմք	74
Որ բնակեալն է	73
Աստ օրհնեցէք	76

Խաղաղականի

Շնորհեա՛ մեզ Տէր	77
Նայեաց սիրով	79
Ի քէն հայցեմք	82
Արի Աստուած Տէր	83

ԵՐԳՔԻ, ՇԱՐԱԿԱՆՔԻ, ԳԻՐՔԻ, ԱԼԷԼՈՒՔԻ ԵՒ ՍԱՂՄՈՍՔԻ.

Ս. Երմիայի

Այսօր տօն է	84
Խորհուրդ մեծ	85

Ո՛ղ զարմանալի	86
Այսօր ձայնըն	86
Քանզի երևեցաւ	87

Ս. Յարութեան

Այսօր յարեալ ի մեռելոց	88
Ցուցանեմ ձեզ եղբարք	89
Եւ յաւուրսն յայնոսիկ	90
Գողեա՛ երուսաղէմ	92
Ցոյց մեզ Տէր—Հաճեցար	93
Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն	94
Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան	94
Աստուած ողորմեա՛ մեզ	95
Ցնծացէք առ Աստուած	96

Համբարձման

Համբարձաւ Աստ.—Ծափս հար	97
Համբարձէք իշխ.—Տեառն է	98

Ի Երմիայի և ի Յարութեան ճրագաւանդի

Յամին ութուասաներորդի	99
---------------------------------	----

Ի լամ Ս. Հաղորդութեան

Քր կազմեցեր	108
Այսօր անձառ	13
Ո՛ղ անձահ հաց կենաց	108

Ճաշ

Ողորմեա՛ ինձ	111
Օրհնեմք զքեզ	113
Խորհուրդ խորին	114
ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ (-Բ-ի)	111—139

ՇՈՐԱԿԱՆՔ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐՈՅ ԵՎ ՇԻՆՆԵՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՅ

Ա.	Այսօր կանգնեցաւ	141
	Ի գիշերին յորում	142
Բ.	Կենդանութեան բաշխող	143
	Իմաստուն կուսանքն	143
	Նոր սքանչելիք	144
	Արծաթսիրութեամբն	144
	Յովսէփ ճշմարիտ	145
	Ընդ արշալոյսն	145
	Այսօր երկնայինքն	145
	Անկանիմք առաջի քո	146
	Հայրատունկ այգւոյն	146
	Այսօր զիմանալի	146
	Էջմիածինն ի Հօրէ	147
Գ.	Քրիստոս փառաց թագ	148
	Յորժամ եկն Յիսուս	149
	Ո՛վ սքանչելի	149
	Պարգևատուն	149
	Համբարձաւ Տէրն մեր	150
	Առաքելոյ աղանոյ	150
	Ապաւինեցաք ի Խաչ քո	151
	Որ զգիտութիւն քո	151
	Քե պարծի այսօր	152
	Որ յարմատոց հարցն	152
	Որք եկեալ հասեալ	152
	Լուսաւորիչն ամենեցուն	153
	Հայաստանեայց Հայր	153
	Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի	154
Դ.	Օրհնեցէք մանկունք	154
	Զօրութիւն Սուրբ Խաչի	155
	Հաւիկ մի պայծառ	155
	Որ երկոքումբ	155

Նորահրաշ պսակ	156	
Անձինք նուիրեալք	156	
Հրաշափառ Աստուած	157	
Աստուածային հաւատոյ	157	
Յ.	Փառք Քրիստոսի	158
	Էական բարոյն (նորահրաշ)	158
	Հոհիփսիմէ մեծ	160
	Որ գերագոյն քան	160
	Լերինք ամենայն	161

ՇՈՐԱԿԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

Ա.2.	Քեզ վայելէ	163
	Յանձառ փառաց	163
	Սուրբ Խաչն օգնական	163
Ա.4.	Չեռք քո արարին	164
	Ուրախ լեր Աստուածածին	164
	Սեղան քո Տէր	165
Բ.2.	Հրեշտակային ձայնիւ	165
	Սուրբ և Աստուածածին	166
	Ապաւինեցաք ի Խաչ քո	167
Բ.4.	Յամենայն ժամ	167
	Ըզքեզ Աստուածածին	167
	Ի վերայ վիժի հաւատոյ	168
Գ.2.	Ի ձայն մեծի զուարթնոյն	168
	Աստուածածին երկնային	168
	Փայտ կենաց	169
Գ.4.	Լոյս ի լուսոյ զմեզ	169
	Մայր և Կոյս աղախին	169
	Ո՛վ պահապան	170
Դ.2.	Անսկիզբն Աստուած	171
	Գթա՛ Տէր ի հօգիս	171

171	Քանզի զքեզ օրհնեն	171
172	Ըզքեզ օրհնութեամբ	172
172	Զօրութիւն Ս. Խաչի	172
173	ԴԿ. Հայր անսկիզբն	173
173	Ի քեզ եմք ապաւինեալ	173
173	Սուրբ զԽաչ քո	173

Վ Ր Ի Պ Ա Կ Ն Ե Ր

Երև. Թ.	Տող.	Ս/սուլ.	Ուղիղ.
Բ. Ե-ըբն.	6	աշխատութիւնց	աշխատութիւնց
1	2	դիշերի	դիշերի
17	22	էկան	էկան
29	2	քո	քո
29	10	գերասյն	գերագոյն
37	10	Վ. Ս.	Վերափոխ. Սուրբ
56	21	նորոգք	նորոգղք
77	15	և 77	(--էլրր)
89	4	ի յերնից	ի յերկնից
106	2	(քո լուր)	բարձրացեալ
141	13	ասէ	(--էլրր)
146	12	Ատուածածին	Ատուածածին
157	21	դիւարաշն	դիւարաշն
158	19	եղաք	եղաք

Handwritten notes at the top of the page, including the number 144 and some illegible cursive text.

444444

...	...	0	...
...	...	2	1
...	...	22	17
...	...	2	20
...	...	10	20
...	...	10	22
...	...	21	22
...	...	12	22
...	...	2	22
...	...	12	22
...	...	21	22
...	...	20	22

144
~~103~~

200 077

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0444465

